

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI
Departament Gospodarki,
Skarbu Państwa i Prywatyzacji

Andrzej Oleksak *gł. spec. k.p.*
00-950 Warszawa
ul. Filtrowa 57

Warszawa, dnia 22 marca 2004 r.

346
090-2 (13)/2004

Pan
dr. Leszek Juchniewicz
Prezes Urzędu Regulacji Energetyki

Niniejszym przekazuję protokół kontroli wykonania budżetu państwa w 2003 r. przez Urząd Regulacji Energetyki – cz. 50 celem podpisania przez Pana Prezesa.

Jednocześnie proszę o poinformowanie o dacie narady pokontrolnej, o której zwołanie wnosiłem w piśmie z dnia 16 marca 2004 r.

Z poważaniem

A. Oleksak

Protokół kontroli

Urzędu Regulacji Energetyki z siedzibą w Warszawie ul. Chłodna 64 (kod 00-872), zwanego w dalszej części protokołu Urzędem lub URE.

Nr statystyczny 012726443.

Funkcję Prezesa Urzędu Regulacji Energetyki sprawuje Pan Leszek Juchniewicz od dnia 23 czerwca 1997 r.

Kontrolę przeprowadzili kontrolerzy z Departamentu Gospodarki, Skarbu Państwa i Prywatyzacji Najwyższej Izby Kontroli:

- Andrzej Oleksak, główny specjalista k.p., na podstawie upoważnienia do kontroli nr 043086 z dnia 12 stycznia 2004 r.,
- Wojciech Żukowski, st. inspektor k.p., na podstawie upoważnienia do kontroli nr 043110 z dnia 3 marca 2004 r.

[Dowód: akta kontroli str. 1, 3975]

Kontrolę przeprowadzono w okresie od dnia 14 stycznia 2004 r. do dnia 19 marca 2004 r. Tematem kontroli było „Wykonanie budżetu państwa w 2003 r. przez Urząd Regulacji Energetyki – cz. 50”. Kontrolą został objęty rok 2003.

Wykaz użytych skrótów:

- RM – Rada Ministrów
- SP – Skarb Państwa
- MF – Ministerstwo Finansów
- URE – Urząd Regulacji Energetyki
- BOU – Biuro Obsługi Urzędu URE

W toku kontroli ustalono co następuje:

1. System kontroli wewnętrznej, ewidencja finansowo-księgowo, sprawozdawczość budżetowa.

W statucie URE, obowiązującym od 1 lipca 2002 r. (nadany *zarządzeniem Ministra Gospodarki z dnia 25 czerwca 2002 r. w sprawie nadania statutu Urzędowi Regulacji Energetyki*¹⁾ m. in. postanowiono, że:

- Urząd działa pod bezpośrednim kierownictwem Prezesa URE,
- Prezes kieruje Urzędem przy pomocy wiceprezesa, dyrektora generalnego oraz dyrektorów komórek organizacyjnych,
- w skład Urzędu wchodzi następujące komórki organizacyjne: Gabinet Prezesa, Departament Przedsiębiorstw Energetycznych, Departament Taryf, Departament Promowania Konkurencji, Departament Integracji Europejskiej i Studiów Porównawczych, Biuro Prawne, Biuro Obsługi Urzędu, Stanowisko do Spraw Ochrony Informacji Niejawnych, Stanowisko Rzecznika Odbiorców Paliw i Energii oraz 9 oddziałów,
- organizację wewnętrzną, zakres zadań i tryb pracy komórek organizacyjnych, wyodrębnionych stanowisk i oddziałów, określa regulamin organizacyjny, nadany przez Prezesa na wniosek dyrektora generalnego Urzędu.

Zarządzeniem Nr 3/2002 z dnia 2 lipca 2002 r. (zmienianym w dniach 16 lipca 2002 r., 14 sierpnia 2002 r. oraz 2 kwietnia 2003 r.) Prezes URE ustalił regulamin organizacyjny Urzędu, w którym m. in. postanowiono, że:

- Urząd działa na podstawie przepisów *ustawy z dnia 10 kwietnia 1997 – Prawo energetyczne*², statutu URE oraz niniejszego regulaminu,
- dyrektor generalny realizuje zadania określone w *ustawie z dnia 18 grudnia 1998 r. o służbie cywilnej*³ oraz w innych przepisach,
- pracami komórek organizacyjnych, kierują ich dyrektorzy,
- do zadań Biura Obsługi Urzędu należy w szczególności: prowadzenie spraw budżetu i rachunkowości oraz rozliczeń finansowych Urzędu, pobieranie opłat koncesyjnych, obsługa administracyjno-biurowa Urzędu, w tym prowadzenie zamówień publicznych oraz opracowywanie i realizacja planów zakupów środków trwałych i eksploatacyjnych, prowadzenie archiwum zakładowego, z wyjątkiem akt zawierających informacje

¹ M.P. Nr 26, poz. 436

² Dz. U. Nr 54, poz. 348 ze zm.

³ Dz. U. z 1999 r. Nr 49, poz. 483 ze zm.

niejawne, administrowanie systemu informatycznego Urzędu i jego eksploatacja, gromadzenie i przetwarzanie danych o gospodarce energetycznej.

[Dowód: akta kontroli str. 3-28, 29, 31, 33-36]

Art. 20. ust. 2 ustawy z dnia 18 grudnia 1998 r. o służbie cywilnej stanowi, że dyrektor generalny urzędu zapewnia funkcjonowanie i ciągłość pracy urzędu, warunki jego działania, a także organizację pracy, m. in. przez:

- sprawowanie bezpośredniego nadzoru nad komórkami organizacyjnymi urzędu w zakresie prawidłowego wykonywania przez nie zadań określonych przez organ administracji rządowej, z wyjątkiem komórek bezpośrednio nadzorowanych przez ten organ na podstawie ustaw,
- nadzorowanie organizacyjne przebiegu prac nad terminowym przygotowaniem projektu budżetu i układu wykonawczego budżetu w części dotyczącej urzędu,
- gospodarowanie mieniem urzędu, w tym zlecanie usług i dokonywanie zakupów dla urzędu oraz zapewnianie prowadzenia ewidencji majątku urzędu,
- prowadzenie kontroli wewnętrznej w urzędzie.

Na str. 3-5 protokołu kontroli „Wykonanie budżetu państwa w 2002 r. – cz. 50 Urząd Regulacji Energetyki”, podpisanym przez Prezesa URE w dniu 25 marca 2002 r., stwierdzono, że:

„(...) W dniu 23 kwietnia 2002 r. Prezes RM Leszek Miller, na podstawie art. 144a ust. 2 ustawy z dnia 18 grudnia 1998 r. o służbie cywilnej, zawarł z Panią Longiną Putką umowę o pracę na stanowisku Dyrektora Generalnego URE. Umowa została zawarta na czas określony – do dnia obsadzenia stanowiska Dyrektora Generalnego Urzędu w drodze konkursu. W umowie postanowiono m. in., że „(...) umowę o pracę trwającą dłużej niż sześć miesięcy Strony umowy mogą rozwiązać za dwutygodniowym wypowiedzeniem.(...) Dzień rozpoczęcia pracy 22 kwietnia 2002 r.(...)”(...)

Art. 144a. ustawy z dnia 18 grudnia 1998 r. o służbie cywilnej (Dz. U. z 1999 r. Nr 49, poz. 483 ze zm.) stanowi:

„(...) 1. W okresie do dnia 31 grudnia 2002 r., jeżeli jest to uzasadnione potrzebami urzędu, Szef Służby Cywilnej na wniosek dyrektora generalnego urzędu może w każdym czasie obsadzić wolne stanowiska, o których mowa w art. 41 ust. 1 pkt 2, przez osoby nie będące członkami korpusu służby cywilnej, spełniające warunki określone w art. 4.

2. W odniesieniu do stanowisk, o których mowa w art. 41 ust. 1 pkt 1, jeżeli jest to uzasadnione potrzebami urzędu, umowę o pracę z osobami spełniającymi warunki określone w art. 4 zawiera Prezes Rady Ministrów na wniosek właściwego ministra, kierownika urzędu centralnego lub wojewody, przedstawiony po zasięgnięciu opinii Szefa Służby Cywilnej.

3. W sytuacjach określonych w ust. 1 lub 2 stosuje się odpowiednio wymagania art. 22.

4. Z osobą niebędącą członkiem korpusu służby cywilnej, której powierzono pełnienie obowiązków zgodnie z ust. 1 lub 2, zawiera się umowę o pracę na czas określony, do dnia obsadzenia tego stanowiska w drodze konkursu, nie dłużej jednak niż na sześć miesięcy. Wcześniejsze cofnięcie powierzenia obowiązków ma skutki wypowiedzenia stosunku pracy przez pracodawcę.(...)”

Ww. przepisy weszły w życie w dniu 1 stycznia 2002 r., tj. dniu wejścia w życie ustawy z dnia 21 grudnia 2001 r. o zmianie ustawy o organizacji i trybie pracy Rady Ministrów oraz o zakresie działania ministrów, ustawy o działach administracji rządowej oraz o zmianie niektórych ustaw (Dz. U. z 2001 r. Nr 154, poz. 1800).

Na rozprawie w dniu 12 grudnia 2002 r. Trybunał Konstytucyjny orzekł (wyrok TK K 9/02 OTK-A 2002/7/94):

„(...)2. Art. 144a ustawy z dnia 18 grudnia 1998 r. o służbie cywilnej (...) wprowadzony przez art. 31 pkt 10 ustawy powołanej w punkcie 1 jest niezgodny z art. 153 ust. 1 Konstytucji. (...)

5.13. Okoliczność, iż art. 144a u.s.c. dopuszcza przejściową możliwość zatrudnienia osoby spoza korpusu służby cywilnej, ma być, jak wynika z analizy stenogramów sejmowych, uzasadniona faktyczną sytuacją kadrową w administracji rządowej. W trakcie trzeciego czytania projektu na posiedzeniu plenarnym w dniu 18 grudnia 2001 r. Prezes Rady Ministrów argumentował, że wprowadzenie możliwości obsadzania wyższych stanowisk z pominięciem konkursu jest spowodowane wyłącznie brakiem obsady znacznej większości tych stanowisk, wskazując, iż w drodze konkursu obsadzono jedynie ponad 100 spośród około 1 700 wyższych stanowisk objętych ustawą o służbie cywilnej.

Zdaniem Trybunału Konstytucyjnego faktyczna trudna sytuacja kadrowa nie może jednak uzasadniać tak daleko idących odstępstw od dotychczasowych zasad. Nawet w wypadku faktycznego braku obsady stanowisk konieczne jest przeprowadzenie konkursu, który jest podstawowym instrumentem gwarantującym realizację wymogów konstytucyjnych. Cele wskazane w art. 153 ust. 1 Konstytucji są niepodzielnie związane z określonymi mechanizmami proceduralnymi. Wprowadzenie tak daleko idącego wyjątku, jaki przewidziano w kwestionowanym przepisie art. 144a u.s.c. co do reguł postępowania przy obsadzie stanowisk służby cywilnej, prowadzi do podważenia istoty samej instytucji służby.

5.14. Należy ponadto zaznaczyć, iż niedopuszczalność tworzenia obiektywnie nieuzasadnionych wyjątków od zasad zawartych w ustawie o służbie cywilnej wynika również z faktu, iż mogą one w konsekwencji prowadzić do podejmowania w przyszłości prób dalszego rozszerzania zakresu ingerencji ustawodawcy w tym zakresie zależnie od zmian dotyczących faktycznej sytuacji kadrowej, co może w perspektywie powodować przekreślenie realizacji celów i założeń zawartych w art. 153 ust. 1 Konstytucji. (...)

[Dowód: akta kontroli str. 3497-3501]

Do dnia zakończenia kontroli stanowisko dyrektora generalnego URE sprawowała Pani Longina Putka.

[Dowód: akta kontroli str. 3503]

Art. 43 ust. 1 ustawy z dnia 18 grudnia 1998 r. o służbie cywilnej stanowi, że konkursy na wyższe stanowiska w służbie cywilnej przeprowadza Szef Służby Cywilnej. Art. 43 ust. 3 ww. ustawy stanowi, że wymagania dotyczące stanowiska, na które przeprowadzany jest konkurs, ustala prowadzący konkurs w porozumieniu z właściwym kierownikiem urzędu centralnego.

W piśmie z dnia 4 grudnia 2003 r. Prezesa URE do Kolegium NIK (zastrzeżenia do wystąpienia pokontrolnego NIK z dnia 26 listopada 2003 r.) stwierdzono m. in., że:

„(...) NIK wnosi o „realizację wniosku nr 4 z wystąpienia pokontrolnego NIK z 6 maja 2003 r. (KGP/41007-1/03).” (...) wniosek ten brzmiał: „Podjęcie inicjatywy mającej na celu zakończenie niezgodnego z prawem sprawowania funkcji Dyrektora Generalnego URE przez panią Longinę Putkę oraz zatrudnienie na stanowisku Dyrektora Generalnego URE osoby wyłonionej w drodze konkursu.” ... sprawa pełnienia funkcji Dyrektora Generalnego URE jest dobrze znana Szefowi Służby Cywilnej, odpowiedzialnemu za przeprowadzenie konkursu na to stanowisko. ... trudno zanegować tezę, iż było dostatecznie dużo czasu zarówno na przygotowanie warunków konkursów (założeń, zasad, projektów), jak ich przeprowadzenie. ... Szef Służby Cywilnej powinien był jak najszybciej przystąpić do uzgodnienia warunków konkursu z odpowiednimi ministrami, kierownikami urzędów centralnych i wojewodów. W moim przypadku niestety nic takiego nie nastąpiło. Szef Służby Cywilnej przesłał mi projekt wymagań konkursowych na stanowisko dyrektora generalnego w URE przy piśmie z dnia 9 lutego 2001 r. znak: DR-K/DG/38/2001. I znów łatwo obliczyć, iż nastąpiło to dopiero po

upływie 21 miesięcy, z 25 jakimi praktycznie dysponował. ... Kryteria zaproponowane przez Szefa Służby Cywilnej zostały przeze mnie ocenione jako nieprofesjonalne, ewidentnie zaniżone i ingerujące w moje ustawowe kompetencje. Moje zastrzeżenia przedstawiłem w piśmie z dnia 27 lutego 2001 r., znak GP/270/2001/LJ. Dotyczyły one m. in.: wymagań w zakresie niekaralności kandydatów (zdaniem Szefa Służby Cywilnej – tylko w odniesieniu do zakazu zajmowania wyższych stanowisk w służbie cywilnej; moim zdaniem – znacznie szerzej), wymaganego doświadczenia zawodowego na stanowisku kierowniczym wyrażonego w latach (zdaniem Szefa Służby Cywilnej – zaledwie 2-letniego; moim zdaniem 3-5 letniego i to na wyższym stanowisku w służbie cywilnej, ze stworzeniem możliwości wzięcia udziału w konkursie kandydatom dotąd nie związanym z administracją publiczną), ingerowania w ustawowe kompetencje organu (Prezesa URE) poprzez sformułowanie wymagania (i to niezbędnego) „znajomości zagadnień związanych z funkcjonowaniem rynku energetycznego i podmiotów w nim działających”, niedopuszczenia do konkursu ekonomistów i inżynierów, nieprecyzyjnego sformułowania wymagań dotyczących umiejętności dysponowania publicznymi środkami finansowymi, a przede wszystkim – budżetowania i planowania wydatków budżetu urzędu centralnego, ograniczenia znajomości języków obcych do trzech języków (angielskiego, niemieckiego lub francuskiego), bez podania przesłanek takiego wymogu, w sytuacji gdy języków powszechnie używanych w stosunkach międzynarodowych jest znacznie więcej (gdyby ten właśnie fakt miał być kryterium w tej sprawie). W odpowiedzi na moje uwagi i propozycje, Szef Służby Cywilnej, pismem z dnia 23 marca 2001 r. (bez znaku), częściowo przychylił się do moich sugestii, zmieniając nieco przedkładane warunki konkursu. W swoim piśmie Szef Służby Cywilnej, w odpowiedzi na mój zarzut o pominięciu ekonomistów i inżynierów, zaproponował „zrezygnować z tego punktu”. Wielkie było moje zdziwienie, kiedy to w załączonych do pisma przewodniego warunkach konkursu dostrzegłem, iż punkt ten nie tylko nie został usunięty, ale zachowany w brzmieniu z projektu przedłożonego mi w dniu 9 lutego 2001 r.! Ta swoista manipulacja (lub nieudolność) zaważyła niewątpliwie na naszych wzajemnych relacjach, tym bardziej, iż Szef Służby Cywilnej nie uznał za stosowne, mimo zwrócenia mu uwagi na ten fakt, w żaden sposób odnieść się do tego zdarzenia w dalszej korespondencji. I choć nastąpiło pewne zbliżenie naszych stanowisk, czemu dałem wyraz w swoim piśmie z dnia 25 kwietnia 2001 r., znak GP/567/2001/LJ, to nadal jednak pozostały pewne różnice, które nie pozwalały mi uznać za uzgodnione wymagań do konkursu na stanowisko dyrektora generalnego w Urzędzie Regulacji Energetyki. Wspomniane różnice m. in., dot. wymagań odnośnie umiejętności przygotowania i realizacji budżetu, doświadczenia zawodowego w administracji publicznej oraz wymagań dotyczących niekaralności kandydatów. Stawianie wysokich wymagań kandydatom w zakresie ww. spraw zawsze było moją intencją, zaś praktyką Szefa Służby Cywilnej – formułowanie ich na minimalnym poziomie. Odpowiedź (i znów pismo bez znaku) na wzmiankowane powyżej moje pismo wpłynęła do mojego urzędu dopiero 5 lipca 2001 r. (a zatem po upływie ok. 2,5 miesiąca), co zapewne dowodzi utraty przez Szefa Służby Cywilnej zainteresowania sprawą uzgodnienia warunków omawianego konkursu. ... również i tym razem odnotowałem pewną koncyliacyjność ze strony Szefa Służby Cywilnej. I tak, przywrócił on w wymaganiach dodatkowych zapis dotyczący profilu ukończonych przez kandydata studiów (z którego wcześniej proponował zrezygnować – pismo z dnia 23 marca 2001 r.), rozszerzając go o ekonomistów i inżynierów (co z kolei zawierało się w moich propozycjach z dnia 27 lutego 2001 r.). Zgodził się także na proponowaną przeze mnie zmianę zakresu wymagań językowych, choć nie podzielił mojego stanowiska o potrzebie określenia stopnia znajomości języków obcych. Praktycznie więc, spośród dwudziestu kilku warunków konkursowych, w tym sześciu odnotowanych w początkowej fazie uzgodnień jako sporne, pozostały do uzgodnienia zaledwie trzy: dotyczące doświadczenia zawodowego kandydatów (zawartego w dwóch warunkach konkursowych) oraz wymagań w zakresie niekaralności.

Dostrzegając konieczność osiągnięcia kompromisu w tej sprawie, sprzyjającego zakończeniu przedłużających się uzgodnień, zaproponowałem Szefowi Służby Cywilnej pismem z dnia 5 października 2001 r. znak: GP/1073/2001/LJ, pewne modyfikacje warunków konkursowych. Pozwalam sobie przytoczyć poniżej obszerny fragment tego pisma. „Podtrzymuję również propozycję, by punkt 4 wymagań dodatkowych („Doświadczenie w zarządzaniu publicznymi środkami finansowymi”) poprzedzić wyrazami „co najmniej 5-letnie”, jednak przy zmianie redakcji całego punktu: Co najmniej 5-letnie doświadczenie w planowaniu i nadzorowaniu realizacji budżetu urzędu administracji centralnej” (co proponowałem już wcześniej). Dla przykładu pragnę ponownie wskazać, że kandydatom na stanowisko dyrektora Biura Kadr w Wyższym Urzędzie Górniczym postawiono bezwzględny wymóg „co najmniej 5 lat doświadczenia w komórkach kadrowych”. Nadto obecna skomplikowana sytuacja budżetowa Państwa wyraźnie dowodzi, że problemu tego nie można lekceważyć. Z aprobatą przyjmuję argumentację, by zapis w brzmieniu „znajomość podstaw prawnych funkcjonowania Urzędu Regulacji Energetyki”, zamieszczony został w „wymaganiach niezbędnych” (jako pkt 9). Podtrzymuję jednak propozycję wzbogacenia tego kryterium o zwrot: „ogólna znajomość”, co z pewnością poszerzy krąg zainteresowanych kandydatów (jak wynika w nadesłanych Pańskich pism, jest to szczególnym przedmiotem troski Pana Ministra). Nadal nie podzielam natomiast poglądu, że dla stanowiska dyrektora generalnego urzędu centralnego wystarczające jest „minimum 2-letnie doświadczenie zawodowe na stanowisku kierowniczym w administracji publicznej”, gdyż może to również oznaczać np. kierowanie referatem w małym urzędzie gminy lub jedną z komórek małego urzędu celnego. Ponownie zwracam uwagę, że np. kandydatom na zastępcę dyrektora Departamentu Warunków Pracy w Ministerstwie Pracy i Polityki Społecznej postawiono wymóg „5-letniego doświadczenia w przemyśle” i „3-letniego doświadczenia zawodowego na stanowiskach kierowniczych”, a kandydat na stanowisko dyrektora generalnego w Komisji Papierów Wartościowych i Giełd powinien legitymować się 3-letnim doświadczeniem na stanowiskach kierowniczych w administracji publicznej, z zaznaczeniem – że preferowany jest szczebel centralny. Nie znajduję żadnych podstaw do zaakceptowania argumentacji zmierzającej do zaniżania wymogów formalnych osobom, które miałyby zajmować najwyższe stanowiska państwowe w służbie cywilnej, a zawartą w Pańskim ostatnim piśmie propozycję, by określić „minimalne doświadczenie zawodowe” uważam za zwykłe nieporozumienie. Podtrzymuję więc swoją wcześniejszą sugestię wysokich wymogów formalnych wobec kandydatów na dyrektorów generalnych urzędów centralnych: 8-letnie doświadczenie zawodowe w administracji publicznej, 3-5-letnie doświadczenie zawodowe na wysokich stanowiskach kierowniczych (preferowane – w administracji centralnej). Wychodząc jednak naprzeciw Pańskim obawom, że są to wymogi „zaporowe” dla zbyt wielu kandydatów i wyrażając gotowość elastycznego podejścia do tego problemu, gotów jestem przystać na następujące kryteria: 6-letnie doświadczenie zawodowe w administracji publicznej, minimum 4-letnie doświadczenie na wysokich stanowiskach kierowniczych w administracji centralnej lub stopnia wojewódzkiego. Przedstawione w Pańskim piśmie wymogi prawne, dotyczące niekaralności kandydatów do służby cywilnej – są mi znane.. Pragnę jednak zwrócić uwagę, że są to wymogi minimalne – dotyczące ogółu członków korpusu służby cywilnej. Natomiast od kandydatów do najwyższych stanowisk w tej służbie należałoby wymagać więcej – gdyż to oni mają stanowić wzór dla pozostałych pracowników i dawać społeczeństwu choćby możliwość uwierzenia, że nowa kadra kierownicza, mająca być organizatorem służby cywilnej – jest lepsza od kadr dotychczasowych. Zdziwiony więc jestem, że fakt ten umknął uwadze służb kierowanych przez Pana Ministra, tym bardziej, że jest to sprzeczne z publicznymi deklaracjami dotyczącymi jakości nowych kadr. Pragnę przy tym kolejny raz powtórzyć uwagę zawartą w pierwszym moim piśmie, że samo odwołanie się do wymogu niekaralności zakazem pełnienia pewnych funkcji i stanowisk w służbie cywilnej jest niewystarczające, gdyż zakaz taki nie mógł być

orzeczonej wobec osób, które popełniły przestępstwo nie będąc członkami korpusu służby cywilnej (osób takich może dotyczyć natomiast szereg innych, bardzo podobnych zakazów). Pragnę też podkreślić, że w wielu przypadkach nawet przestępstwo popełnione z winy nieumyślnej dyskwalifikuje kandydata do stanowiska dyrektora generalnego urzędu centralnego. Nie rozumiem więc Pańskiej troski, że postawienie kandydatom na najwyższych stanowisk w służbie cywilnej ostrzejszych wymogów dotyczących niekaralności „ograniczy dostęp do stanowisk w służbie cywilnej”. Odpowiedź na ww. moje pismo nadeszła dopiero w dniu 18 marca 2003 r. (pismo DR-K/5/00/DG/38/00/III/03/MT), a zatem po 1 roku i 5 miesiącach (sic!). W przywołanym piśmie, Szef Służby Cywilnej m. in. stwierdził, iż „w związku z niemożnością osiągnięcia porozumienia w kwestii wymagań konkursowych do konkursu na stanowisko dyrektora generalnego Urzędu Regulacji Energetyki – sygnatura K/DG/38/00, zwróciłem się do Pana Leszka Millera, Prezesa Rady Ministrów, z prośbą o zajęcie stanowiska w powyższej kwestii. W odpowiedzi otrzymałem opinię Rządowego Centrum Legislacji, którą pozwalam sobie przesłać Panu Prezesowi jako załącznik do niniejszego pisma.” ... W konkluzji omawianej opinii stwierdzono, iż „strony powinny nadal dążyć do osiągnięcia kompromisu.” ... Symptomatycznym niewątpliwie pozostaje fakt, iż wraz z przesłaniem mi opinii RCL, Szef Służby Cywilnej zaniechał dalszych uzgodnień i nie odniósł się do moich propozycji z dnia 5 października 2001 r., i zamiast dążyć do osiągnięcia rzeczywistego kompromisu, tak już bliskiego do wypracowania, poprzestał na nadsyłaniu mi jedynie ponagieł. Ta korespondencja, jako nic nie wnosząca nowego do sprawy uzgodnień, pozostała bez odpowiedzi z mojej strony. W świetle powyższych informacji ... mam podstawy uznać, że nie ja jestem wyłącznie odpowiedzialny za obecną sytuację dotyczącą obsadzenia stanowiska dyrektora generalnego URE. Ustalenie warunków konkursu na stanowisko dyrektora generalnego URE należy do kompetencji Szefa Służby Cywilnej i inicjatywa podjęcia stosownych działań należy obecnie właśnie do niego. Ja, ze swej strony, uczyniłem wszystko, aby zakończyć przedłużające się negocjacje w tej sprawie. Składając powyższe wyjaśnienia wyrażam nadzieję, że po raz ostatni przekazuję NIK informacje dotyczące tej sprawy.”

[Dowód: akta kontroli str. 3513-3522]

W Uchwale Nr 4/2004 Kolegium Najwyższej Izby Kontroli z dnia 21 stycznia 2004 r. w sprawie zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego NIK z dnia 26 listopada 2003 r. stwierdzono, że „(...)W ostatnim, ósmym zastrzeżeniu, Prezes URE wniósł o wykreślenie z treści wystąpienia pokontrolnego wniosku nr 4, w którym Izba wniosła o realizację wniosku z wystąpienia pokontrolnego NIK z dnia 6 maja 2003 r., dotyczącego podjęcia inicjatywy mającej na celu zakończenie niezgodnego z prawem sprawowania funkcji Dyrektora Generalnego URE przez panią Longinę Putkę oraz zatrudnienie na stanowisku Dyrektora Generalnego URE osoby wyłonionej w drodze konkursu. Kwestionując zasadność wniosku pokontrolnego Prezes URE podniósł, iż nie wynika on z ustaleń zawartych w protokole przedmiotowej kontroli. Kolegium Najwyższej Izby Kontroli oddaliło zastrzeżenie w całości. Oddalając zastrzeżenie Kolegium stwierdziło (...), że nie został zrealizowany wniosek pokontrolny NIK z wystąpienia pokontrolnego z dnia 6 maja 2003 r. (KGP/41007-1/03) dotyczący zatrudnienia na stanowisku Dyrektora Generalnego osoby wyłonionej w drodze konkursu albowiem nie uległa zmianie data objęcia stanowiska przez p. Longinę Putkę. (...) Opisując szeroko działania, jakie były podejmowane w celu uzgodnienia z Szefem Służby Cywilnej wymagań konkursu na obsadzenie stanowiska dyrektora generalnego URE, składający zastrzeżenia nie wskazał żadnych działań podjętych po dniu 6 maja 2003 r.”

[Dowód: akta kontroli str. 3533-3534]

W piśmie z dnia 27 lutego 2004 r. Prezesa URE do Prezesa NIK (będącym przedstawieniem informacji o sposobie wykorzystania uwag i wykonania wniosków oraz o podjętych działaniach a także o przyczynach nie podjęcia tych działań w świetle ustaleń kontroli przeprowadzonej przez NIK w URE nt. „Funkcjonowanie kontroli wewnętrznej w ministerstwach i innych jednostkach administracji centralnej”) stwierdzono, że:

„(...) W ostatni punkcie NIK wnosi o „realizację wniosku nr 4 z wystąpienia pokontrolnego NIK z 6 maja 2003 r. (KGP/41007-1/03).” W wystąpieniu pokontrolnym z dnia 6 maja 2003 r. wniosek ten brzmiał: „Podjęcie inicjatywy mającej na celu zakończenie niezgodnego z prawem sprawowania funkcji Dyrektora Generalnego URE przez panią Longinę Putkę oaz zatrudnienie na stanowisku Dyrektora Generalnego URE osoby wyłonionej w drodze konkursu.” Wymiana korespondencji między mną a Szefem służby Cywilnej, która ma doprowadzić do zakończenia uzgodnień w kwestii ustalenia warunków konkursu na stanowisko dyrektora generalnego URE trwa nadal. Stanowisko moje wielokrotnie przedstawiałem Szefowi Służby Cywilnej, ostatnio w piśmie z dnia 25 lutego 2004 r. Należy jednak pamiętać, że zakończenie tej sprawy nie leży głównie w moich kompetencjach, lecz zależy od Pana Leszka Millera – Prezesa Rady Ministrów oraz Szefa Służby Cywilnej.”

[Dowód: akta kontroli str.3543-3545]

W dniu 1 marca 2004 r. kontroler zwrócił się z pismem do Prezesa URE o udostępnienie kompletnej korespondencji prowadzonej przez Prezesa URE z Szefem Służby Cywilnej w sprawie uzgodnienia warunków konkursu na stanowisko dyrektora generalnego URE.

[Dowód; akta kontroli str. 3551]

W piśmie z dnia 2 marca 2004 r. Prezesa URE do kontrolera (znak: GP-090-2(6)/2004/IF) przedstawiono korespondencję, prowadzoną przez Prezesa URE z Szefem Służby Cywilnej w sprawie uzgodnień warunków konkursu na stanowisko dyrektora generalnego URE . Korespondencja zawierała następujące pisma:

1. pismo Szefa Służby Cywilnej do Prezesa URE z dnia 9.02.2001 r., znak: DR-K/DG/38/2000,
2. pismo Prezesa URE do Szefa Służby Cywilnej z dnia 27.02.2001 r., znak: GP/270/2001/LJ,
3. pismo Szefa Służby Cywilnej do Prezesa URE z dnia 23.03.2001 r., znak: brak
4. pismo Prezesa URE do Szefa Służby Cywilnej z dnia 25.04.2001 r., znak: GP/567/2001/LJ,
5. pismo Szefa Służby Cywilnej do Prezesa URE z dnia 5.07.2001 r., znak: brak
6. pismo Prezesa URE do Szefa Służby Cywilnej z dnia 5.10.2001 r., znak: GP/1073/2001/LJ,
7. pismo Prezesa URE do Szefa Kancelarii Prezesa RM z dnia 20.03.2002 r., znak: GP/331/2002/LJ,
8. pismo Szefa Służby Cywilnej do Prezesa URE z dnia 18.03.2003 r., znak: DR-K/5/00/DG/38/00/III/03/MT,
9. pismo Szefa Służby Cywilnej do Prezesa URE z dnia 17.04.2003 r., znak: DR-K/DG/38/00/IV/03/MT,
10. pismo Szefa Służby Cywilnej do Prezesa URE z dnia 9.06.2003 r., znak: DR-K/DG/38/00/VI/03/MT,
11. pismo Szefa Służby Cywilnej do Prezesa URE z dnia 14.07.2003 r., znak: DR-K/DG/38/00/VII/03/MT,
12. pismo Szefa Służby Cywilnej do Prezesa URE z dnia 5.08.2003 r., znak: DR-K/DG/38/00/VIII/03/MT,
13. pismo Szefa Służby Cywilnej do Prezesa URE z dnia 30.10.2003 r., znak: DR-K/DG/38/00/X/03/MT,

14. pismo Prezesa URE do Przewodniczącego Rady Służby Cywilnej z dnia 31.10.2003 r., znak: GP/1690/2003/LJ,
15. pismo Przewodniczącego Rady Służby Cywilnej do Prezesa URE z dnia 18.12.2003 r., znak: bak,
16. pismo Prezesa URE do Szefa Służby Cywilnej z dnia 29.12.2003 r., znak: GP/2070/2003/LJ,
17. pismo Szefa Służby Cywilnej do Prezesa URE z dnia 15.01.2004 r., znak: DR-K/DG/38/00/I/04/RK,
18. pismo Prezesa URE do Szefa Służby Cywilnej z dnia 25.02.2004 r., znak: GP/0732/-1-(1)2004/LJ.

[Dowód: akta kontroli str.3553-3682]

Treść pism nr 1 – 6 oraz pisma nr 8 została streszczona w piśmie z dnia 4 grudnia 2003 r. Prezesa URE do Kolegium NIK (zastrzeżenia do wystąpienia pokontrolnego NIK z dnia 26 listopada 2003 r.) – por. protokół kontroli str. 4-7.

W piśmie nr 7 Prezes URE zwrócił się do Szefa Kancelarii Prezesa RM „o poparcie mojej inicjatywy i przedłożenie Prezesowi RM wniosku o powołanie na podstawie art. 144a ust. 2 ustawy o służbie cywilnej (Dz. U. Z 1999 r. Nr 49, poz. 483 ze zm.) dyrektora generalnego w Urzędzie Regulacji Energetyki. Aktualnie, począwszy od dnia 1 lipca 2001 r., stanowisko to pozostaje nie obsadzone. Stało się tak w wyniku niemożności uzgodnienia z Szefem Służby Cywilnej warunków konkursu na obsadę tego stanowiska. Nasze uzgodnienia w tej sprawie rozpoczęły się w lutym ubiegłego roku. Propozycje sygnowane podpisem Szefa Służby Cywilnej nie dość, iż zostały przedłożone mi do uzgodnienia niemal na ostatnią chwilę, raziły brakiem profesjonalizmu i przede wszystkim obiektywizmu. Można było odnieść wrażenie, iż zostały one sformułowane pod z góry zakładany przebieg postępowania konkursowego i wybór osoby akceptowanej wówczas politycznie proweniencji. Podejmowane przeze mnie próby racjonalizacji tych kryteriów nie przyniosły powodzenia, bowiem wyraźnie Szef Służby Cywilnej nie chciał uznać słuszności moich wniosków i sugestii. Co więcej, ten podobno „politycznie bezstronny profesjonalista”, w sposób ewidentny próbował w tej sprawie mataczyć. Do dziś zresztą, moje ostatnie pismo w sprawie postępowania konkursowego z października ubiegłego roku pozostaje bez odpowiedzi. Tak więc obsługującemu mnie urzędowi przychodzi działać w oparciu o swoje przewidywanie, za jakie należy uznać rozwiązanie z osobą „dyrektora zastępującego dyrektora generalnego”. Przyjęty przez Sejm przed paroma dniami budżet państwa na 2002 r. w znaczący sposób ograniczył środki finansowe w cz. 50 na realizację zadań Prezesa URE i jego urzędu. Oznacza to konieczność dokonania zmian w statucie URE, a także, co niezwykle istotne, daleko idących zmian w strukturze i poziomie zatrudnienia. Nie ulega wątpliwości, iż realizacji takich zadań może sprostać osoba nie tylko o wysokich kwalifikacjach zawodowych i moralnych, ale także, z prawniczego punktu widzenia, właściwie umocowana. Mając na uwadze wspomniane perturbacje z Szefem Służby Cywilnej w sprawie ustalenia warunków konkursu (co z pewnością także źle rokuje szybkiemu zakończeniu całości postępowania konkursowego) oraz obiektywną i pilną konieczność przeprowadzenia restrukturyzacji URE, wnoszę o powołanie dyrektora generalnego URE w trybie art.144a ustawy o służbie cywilnej i rekomenduję na to stanowisko panią Longinę Putkę, c. (cv w załączeniu).(...) Problemem z pewnością pozostaje ustawowy obowiązek zasięgnięcia w przedmiotowej sprawie opinii Szefa Służby Cywilnej. Obawiam się, że moje wystąpienie w tej sprawie, z uwagi na wcześniejszą, długotrwałą wymianę korespondencji i jej merytoryczną zawartość, może się spotkać z urzędniczą obstrukcją ze strony Szefa Służby Cywilnej. W konsekwencji, mój zamiar może zostać albo zupełnie zniweczony, albo też odwleczony w czasie, uniemożliwiający de facto

podjęcie stosownych działań restrukturyzacyjnych w urzędzie. W świetle powyższego, pozwalam sobie zwrócić się do Pana Ministra, by wspomniany obowiązek zasięgnięcia opinii został zrealizowany przez podległe Panu Ministrowi służby”.

W piśmie nr 9 Szef służby Cywilnej poinformował Prezesa URE, że „w świetle wyroku Trybunału Konstytucyjnego z dnia 12 grudnia 2002 r. – sygn. akt K.9/02 (Dz. U. Nr 238, poz. 2025), który orzekł o niezgodności z Konstytucją art. 144a ustawy z dnia 18 grudnia o służbie cywilnej (Dz. U. z 1999 r. Nr 49, poz. 483ze zm.), umowy zawarte na tej podstawie wygasają po upływie 6 miesięcy od ich zawarcia i nie ma podstaw prawnych do zawierania kolejnych umów o pracę z osobami zatrudnionymi w trybie ww. przepisu. W związku z powyższym, w przypadku dyrektora URE mamy do czynienia z bezwzględną potrzebą przyspieszenia działań prowadzących ostatecznie do obsadzenia wspomnianego stanowiska zgodnie z obowiązującymi przepisami – art. 41 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 18 grudnia o służbie cywilnej (Dz. U. z 1999 r. Nr 49, poz. 483ze zm.). Dlatego też zwracam się z prośbą o pilne zajęcie stanowiska w sprawie wymagań na ww. stanowisko, których projekt przestałem do opinii i akceptacji pismem z dnia 18 marca 2003 r.”

W pismach nr 10 – 13 Szef Służby Cywilnej informuje Prezesa URE o braku jego odpowiedzi na pismo nr 9, co w świetle art. 43 ust. 3 ustawy z dnia 18 grudnia o służbie cywilnej (Dz. U. z 1999 r. Nr 49, poz. 483 ze zm.) uniemożliwia dalsze kontynuowanie procedury konkursowej na stanowisko dyrektora generalnego URE.

W piśmie nr 14 Prezes URE zajął stanowisko w stosunku do pisma Przewodniczącego Rady Służby Cywilnej z dnia 15 października 2003 r., w którym Przewodniczący Rady Służby Cywilnej zwraca się do Prezesa URE, w imieniu Rady Służby Cywilnej o „(...) jak najszybsze uzgodnienie z Szefem Służby Cywilnej wymagań na stanowisko dyrektora generalnego URE.” Prezes URE napisał m.in., że: „Rada Służby Cywilnej, w myśl art. 14 ust. 1 ustawy z dnia 18 grudnia 1998 r. o służbie cywilnej (Dz. U. Nr 49, poz. 483 ze zm.), jest organem o charakterze opiniodawczo-doradczym dla zwierzchnika służby cywilnej. Zaangażowanie się takiego organu w sposób inny, niż określony w ustawie i adresowanie jego postulatów do różnych podmiotów, z pominięciem organu, któremu ma doradzać – musi budzić co najmniej zdziwienie, o ile nie zdecydowany sprzeciw. W tym kontekście warto przypomnieć art. 7 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej, stanowiący, iż każdy organ władzy publicznej działa na podstawie prawa i w granicach prawa. Co prawda, Rada Służby Cywilnej takim organem władzy publicznej nie jest, ale z pewnością przytoczona konstytucyjna zasada odnosi się także i do niej. Niezależnie od powyższego, pragnę zwrócić uwagę na kilka okoliczności, które mogą mieć znaczenie w kontekście Pańskiego wystąpienia. Przez okres 2 lat od dnia wejścia w życie ustawy o służbie cywilnej (to jest od dnia 1 lipca 1999 r.) stanowiska dyrektorów generalnych urzędów zajmowane były przez osoby nie wyłonione w drodze konkursu, co jednak nie budziło zaniepokojenia Szefa Służby Cywilnej, ani też niepokoju i zainteresowania ze strony Rady Służby Cywilnej (przynajmniej ja o tym nic nie wiem). Szef Służby Cywilnej wszczął postępowanie zmierzające do ogłoszenia konkursu niemal dopiero wtedy, gdy upływał dwuletni termin, w którym mogły sprawować funkcje osoby zatrudnione w sposób dyskrecjonalny, wysyłając mi do uzgodnienia warunki konkursu w dniu 9 lutego 2001 r. Co więcej, kryteria zaproponowane przez Szefa Służby Cywilnej zostały ocenione przeze mnie jako „nieprofesjonalne”, „ewidentnie zaniżone” i „ingerujące w moje ustawowe kompetencje”. W połączeniu z działaniem „na ostatnią chwilę” rodziło to nieodparte wrażenie, iż konkurs przygotowany został w sposób całkowicie nieobiektywny i niezgodny z potrzebami obsługującego mnie Urzędu Regulacji Energetyki i co więcej, pod konkretną osobą – ówczesnego dyrektora generalnego. Takie postępowanie w tej sprawie podważyło

moje zaufanie co do bezstronności firmowanych przez niego wystąpień. Mój brak zaufania pogłębił także fakt wystąpienia istotnych rozbieżności między adresowanym do mnie pismem przewodnim Szefa Służby Cywilnej z dnia 23 marca 2001 r. (bez znaku), w którym zgadzał się on z moimi propozycjami, a podpisanym przez niego załącznikiem do tego pisma, który i ja miałem podpisać, zawierającym zupełnie odmienne treści. Korespondencję z uzgodnień warunków konkursu na dyrektora generalnego Urzędu Regulacji Energetyki gotów jestem udostępnić Radzie Służby Cywilnej w nadziei, że zechce ona dokonać stosownej analizy i oceny profesjonalizmu Urzędu Służby Cywilnej i jej Szefa. Wyrażam więc przekonanie, że Szef Służby Cywilnej pan Jan Pastwa nie zachowuje w sprawach przeprowadzenia omawianego konkursu odpowiedniej dozy obiektywizmu. Co więcej, dostrzegam rozszerzenie się tej nieprawidłowości na inne sprawy firmowane przez Szefa Służby Cywilnej. Przekonywującego dowodu dostarczył przeprowadzany w ostatnim czasie proces uzgodnień zmian do ustawy o służbie cywilnej, kiedy to Szef Służby Cywilnej ukrył przed innymi uczestnikami uzgodnień niekorzystne dla niego uwagi zgłoszone przeze mnie (podniosła to przedstawicielka MSWiA w dniu 10 października 2003 r.). Wyrażam pogląd, że apel swój Rada Służby Cywilnej powinna skierować nie do mnie, a do Szefa Służby Cywilnej. Niezależnie od powyższego, w chwili obecnej, na podstawie zdobytych doświadczeń, wyrażam istotną wątpliwość, czy zasadnym jest organizowanie takiego konkursu przed dniem wejścia stawy o zmianie ustawy o służbie cywilnej, nad którą właśnie trwają prace legislacyjne. Pozwalam sobie zwrócić uwagę Rady Służby Cywilnej, że przepisy ustawy o służbie cywilnej, regulujące zasady organizowania i przeprowadzania konkursów, mogą spotkać się z zasadnym zarzutem naruszenia art. 92 Konstytucji RP, który w ust. 1 stanowi, że „Rozporządzenia są wydawane przez organy wskazane w Konstytucji, na podstawie szczegółowego upoważnienia zawartego w ustawie i w celu jej wykonania. Upoważnienie powinno określać organ właściwy do wydania rozporządzenia i zakres spraw przekazanych do uregulowania oraz wytyczne dotyczące treści aktu”, a w ust. 2 przesądza, że „organ upoważniony do wydania rozporządzenia nie może przekazać swoich kompetencji, o których mowa w ust. 1, innemu organowi”. W szczególności dotyczy to art. 49 ustawy, zawierającego delegację dla Prezesa Rady Ministrów do wydania rozporządzenia określającego sposób organizowania i szczegółowe zasady przeprowadzania konkursów, który to przepis nie zawiera żadnych wytycznych dotyczących treści aktu (usunięciu tych uchybień służyć mają przedstawiłone przez Szefa Służby Cywilnej propozycje zmian w ustawie, w tym nowe brzmienie art. 49 – por. projekt z 24 października 2003 r.). Również samo rozporządzenie Prezesa Rady Ministrów z dnia 3 listopada 1999 r. w sprawie sposobu organizowania i szczegółowych zasad przeprowadzania konkursów na wyższe stanowiska w służbie cywilnej (Dz. U. Z 1999 r. Nr 91, poz. 1028) jest niezmiernie lakoniczne. Powierzyło ono Szefowi Służby Cywilnej określenie zakresu sprawdzanej wiedzy i umiejętności kandydatów oraz sposobu przeprowadzania konkursu, co jest niezgodne z zakazem subdelegacji, wynikającym z cytowanego wyżej art. 92 ust. 2 Konstytucji. Nadto, niezgodna z konstytucyjnym prawem do zaskarżenia orzeczeń i decyzji wydanych w pierwszej instancji (art. 78 Konstytucji) jest sytuacja, w której odwołanie od wyników konkursu rozpatruje Szef Służby Cywilnej (art. 45 ustawy), skoro on sam przeprowadza ten konkurs (art. 43 ust. 1) i ustala jego reguły (por. np. § 9 ust. 1 pkt 3 rozporządzenia), a nawet angażuje się w jego przebieg (co przedostało się do wiadomości publicznej na przykładzie konkursu przeprowadzanego na stanowisko dyrektora generalnego MSWiA). Oznacza to, że zespół konkursowy nie posiada samodzielności w przeprowadzaniu konkursu (jaką miała Komisja Kwalifikacyjna działająca na podstawie ustawy o służbie cywilnej z 1996 r.). w tej sytuacji Szef Służby Cywilnej staje się „sędzią we własnej sprawie”. Nie bez znaczenia jest też fakt, że przytoczone niedoskonałości regulacji prawnych nie są korygowane przez praktykę stosowaną przez Szefa Służby Cywilnej. Opinia publiczna i kandydaci przystępujący do konkursu nie są informowani o szczegółowych zasadach jego przeprowadzania (ogólnikowa

informacja, że jednym z elementów konkursu jest bliżej nieokreślone „zadanie symulacyjne” nie spełnia tego wymogu). Również kryteria oceny niektórych części konkursu nie tylko nie są podawane do publicznej wiadomości, ale nawet odmawia się udostępnienia ich samym kandydatom – już po konkursie, jak miało to miejsce choćby w związku z konkursem przeprowadzonym w dniu 27 sierpnia 2003 r. Nie ukrywam, że intryguje mnie pytanie, czy Radzie Służby Cywilnej znane są te fakty i jaką opinię o tym zdarzeniu przedstawi Prezesowi Rady Ministrów. Praktyka ta powoduje, że konkursy przeprowadzane przez Szefa Służby Cywilnej w żaden sposób nie mogą być uznane za wiarygodne. Proszę wybaczyć porównanie, ale konkursy te można porównać do „randki w ciemno”, a sposób oceny kandydatów – do „sądu kapturowego”. Z braku obiektywizmu postępowania konkursowego zdaje zdawać sobie sprawę sam Szef Służby Cywilnej, skoro w uzasadnieniu do projektu ustawy nowelizującej (datowanego 9 lipca 2003 r.) w komentarzu do zmian w procedurze konkursowej znalazło się stwierdzenie: „Jednocześnie zapewniona zostanie odpowiednia jakość i obiektywizm postępowania”. Zastanawia jednak użycie w tej deklaracji ogólników, dających nieograniczone możliwości dowolnych interpretacji i manipulacji. Z tych powodów wyrażam pogląd, że właściwym i pożądanym byłoby przeprowadzenie konkursu na dyrektora generalnego Urzędu (podobnie jak i wszystkich innych konkursów) już po zakończeniu prac nad nowymi uregulowaniami prawnymi, co powinno nastąpić jak najszybciej (a czemu nie służą praktyki Szefa Służby Cywilnej związane z procesem legislacyjnym). Osobiście jestem zwolennikiem przeprowadzania konkursów na wszelkie stanowiska w urzędach, pod warunkiem, że rzetelne ich przeprowadzanie gwarantowane jest przez czytelne reguły oceny, co zapewni wybór najlepszego, a nie „swojego” kandydata. Korzystając z okazji, chciałbym podzielić się z Radą Służby Cywilnej moim szczególnym doświadczeniem. Tworzyłem obsługujący mnie Urząd Regulacji Energetyki od stanu zerowego. Od początku jego istnienia, to jest od 1997 r., żaden z dyrektorów generalnych i dyrektorów departamentów nie był wybrany w trybie konkursu organizowanego przez Szefa Służby Cywilnej i w tym samym czasie Urząd uzyskiwał wysokie oceny funkcjonowania, formułowane zarówno przez polski sektor energetyczny, jak i Najwyższą Izbę Kontroli – przy corocznej ocenie realizacji wykonania budżetu. W świetle tego, być może bardzo indywidualnego doświadczenia, warto postawić pytanie, czy postępowanie konkursowe, organizowane przez Szefa Służby Cywilnej, jest jedynym słusznym trybem wyboru współpracowników, gwarantującym uczciwe i profesjonalne działanie urzędników. Czy nie jest zasadne, by organizacją takiego konkursu zajął się minister lub kierownik urzędu centralnego, a przedstawiciel Szefa Służby Cywilnej uczestniczył w pracach zespołu konkursowego? Czy dominująca w zespole konkursowym osoby nie znające specyfiki funkcjonowania danego organu (np. przedstawiciele Kancelarii Prezesa rady Ministrów lub Szefa Służby Cywilnej) gwarantują właściwą ocenę i dobór kandydatów dodanej funkcji w urzędzie? Czy nie warto zatem pozostawić więcej swobody tym, których de facto rozlicza się także za błędy popełnione przez podległych urzędników?

W piśmie nr 15 Przewodniczący Rady Służby Cywilnej przesłał Prezesowi URE uchwałę Rady Służby Cywilnej z dnia 18 grudnia 2003 r., będącą odpowiedzią na pismo Prezesa URE z dnia 31 października 2003 r. Rada Służby Cywilnej w uchwale stwierdziła, że: „(...) 1. nie podziela stanowiska Prezesa Urzędu Regulacji Energetyki ograniczającego znaczenie Rady Służby Cywilnej i uznaje dotychczas stosowane formy i tryb postępowania Rady za prawidłową realizację ustrojowej pozycji Rady Służby Cywilnej;

2. uznaje konkurs za jeden z zasadniczych instrumentów realizujących konstytucyjne zasady służby cywilnej, co znajduje potwierdzenie w stanowisku Trybunału Konstytucyjnego zawartym w orzeczeniu z 12 grudnia 2002 r., sygn. akt K 9/02;

3. stwierdza, że zastrzeżenia, jakie zgłasza Prezes Urzędu Regulacji Energetyki wobec ustawy o służbie cywilnej i rozporządzenia w sprawie organizowania i szczegółowych zasad

przeprowadzania konkursów na wyższe stanowiska w służbie cywilnej, wskazujące na „niekonstytucyjność” niektórych ich przepisów, dopóki nie zostaną potwierdzone przez Trybunał Konstytucyjny (a Radzie Służby Cywilnej o zaskarżeniu tych przepisów – jak dotychczas – nic nie wiadomo), nie mogą stanowić przesłanki do ich niestosowania;

w konsekwencji Rada

4. wyraża wobec Prezesa Urzędu Regulacji Energetyki i Szefa Służby Cywilnej opinię o potrzebie jak najszybszego przeprowadzenia ostatecznych uzgodnień w sprawie rozpisania konkursu na stanowisko dyrektora generalnego Urzędu Regulacji Energetyki, tak, aby polecenie Prezesa Rady Ministrów z dnia 1 sierpnia 2003 r. o konieczności przeprowadzenia konkursów na stanowiska dyrektorów generalnych do końca roku 2003 zostało wykonane także w Urzędzie Regulacji Energetyki”.

W piśmie nr 16 Prezes URE informuje Szefa Służby Cywilnej o otrzymaniu uchwały Przewodniczącego Rady Służby Cywilnej z dnia 18 grudnia 2003 r. oraz przywołuję pkt 4 ww. uchwały stwierdzając: „(...) Jak z powyższego wynika, adresatów tego stanowiska jest dwóch: Prezes Urzędu Regulacji Energetyki i Szef Służby Cywilnej. Uprzejmie zatem proszę, by w swoich wypowiedziach publicznych o trudnościach w tworzeniu apolitycznej służby cywilnej zechciał Pan odwoływać się do tak jasno wyrażonego stanowiska i przestał wskazywać mnie jako winnego braku uzgodnień w sprawie dyrektora generalnego URE. Zapewne Pan Minister pamięta, iż w procesie uzgodnień warunków konkursu nie odniósł się Pan dotąd do moich propozycji z 5 października 2001 r. (znak pisma: GP/1073/2001/LJ). Zamiast merytorycznych uzgodnień – zdecydował się Pan na przesłanie mi kolejnych ponagleń, nic do sprawy nie wnoszących. Pozwalam sobie przypomnieć panu Ministrowi, że de facto zostało nam do uzgodnienia już niewiele, bowiem przyjął Pan – niestety z dużą zwłoką – niemal w całości moje propozycje zawarte w piśmie z dnia 27 lutego 2001 r., znak: GP/270/2001/LJ. Odpowiadając zatem na wezwanie Rady Służby Cywilnej, uprzejmie proszę o ponowne rozważenie moich wcześniejszych propozycji i przesłanie mi do akceptacji warunków konkursu”.

W piśmie nr 17 Szef Służby Cywilnej, odpowiadając na wyżej wymienione pismo Prezesa URE, stwierdził: „(...) Działania zmierzające do przygotowania i przeprowadzenia konkursów na stanowiska dyrektorów generalnych, w tym także na stanowisko dyrektora generalnego Urzędu Regulacji Energetyki, zostały zainicjowane w pierwszej połowie 2000 r. (pisma w tej sprawie zostały rozesłane 14 kwietnia 2000 r.). Ankieta niezbędna do sporządzenia opisu stanowiska dyrektora generalnego została wypełniona 31 maja 2000 r., zaś opis stanowiska sporządzony został 20 grudnia 2000 r. W dniu 9 lutego 2001 r. przesłałem Panu Prezesowi projekt wymagań na stanowisko dyrektora generalnego z prośbą o opinię i akceptację. Niestety w piśmie z dnia 27 lutego 2001 r., nie wykazał Pan Prezes zrozumienia dla oczywistego faktu, że charakter stanowiska dyrektora generalnego i podobieństwo większości zadań wykonywanych przez osoby zatrudnione na tym stanowisku w różnych urzędach, przesądza o konieczności przyjęcia uniwersalnych, prawie jednakowych wymagań na to stanowisko. Oczekiwania Pana Prezesa w sprawie wymagań na stanowisko dyrektora generalnego URE odznaczały się nie tylko dowolnością (np. w zakresie wymaganego stażu pracy), ale wręcz wykraczały poza przepisy ustawy o służbie cywilnej (np. sugestie ewentualnego niedopuszczenia do konkursu osób karanych za przestępstwa nieumyślne – pisma z dnia 27 lutego oraz dnia 25 kwietnia 2001 r.) W rezultacie braku akceptacji wymagań ze strony Pana Prezesa, rozpoczęła się długotrwała wymiana korespondencji, której rezultatem było nie przeprowadzenie w przewidzianym przez ustawę o służbie cywilnej okresie przejściowym konkursu na stanowisko dyrektora generalnego Urzędu Regulacji Energetyki. Było to zjawisko w skali całej służby cywilnej wyjątkowe, w efekcie

którego w dniu 30 czerwca 2001 r. nastąpiło opuszczenie stanowiska przez dotychczasowego dyrektora generalnego i w konsekwencji długotrwałe zastępowanie go przez wyznaczonego dyrektora departamentu. W związku z zaistniałą sytuacją, dnia 28 grudnia 2001 r. skierowałem do Prezesa Rady Ministrów wystąpienie z prośbą o interwencję w celu przełamania impasu, jaki powstał wobec niemożności uzgodnienia wymagań i rozpisania konkursu na stanowisko dyrektora generalnego URE. Opinia wyrażona w tej sprawie przez Rządowe Centrum Legislacji w piśmie do Szefa KPRM z dnia 14 stycznia 2002 r. zaleca spierającym się organom dążenie do osiągnięcia kompromisu, ale jednocześnie wyraźnie mówi, że zgłosiłem Panu Prezesowi projekt wymagań na stanowisko dyrektora generalnego Urzędu Regulacji Energetyki w przepisany terminie, a moje ustępstwa w procesie uzgodnieniowym zasługują na uwagę. Pismem z dnia 18 marca 2003 r. ponownie przelałem Panu Prezesowi projekt wymagań na stanowisko dyrektora generalnego URE, uwzględniający sugestie Rządowego Centrum Legislacji oraz dotychczasowe ustalenia w tym zakresie, z prośbą o akceptację. W związku z brakiem odpowiedzi ze strony Pana Prezesa o zajęcie stanowiska w przedmiotowej sprawie, kilkakrotnie zwracałem się do Pana Prezesa o zajęcie stanowiska w sprawie wymagań na stanowisko dyrektora generalnego URE (pisma z dnia 17 kwietnia 2003 r., z dnia 9 czerwca 2003 r., z dnia 14 lipca 2003 r., z dnia 5 sierpnia 2003 r., z dnia 30 października 2003 r.). Do chwili obecnej nie otrzymałem żadnej odpowiedzi w tej sprawie, a w związku z tym głęboko zdziwiła mnie uwaga wyrażona przez Pana Prezesa w piśmie z dnia 29 grudnia 2003 r., w odniesieniu do braku uzgodnień w sprawie wymagań na stanowisko dyrektora generalnego URE. Z uwagi na powyższe, oraz w nawiązaniu do uchwały Rady Służby Cywilnej z dnia 18 grudnia 2003 r. dotyczącej procesu uzgadniania wymagań na stanowisko dyrektora generalnego Urzędu Regulacji Energetyki, w załączeniu przesyłam ponownie projekt wymagań do konkursu na przedmiotowe stanowisko z prośbą o akceptację. Załączony projekt wymagań, oprócz dotychczasowych ustaleń uwzględnia również stanowisko Rządowego Centrum Legislacji w przedmiotowej sprawie, będące odpowiedzią na sugestie Pana Prezesa, zgłoszone m.in. pismem z dnia 5 października 2001 r. (GP/1073/2001/LJ). Pragnę zaznaczyć, że jest to ten sam projekt wymagań, który, wraz ze stanowiskiem RCL, przelałem do opinii i akceptacji Pana Prezesa 18 marca 2003 r. i co pragnę jeszcze raz podkreślić, do tej pory nie otrzymałem żadnej odpowiedzi w tej sprawie”.

W piśmie nr 18, będącym odpowiedzią na pismo Szefa Służby Cywilnej (nr 17), Prezes URE stwierdza: „(...) z przykrością stwierdzam, że z uporem godnym lepszej sprawy obstaje Pan przy takim zredagowaniu wymagań, które – przy pozornym zachowaniu poprawności – stwarzają luki umożliwiające kandydowanie do najwyższego stanowiska w służbie cywilnej osobom posiadającym niewielkie doświadczenie zawodowe oraz karanym za przestępstwa dyskwalifikujące kandydata. W piśmie swoim powołuje się Pan na „oczywistość” faktu, że charakter stanowiska dyrektora generalnego i podobieństwo większości zadań wykonywanych przez osoby zatrudnione na nim w różnych urzędach miałyby przesądzać o konieczności przyjęcia uniwersalnych, prawie jednakowych wymagań na to stanowisko. Pragnę więc zaważyć, że gdyby prawodawca wychodził z takiego właśnie założenia, to wymagania te (a przynajmniej wymagania „podstawowe” lub „ogólne”) ustaliłby w akcie normatywnym, pozostawiając kierownikowi urzędu (ministrowi, wojewodzie) i Szefowi Służby Cywilnej ustalenie wyłącznie wymagań szczegółowych, dotyczących danego stanowiska. Co więcej, ustawodawca, powierzając tym organom ustalenie omawianych wymagań, nie ustanowił żadnych wskazówek w tym zakresie (pomijam tu podstawowe wymogi dotyczące wszystkich członków korpusu służby cywilnej), co oznacza, że przewidział on możliwość występowania różnic dotyczących poszczególnych urzędów. W piśmie swoim ubolewa Pan nad wysiłkiem włożonym w wypracowanie standardów wymagań dla stanowiska dyrektora generalnego urzędu. Proszę wybaczyć, ale są to jedynie „krokodyle łzy”. Nie było bowiem żadnych

przeszkód, by zwrócił się Pan o pomoc do kierowników urzędów, posiadających niezbędną wiedzę w tym zakresie. Zresztą, służyła temu również moja z Panem korespondencja, w której cierpliwie tłumaczyłem oczywiste, wydawałoby się, fakty, dotyczące zasad obowiązujących w demokratycznym państwie prawnym. Nie służyły natomiast wzajemnemu zrozumieniu bulwersujące przypadki, że w adresowanym do mnie piśmie przewodnim zgadzał się Pan z moją argumentacją, a w załączonym do niego i podpisanym przez Pana dokumencie (który i ja miałem podpisać) zamieszczono kwestionowane przeze mnie zapisy. W niniejszej sprawie szczególnie istotne znaczenie ma fakt, że przedstawiona przez Pana argumentacja ma uzasadniać ustalenie skrajnych minimalnych wymogów dotyczących doświadczenia zawodowego kandydatów na dyrektora generalnego urzędu, co w żaden sposób nie może przyczynić się do zapewnienia zgodnego z prawem i sprawnego funkcjonowania urzędu:

1. wśród wymagań warunkujących dopuszczenie do udziału w konkursie – „co najmniej 2 lata doświadczenia zawodowego na stanowisku kierowniczym w administracji publicznej”,
2. wśród wymagań dodatkowych – „doświadczenie zawodowe w urzędach administracji publicznej szczebla centralnego” (bez wskazania dolnej granicy, a więc może to być np., doświadczenie trzymiesięczne). Proponowane przez Pana warunki powodują więc, że o stanowisko dyrektora generalnego w Urzędzie Regulacji Energetyki (urzędzie centralnym!) mogłaby się ubiegać osoba, która w swoim życiu przepracowała łącznie np. 2 lata i trzy miesiące, w tym 2 lata na najniższym stanowisku kierowniczym w urzędzie niskiego szczebla, które to stanowisko można było objąć posiadając choćby średnie wykształcenie.

A przecież w wielu innych urzędach aprobował Pan znacznie wyższe wymogi, co na przykład wykazałem w moim piśmie z dnia 5 października 2001 r., znak: GP/1073/2001/LJ (do którego nie zdążył się Pan jeszcze odnieść do dnia dzisiejszego). Słuszną praktykę stawiania kandydatom wyższych wymogów aprobuje Pan również obecnie, na co wskazują choćby poniższe przykłady:

1. dyrektor Departamentu Turystyki oraz dyrektor Departamentu Wdrażania Programów Rozwoju Regionalnego w Ministerstwie Gospodarki, Pracy i Polityki Społecznej (ogłoszenie w Biuletynie Służby Cywilnej nr 23/2003) – wymagania warunkujące dopuszczenie do udziału w konkursie: minimum 3-letnie doświadczenie zawodowe w administracji publicznej i minimum 5-letnie doświadczenie na stanowisku kierowniczym,
2. dyrektor Departamentu Integracji Europejskiej w Ministerstwie Środowiska (ogłoszenie w Biuletynie Służby Cywilnej nr 23/2003) – wymagania warunkujące dopuszczenie do udziału w konkursie: minimum 5-letnie doświadczenie zawodowe w urzędach administracji publicznej, w tym co najmniej 3-letnie na stanowisku kierowniczym,
3. dyrektor Departamentu Badań nad Rzecz Gospodarki w Ministerstwie Nauki i Informatyzacji (ogłoszenie w Biuletynie Służby Cywilnej nr 24/2003) – wymagania warunkujące dopuszczenie do udziału w konkursie: minimum 5-letnie doświadczenie zawodowe w urzędach administracji publicznej i minimum 4-letnie doświadczenie zawodowe na stanowisku kierowniczym,
4. zastępca dyrektora Departamentu Kontroli Skarbowości w Ministerstwie Finansów (ogłoszenie w Biuletynie nr 1/2004) – wymagania warunkujące dopuszczenie do udziału w konkursie: minimum 3-letnie doświadczenie zawodowe w pracy w kontroli wewnętrznej lub państwowej i minimum 5-letnie doświadczenie zawodowe na stanowiskach kierowniczych,
5. dyrektor generalny Łódzkiego Urzędu Wojewódzkiego (ogłoszenie w Biuletynie nr 23/2003) – wymagania warunkujące dopuszczenie do udziału w konkursie: minimum 5-letnie doświadczenie zawodowe i minimum 3-letnie doświadczenie zawodowe na stanowisku kierowniczym w urzędach administracji publicznej.

Uwzględniając powyższe, podtrzymuję swoją kompromisową propozycję przedstawioną w cytowanym wyżej piśmie z dnia 5 października 2001 r.: minimum 6-letnie doświadczenie zawodowe w administracji publicznej i minimum 4-letnie doświadczenie zawodowe na wysokich stanowiskach kierowniczych w administracji centralnej lub stopnia wojewódzkiego

– jako wymóg warunkujący dopuszczenie do udziału w konkursie. Nie mogę też zaaprobować jako wymagań niezbędnych „doświadczenia w zarządzaniu środkami finansowymi” (pkt 15), bowiem wymóg taki spełni również osoba, która np. przez rok prowadziła jednoosobowo działalność gospodarczą (choćby zakład szewski). Podtrzymuję więc swoją propozycję, zawartą w cytowanym piśmie z 5 października 2001 r.: co najmniej 5-letnie doświadczenie w planowaniu i nadzorowaniu realizacji budżetu urzędu administracji centralnej”, jednak gotów jestem przystać na wymóg co najmniej 3-letniego doświadczenia. Nie mogę także zaaprobować luki dotyczącej niekaralności kandydatów, która powoduje, że o stanowisko dyrektora generalnego mogłaby się ubiegać osoba, która z winy nieumyślnej popełniła przestępstwo dyskwalifikujące do jakiegokolwiek stanowiska kierowniczego w administracji publicznej (np. przestępstwo nieumyślnego spowodowania śmierci człowieka, określone w art. 155 Kodeksu karnego; przestępstwo przeciwko działalności instytucji państwowych, określone w art. 231 § 3 Kk w związku z § 1; przestępstwo przeciwko obrotowi gospodarczemu, określone w art. 269 § 1 i 4 kk; przestępstwo ujawnienia tajemnicy państwowej, określone w art. 265 § 3 Kk w związku z § 1). Nie potrafię zrozumieć prezentowanej przez Pana „troski”, że pozostawienie wymogów w tym zakresie „ograniczy dostęp do stanowisk w służbie cywilnej”, jeśli weźmiemy pod uwagę fakt, że uzgodnienia nasze nie dotyczą jednego z tysięcy, szeregowego stanowiska, a stanowiska najwyższego w służbie cywilnej i to w urzędzie centralnym. Problem ten przedstawiłem szczegółowo choćby w cytowanym piśmie z 5 października 2001 r., kończąc następującą konstatacją: „Problem ten, proszę mi wierzyć, naprawdę wymaga głębszego namysłu – i to nie tylko w tej sprawie”. Doświadczenia ostatnich lat i rosnący sprzeciw społeczny przeciwko zajmowaniu wysokich stanowisk w strukturach państwowych (nie tylko w służbie cywilnej) przez osoby o „nieczystym sumieniu” nawet jeżeli popełniły dyskwalifikujący je czyn nie będący przestępstwem (o czym wielokrotnie informowała prasa) – wskazują, że mój postulat jest nie tylko nadal aktualny, ale jego waga wręcz rośnie. Nadto, w punkcie 4 „wymagań niezbędnych” należałoby uwzględnić, że wymieniona w nim ustawa a zamówieniach publicznych została zastąpiona ustawą o innym tytule (jest to ustawa o dnia 29 stycznia 2004 r. – Prawo zamówień publicznych (Dz. U. z 2004 r. Nr 19, poz. 177). Biorąc powyższe pod uwagę, nadal nie mogę uznać za uzgodnione w rozumieniu art. 43 ust. 3 ustawy o służbie cywilnej, nadesłanych przy piśmie z dnia 15 stycznia 2004 r. wymagań do konkursu na stanowisko dyrektora generalnego w Urzędzie Regulacji Energetyki. Niezależnie od powyższego, z przyjemnością zauważam istotny, chociaż nadal niewystarczający, postęp w ustalanych przez Pana procedurach konkursowych, co przejawia się w zwiększeniu równych szans poszczególnych uczestników konkursu. Konstatacja moja wynika z porównania choćby warunków konkursu na stanowisko dyrektora generalnego Lubelskiego Urzędu Wojewódzkiego (w lutym 2004 r.) z warunkami konkursów ogłaszanych wcześniej. Zdecydowanie większa transparentność nowych reguł skłania do refleksji, że również Pan doszedł do wniosku, iż dotychczasowe reguły nie były poprawne i nie mogą być nadal stosowane. W tym kontekście pragnę przypomnieć, że również wiele z moich zastrzeżeń do Pańskich propozycji dotyczących wymagań wobec kandydatów na stanowisko dyrektora generalnego Urzędu Regulacji Energetyki, początkowo przez Pana odrzucanych, zyskało jednak – chociaż po upływie znacznego czasu – Pańską akceptację. Być może jest to – w jakimś stopniu – skutek Pańskiej koncyliacyjności. Pozostaje jednak w przekonaniu, że tak naprawdę jest to efektem słuszności moich merytorycznych argumentów oraz Pańskiego dojrzewania do przyznania racji profesjonalście. W związku z pozostającymi nadal kilku istotnymi rozbieżnościami, proponuję, by w przypadku braku Pańskiej aprobaty dla moich propozycji, zawartych w niniejszym piśmie, zwrócić się wspólnie, jednym pismem (które gotów jestem przygotować), o osobiste rozstrzygnięcie sporu przez Prezesa Rady Ministrów,

który jest zarówno przełożonym nas obu jak i zwierzchnikiem służbowym pracowników administracji rządowej i zwierzchnikiem korpusu służby cywilnej”.

W dniu 1 marca 2004 r. kontroler zwrócił się z pismem do Szefa Służby Cywilnej o udzielenie informacji nt. zatrudnienia dyrektora generalnego URE bez przeprowadzenia konkursu, w formie udostępnienia kompletnej korespondencji pomiędzy Szefem Służby Cywilnej a Prezesem URE, dotyczącej problemu obsadzenia ww. stanowiska w drodze konkursu.

[Dowód: akta kontroli str.3683]

W piśmie z dnia 3 marca 2004 r. Szefa Służby Cywilnej do kontrolera (znak: DRiS-417-4/04) przedstawiono korespondencję, prowadzoną przez Szefa Służby Cywilnej z Prezesem URE w sprawie postępowania konkursowego na stanowisko dyrektora generalnego URE.

Korespondencja zawierała następujące pisma:

1. pismo Szefa Służby Cywilnej do Dyrektorów Generalnych Urzędów z dnia 14.04.2000 r., znak: DR-151/00,
2. pismo Szefa Służby Cywilnej do Prezesa URE z dnia 9.02.2001 r., znak: DR-K/DG/38/2000,
3. pismo Prezesa URE do Szefa Służby Cywilnej z dnia 27.02.2001 r., znak: GP/270/2001/LJ,
4. pismo Szefa Służby Cywilnej do Prezesa URE z dnia 23.03.2001 r., znak: brak
5. pismo Szefa Służby Cywilnej do Szefa Kancelarii Prezesa Rady Ministrów z dnia 11.04.2001 r., znak: DR-130/01,
6. pismo Prezesa URE do Szefa Służby Cywilnej z dnia 25.04.2001 r., znak: GP/567/2001/LJ,
7. pismo Szefa Kancelarii Prezesa Rady Ministrów do Szefa Służby Cywilnej z dnia 26.04.2001 r., znak: SMM 7-84(2)/01,
8. pismo Szefa Służby Cywilnej do Prezesa URE z dnia 5.07.2001 r., znak: brak
9. pismo Prezesa URE do Szefa Służby Cywilnej z dnia 5.10.2001 r., znak: GP/1073/2001/LJ,
10. pismo Szefa Służby Cywilnej do Prezesa rady Ministrów z dnia 28 grudnia 2001 r., znak: DR-K/DG/38/00,
11. pismo Kancelarii Prezesa Rady Ministrów do Szefa Służby Cywilnej z dnia 11.03.2002 r., znak: SMW 70-1/2002,
12. pismo Szefa Służby Cywilnej do Prezesa URE z dnia 18.03.2003 r., znak: DR-K/5/00/DG/38/00/III/03/MT,
13. pismo Szefa Służby Cywilnej do Prezesa URE z dnia 17.04.2003 r., znak: DR-K/DG/38/00/IV/03/MT,
14. pismo Szefa Służby Cywilnej do Prezesa URE z dnia 9.06.2003 r., znak: DR-K/DG/38/00/VI/03/MT,
15. pismo Szefa Służby Cywilnej do Prezesa URE z dnia 14.07.2003 r., znak: DR-K/DG/38/00/VII/03/MT,
16. pismo Szefa Służby Cywilnej do Prezesa URE z dnia 5.08.2003 r., znak: DR-K/DG/38/00/VIII/03/MT,
17. pismo Szefa Służby Cywilnej do Prezesa URE z dnia 30.10.2003 r., znak: DR-K/DG/38/00/X/03/MT,
18. pismo Szefa Służby Cywilnej do Przewodniczącego Rady Służby Cywilnej z dnia 10.12.2003 r., znak: S.C./WZ-061-50/2003,
19. pismo Prezesa URE do Szefa Służby Cywilnej z dnia 29.12.2003 r., znak: GP/2070/2003/LJ,

20. pismo Szefa Służby Cywilnej do Prezesa URE z dnia 15.01.2004 r., znak: DR-K/DG/38/00/I/04/RK,

21. pismo Prezesa URE do Szefa Służby Cywilnej z dnia 25.02.2004 r., znak: GP/0732/-1-(1)2004/LJ.

[Dowód: akta kontroli str.3685-3792]

Pisma Szefa Służby Cywilnej nr: 2, 3, 4, 6, 8, 9, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 19, 20, 21, przedstawione jako korespondencja z Prezesem URE w sprawie postępowania konkursowego na stanowisko dyrektora generalnego URE, odpowiadają odpowiednio pismom Prezesa URE nr: 1, 2, 3, 4, 5, 6, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 16, 17, 18, przedstawionym jako korespondencja z Szefem Służby Cywilnej w sprawie uzgodnień warunków konkursu na stanowisko dyrektora generalnego URE.

W piśmie nr 1 Szef Służby Cywilnej informował dyrektorów generalnych urzędów, że przystąpił do sporządzania opisów stanowisk pracy dyrektorów generalnych urzędów – „*Główne zadania tego stanowiska określa art. 20 ustawy z dnia 18 grudnia o służbie cywilnej (Dz. U. z 1999 r. Nr 49, poz. 483 ze zm.). Konieczne jest jednak uzyskanie dokładniejszych informacji, w szczególności dotyczących zadań dodatkowych, jeśli takie są, które w myśl art. 20 ust. 2 pkt 4 dyrektor generalny wykonuje z upoważnienia organu administracji rządowej lub określonych zadań kierownika urzędu (art. 20 ust. 2 pkt 3), które dyrektor generalny wykonuje na podstawie odrębnych przepisów. W związku z tym w załączeniu przesyłam ankietę do opisu stanowiska z prośbą o jej wypełnienie i odesłanie do Urzędu Służby Cywilnej w terminie do dnia 31 marca 2000 r.*”

W piśmie nr 5 Szef Służby Cywilnej zwrócił się do Szefa Kancelarii Prezesa Rady Ministrów „*o wyłonienie przedstawicieli Prezesa Rady Ministrów do zespołów przeprowadzających konkursy na wymienione poniżej stanowiska: (...) Dyrektor Generalny Urzędu Regulacji Energetyki*”

W piśmie nr 7 Szefa KPRM do Szefa SC, na podstawie § 2 ust. 2 pkt 1 rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 3 listopada 1999 r. w sprawie sposobu organizowania i szczegółowych zasad przeprowadzania konkursów na wyższe stanowiska w służbie cywilnej (Dz. U. Nr 91, poz. 1028), Szef KPRM wyznaczył przedstawicieli Prezesa Rady Ministrów do zespołu konkursowego, przeprowadzającego konkurs na stanowisko dyrektora generalnego Urzędu Regulacji Energetyki.

W piśmie nr 10 Szef Służby Cywilnej zwrócił się do Prezesa Rady Ministrów z prośbą o doprowadzenie do uzgodnienia warunków konkursowych na stanowisko dyrektora generalnego między Szefem Służby Cywilnej i Prezesem URE.

W piśmie nr 11 Kancelaria Prezesa Rady Ministrów przesłała stanowisko Rządowego Centrum Legislacji w sprawie ustalenia wymagań na stanowisko generalnego URE. RCL wyraziła następujące stanowisko w sprawie: „*(...) Zgodnie z art. 43 ust 1 ustawy z dnia 18 grudnia 1998 r. o służbie cywilnej (Dz. U. z 1999 r. Nr 49, poz. 483 ze zm.) konkursy na wyższe stanowiska w służbie cywilnej przeprowadza Szef Służby Cywilnej. W tym toku konkursu sprawdzeniu podlega wiedza niezbędna do wykonywania zadań na stanowisku, na które przeprowadzany jest konkurs, predyspozycje i zdolności ogólne oraz umiejętności kierownicze. Wymagania dotyczące stanowiska, na które przeprowadzany jest konkurs, ustala prowadzący konkurs w porozumieniu z właściwym ministrem, kierownikiem urzędu centralnego lub wojewodą (art. 43 ust. 3). Pismem z dnia 9 lutego 2001 r. Szef Służby*

Cywilnej przestał do Prezesa URE w celu uzgodnienia – projekt wymagań na stanowisko dyrektora generalnego. Prezes URE pismami z dnia 27 lutego, 25 kwietnia i 5 października 2001 r. zgłosił zastrzeżenia do w/w projektu. W piśmie z dnia 5 października 2001 r. (stanowiącego odpowiedź na pismo z dnia 5 lipca), Prezes URE zawarł uwagi i zastrzeżenia dotyczące projektu wymagań, co do których strony nie mogły osiągnąć porozumienia i w wyniku których Szef Służby Cywilnej wystąpił do Prezesa Rady Ministrów z prośbą o interwencję w tej sprawie. Kwestie wymagające rozstrzygnięcia to:

1. minimum 2-letnie doświadczenie zawodowe na stanowisku kierowniczym w administracji publicznej (pkt 9 wymagań warunkujących),
2. znajomość podstaw prawnych funkcjonowania URE (pkt 9 wymagań niezbędnych),
3. doświadczenie w zarządzaniu publicznymi środkami finansowymi (pkt 4 wymagań dodatkowych),
4. zarzut dotyczący zbyt liberalnych wymagań co do zakazu niekaralności (str. 3 pisma z 5 października),
5. stopień znajomości języka obcego.

Odnosząc się do powyższego stwierdzić należy:

ad. 1 W piśmie Prezes URE zarzuca, że co najmniej dwuletnie doświadczenie zawodowe na stanowisku kierowniczym w administracji jest zbyt niskim wymaganiem (str. 2 pisma) i proponuje minimum 4-letnie doświadczenie na stanowisku kierowniczym w administracji centralnej lub stopnia wojewódzkiego i 6-letnie doświadczenie zawodowe w administracji publicznej. Podkreślić należy, że warunek ten jest do określenia i każdorazowo uzależniony jest od indywidualnych cech kandydata a przepisy prawa nie określają wymagań w tym zakresie. Wspomnieć jednak należy, że po analizie ogłoszeń konkursowych Szefa Służby Cywilnej na stanowiska dyrektorów generalnych w innych urzędach centralnych (w których ze względu na rangę urzędu wymagania powinny być zbliżone), opublikowanych w roku 2001 w Biuletynie Służby Cywilnej na 20 konkursów: - w jednym z urzędów (KPWiG) postanowiono wymóg 3-letniego doświadczenia na stanowisku kierowniczym, - w 15 wymagano 2-letniego doświadczenia w tym zakresie, - w 4 urzędach postawiono wymóg jedynie rocznego doświadczenia na stanowisku kierowniczym. Ponadto jedynie w 9 na 20 ogłoszonych konkursów postawiono wymóg doświadczenia zawodowego w administracji, w tym w 8 przypadkach 2-letniego i w 1 4-letniego doświadczenia zawodowego w administracji publicznej, bez wskazania charakteru zajmowanego stanowiska.

ad. 2 W piśmie z dnia 27 lutego 2001 r. Prezes URE podniósł, że nie jest niezbędnym wymaganiem znajomość zagadnień związanych z funkcjonowaniem rynku energetycznego i podmiotów w nim działających, stwierdzając, że „jest to bowiem tylko wąski wycinek zadań związanych z regulacją energetyki. Nadto zadania dyrektora generalnego Urzędu, wynikające z ustawy o służbie cywilnej nie łączą się bezpośrednio z realizacją ustawowych zadań organu. Proponowanie takiego warunku odbieram jako próbę ingerencji w moje kompetencje. Co więcej – może to naruszać zasadę bezstronności, w konsekwencji – apolityczności służby cywilnej” natomiast w piśmie z dnia 5 października podnosi, że powinna to być „ogólna znajomość”, co powinno poszerzyć krąg kandydatów na stanowisko dyrektora generalnego. Rządowe Centrum Legislacji uprzejmie informuje, że przepisy prawa nie regulują kwestii znajomości przez kandydata na wyższe stanowisko kierownicze przepisów związanych z działalnością urzędu, w którym zainteresowana osoba ubiega się o stanowisko. Nie określają także stopnia znajomości tych przepisów. Ustawa o służbie cywilnej stanowi jedynie w art. 67 ust 1 pkt 1, że członek korpusu cywilnej jest obowiązany w szczególności przestrzegać Konstytucji RP i innych przepisów prawa. Znajomość więc przepisów związanych z działalnością danego urzędu obowiązkowa będzie dla osoby wyłonionej w drodze konkursu. W praktyce przyjęto, że wymóg znajomości przepisów o danym urzędzie (bez użycia terminu „ogólna”) lub znajomości problematyki z nim związanej należy do tzw.

„wymagań niezbędnych”. W 20 konkursach ogłoszonych w 2001 r. na stanowisko dyrektora generalnego w urzędzie centralnym, znajomość problematyki związanej z działalnością danego urzędu nie była wymagana jedynie w 2 przypadkach: Rządowym Centrum Studiów Strategicznych i w Głównym Inspektoracie Skupu i Przetwórstwa Artykułów Rolnych. A np. w Głównym Inspektoracie Ochrony Roślin odstąpiono od tego wymogu, ale w wymaganiach dodatkowych zamieszczono wymóg doświadczenia zawodowego w nadzorze i kontroli. W Komisji Papierów Wartościowych i Giełd poza znajomością zagadnień związanych z funkcjonowaniem rynku kapitałowego, postawiono dodatkowo wymóg znajomości zakresu działania i kompetencji KPWiG. Wydaje się, że kompromisem byłoby przyjęcie zapisów w pkt 9 wymagań niezbędnych – „znajomość z zakresu działania Urzędu Regulacji Energetyki” (tal przyjęto np. w Urzędzie Patentowym RP).

ad. 3 Prezes URE proponuje, aby wymóg doświadczenia zawodowego w zarządzaniu publicznymi środkami finansowymi obwarowany został wymogiem 6 lat pracy. Doświadczenie w zarządzaniu publicznymi środkami finansowymi jest jednym z wymagań dodatkowych w konkursach na stanowisko dyrektora generalnego. Jedynie w KPWiG wymóg ten zaliczono do wymagań niezbędnych, a w 6 przypadkach odstąpiono od niego w ogóle. W żadnym z konkursów nie wskazywano okresu pracy na takim stanowisku. Kompromisem w przedmiotowej sprawie byłoby więc przeniesie tego wymogu dodatkowych do wymagań niezbędnych, ale bez wskazywania okresu pracy. Przepisy prawa nie zawierają wymogów w tym zakresie.

ad. 4 Prezes URE zarzucił, że wymogi dotyczące niekaralności kandydatów na stanowisko dyrektora generalnego są zbyt liberalne, oraz że są to wymogi minimalne dotyczące ogółu członków korpusu służby. Wymogi dotyczące niekaralności wynikają z następujących przepisów: 1. niekaralność za przestępstwo popełnione umyślnie – art. 4 pkt 3 ustawy o służbie cywilnej, 2. niekaralność zakazem przystępowania do konkursów na wyższe stanowiska w służbie cywilnej (dotyczy urzędników służby cywilnej) – art. 107 ust. 1 pkt 5 ustawy o służbie cywilnej, 3. niekaralność zakazem zajmowania wyższych stanowisk w służbie cywilnej (dotyczy urzędników służby cywilnej) – art. 107 ust. 1 pkt 6 ustawy o służbie cywilnej, 4. niekaralność zakazem pełnienia funkcji kierowniczych związanych z dysponowaniem środkami publicznymi – art. 147 ust. 1 pkt 4 ustawy z dnia 26 listopada 1998 r. o finansach publicznych (Dz. U. Nr 155, poz. 114 ze zm). We wszystkich konkursach na stanowisko dyrektora generalnego w urzędach centralnych postawiono takie same wymagania w zakresie niekaralności. Nie wydają się więc uzasadnione obostrzenie tych wymogów w odniesieniu do URE.

Ad. 5 Na prośbę Prezesa URE w wymaganiach dodatkowych przyjęto zapis „znajomość języków urzędowych państw – członków Narodów Zjednoczonych. Proponuje się, aby była to znajomość jednego języka. Zwyczajowo wymagana jest znajomość języka angielskiego, francuskiego, niemieckiego lub rosyjskiego a nie wszystkich tych języków. Znajomość więcej niż jednego stanowiła będzie dodatkowy atut kandydata. Tak więc zapis powinien zaczynać się od słów „znajomość języka urzędowego...”. Ponadto w piśmie z dnia 5 października Prezes URE podnosi, że powinna to być dobra znajomość języka, tak jak uczyniono to w odniesieniu do kandydatów w 2 Urzędach Wojewódzkich (Śląskim i Podkarpackim). Wydaje się, że w odniesieniu do URE należy stosować jako analogie wymagania stawiane dyrektorom generalnym w urzędach centralnym, a w tych wymaga się znajomości języka obcego bez wskazywania stopnia znajomości.

Mając powyższe na uwadze stwierdzić należy, że strony powinny nadal dążyć do osiągnięcia kompromisu, a jako argument przemawiający za przyjęciem określonego rozwiązania powinna służyć wypracowana w tym zakresie praktyka. Na uwagę zasługują ustępstwa Szefa Służby Cywilnej który zgodnie z art. 145 ust. 1 ustawy o służbie cywilnej w przepisany

prawem terminie zgłosił Prezesowi URE projekt wymagań konkursowych na stanowisko dyrektora generalnego”.

W piśmie nr 18 Szef Służby Cywilnej odpowiedział Przewodniczącemu Rady Służby Cywilnej na jego pismo z dnia 12 listopada 2003 r. w sprawie kwestii poruszonych w piśmie Prezesa URE z dnia 31 października do Przewodniczącego Rady Służby Cywilnej (pismo nr 14 w korespondencji przekazanej przez Prezesa URE w sprawie uzgodnień warunków konkursu na stanowisko dyrektora generalnego URE, i przekazał następujące wyjaśnienia:

„(...) 1. Stanowiska dyrektorów generalnych większości urzędów istotnie były zajmowane w okresie 2 lat od wejścia w życie ustawy z dnia 18 grudnia 1998 r. o służbie cywilnej (tj. od 1 lipca 1999 r. do 30 czerwca 2001 r.) przez osoby nie wyłonione w drodze konkursu, ponieważ zgodnie z przepisem art. 145 ust. 1 tejże ustawy zajmowały je osoby, którym powierzono je na podstawie art. 93 ustawy o służbie cywilnej z dnia 5 lipca 1996 r. ten dwuletni okres przejściowy był w zamysle ustawodawcy przeznaczony na przygotowanie i przeprowadzenie konkursów na obsadzone „prowizorycznie” stanowiska dyrektorów generalnych. W okresie tym prowadziłem intensywne działania zmierzające do sporządzenia opisów stanowisk dyrektorów generalnych urzędów i uzgodnienia na nie wymagań z organami obsługiwanyymi przez te urzędy w celu ogłoszenia, przeprowadzenia i rozstrzygnięcia konkursów - tak aby możliwe było zatrudnienie ich zwycięzców w ustawowym terminie (tzn. nie później niż z dniem 1 lipca 2001r.).

2. Działania zmierzające do przygotowania i przeprowadzenia konkursów na stanowiska dyrektorów generalnych urzędów, w tym także Urzędu Regulacji Energetyki, zostały zainicjowane w pierwszej połowie 2000 r. (pisma w tej sprawie zostały rozesłane 14 kwietnia 2000 r.). Ankieta niezbędna do sporządzenia opisu tego stanowiska została wypełniona 31 maja 2000 r., zaś sam opis sporządzony został 20 grudnia 2000 r. W dniu 9 lutego 2001 r. (a więc nie w „ostatniej chwili”, lecz prawie 5 miesięcy przed upływem ustawowego terminu sprawowania funkcji przez ówczesnego dyrektora generalnego URE) przelałem Prezesowi URE projekt wymagań na stanowisko dyrektora generalnego z prośbą o opinię i akceptację. Niestety, nie wykazał on zrozumienia dla oczywistego faktu, że charakter stanowiska dyrektora generalnego i podobieństwo większości zadań wykonywanych przez osoby zatrudnione na nim w różnych urzędach, przesądza o konieczności przyjęcia uniwersalnych, prawie jednakowych wymagań na to stanowisko. Oczekiwania w tej dziedzinie, zgłaszane przez Prezesa URE L. Juchniewicza odznaczały się nie tylko znaczną dowolnością (np. w zakresie wymaganego stażu pracy) ale wręcz wykraczały poza przepisy ustawy (np. sugestie ewentualnego niedopuszczenia do konkursu osób karanych za przestępstwa nieumyślne). Wówczas rozpoczęła się długotrwała wymiana korespondencji, której rezultatem było nie przeprowadzenie w przewidzianym przez ustawę okresie przejściowym konkursu na stanowisko Dyrektora Generalnego Urzędu Regulacji Energetyki. Było to zjawisko w skali całej służby cywilnej wyjątkowe, w efekcie którego w dniu 30 czerwca 2001 r. nastąpiło opuszczenie stanowiska przez dotychczasowego dyrektora generalnego i w konsekwencji długotrwałe zastępowanie go przez wyznaczonego dyrektora departamentu. Dnia 28 grudnia 2001 r. skierowałem do Prezesa Rady Ministrów wystąpienie z prośbą o interwencję w celu przełamania impasu. Jaki powstał wobec niemożności uzgodnienia wymagań i rozpisanie konkursu na strategiczne stanowisko. Opinia wyrażona w tej sprawie przez Rządowe Centrum Legislacji w piśmie do Szefa Służby Cywilnej w piśmie do Szefa KPRM z dnia 14 stycznia 2002 r. zaleca spierającym się organom dążenie do osiągnięcia kompromisu, ale jednocześnie wyraźnie mówi, że zgłosiłem Prezesowi URE projekt wymagań na obsadzone stanowisko w przepisany prawem terminie, a moje ustępstwa w procesie uzgodnień zasługują na uwagę.

3. Ocenę, czy moje pismo do Prezesa URE (datowane 23 marca 2001 r.) i jego załącznik (wymagania na stanowiska dyrektora generalnego URE) zawierają „zupełnie odmienne

treści” pozostawiam Radzie Służby Cywilnej, przedstawiając w załączeniu kopie stosownych dokumentów.

4. Stanowczo odrzucam zarzut rzekomego „ukrycia” przed uczestnikami konferencji uzgodnieniowej w dniu 10 października 2003 r. uwag zgłoszonych przez Prezesa URE do projektu nowelizacji ustawy o służbie cywilnej. Pragnę wyjaśnić, że uwagi napływające od organów, do których się o zwróciłem, często dotyczyły tych samych spraw, toteż ich zestawienie przedstawione jako materiał do dyskusji na konferencję siłą rzeczy uwzględniało ich meritum, a nie autorstwo. Ze względu na konieczność sprawnego przeprowadzenia konferencji ograniczyłem się też do poddania pod dyskusję uwag, które wpłynęły z urzędów upoważnionych w Regulaminie Rady Ministrów do udziału w uzgodnieniach międzyresortowych, tj.: KPRM, RCL, RCSS, ministerstw i tych urzędów centralnych, których kierownicy podlegają bezpośrednio Premierowi (URE do takich urzędów nie należy). Fakt ten w żadnym wypadku nie ograniczył jednak Prezesowi URE możliwości zgłoszenia swoich uwag do projektu nowelizacji a i udziału w dyskusji: najpierw na imienne dotyczącą Prezesa URE prośbę Szefa KPRM, a następnie w drodze rozszerzenia konferencji uzgodnieniowej na wszystkie zgłaszające uwagi urzędy.

5. Organem właściwym do orzekania o zgodności aktów normatywnych z Konstytucją RP jest Trybunał Konstytucyjny. Obowiązkiem organów państwa jest natomiast stosowanie prawa, dopóki nie zostanie ono uchylone wyrokiem Trybunału. Pozwolę sobie jednak wyrazić opinię, że np. przytoczony przez Prezesa L. Juchniewicza zarzut niezgodności rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 3 listopada 1999 r. sprawie sposobu organizowania i szczegółowych zasad przeprowadzania konkursów na wyższe stanowiska w służbie cywilnej z zakazem subdelegacji, wynikającym z art. 92 ust. 2 Konstytucji RP, jest nietrafny. Przepis § 9 ust. 1 pkt 3 rozporządzenia, upoważniający Szefa Służby Cywilnej do przekazania zespołowi konkursowego materiałów służących przeprowadzeniu konkursu, nie ma bowiem charakteru normy prawnej. Przepis ten stanowi o dokonaniu przez Szefa Służby Cywilnej czynności faktycznej, polegającej na przygotowaniu testów, pytań i zadań symulacyjnych oraz sposobu oceniania kandydatów, w odniesieniu do wiedzy, umiejętności i zdolności wymaganych w konkretnym konkursie na konkretne stanowisko. Podczas prac nad projektem rozporządzenia kwestie te były przedmiotem uwag składanych m.in. przez Rządowe Centrum Legislacji i ostatecznie uznano, że nie budzą zastrzeżeń. W odniesieniu do zakresu sprawdzanej wiedzy i umiejętności kandydatów należy stwierdzić, że ich szczegółowe określenie w drodze rozporządzenia jest niecelowe. Wymogi te – z czego ustawodawca doskonale zdawał sobie sprawę – uzależnione są od specyfiki obsadzanego stanowiska. Ich sprecyzowaniu służy sporządzany przed konkursem dokładny opis stanowiska i procedura uzgodnień wymagań, które zawarte zostaną w ogłoszeniu Szefa Służby Cywilnej o konkursie.

6. Twierdzenie, że „Szef Służby Cywilnej angażuje się w przebieg konkursów”, czego przykładem ma być niedawny konkurs na stanowisko dyrektora generalnego MSWiA, jest w swojej tezie nieprawdziwe. Szef Służby Cywilnej występuje w toku postępowania konkursowego wyłącznie w miejscach i rolach wyznaczonych przez przepisy. Sposób przeprowadzenia konkursu na dyrektora generalnego MSWiA został zbadany przez zespół Rady Służby Cywilnej, którego sprawozdanie – oddalające zarzuty manipulowania jego przebiegiem – zostało przyjęte przez Radę. Nawiasem mówiąc, porównanie stopnia „samodzielności” obecnie funkcjonujących zespołów konkursowych i Komisji Kwalifikacyjnej do Służby Cywilnej, która działała na podstawie ustawy z dnia 5 lipca 1996 r. o służbie cywilnej, jest nieporozumieniem – przede wszystkim ze względu na odmienne usytuowanie, inne cele funkcjonowania tych ciał, ale także ze względu na ówczesny kontekst działalności Komisji Kwalifikacyjnej. Warto również zauważyć, że o ile efektowne porównanie konkursów do „randki w ciemno” chyba nie powinno specjalnie obrazić ich uczestników, to należałoby zachować pewien umiar w porównywaniu sposobu oceny kandydatów (a więc pracy zespołów

konkursowych) do sądu „kapturowego”. W zespołach tych jako reprezentanci Szefa Służby Cywilnej zasiadają – wbrew temu, co może sądzić Prezes L. Juchniewicz – ludzie o wysokich kwalifikacjach zawodowych i moralnych odpowiadający, zawartemu w par. 2 st. 1 rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 3 listopada 1999 r. w sprawie sposobu organizowania i szczegółowych zasad przeprowadzania konkursów na wyższe stanowiska w służbie cywilnej, wymogowi rękami prawidłowego wykonywania zadań zespołu.

7. Prace nad nowelizacją ustawy o służbie cywilnej posuwają się do przodu, ale z uwagi na zakres i wagę projektowanych zmian trudno jest w tej chwili przewidzieć, kiedy proces legislacyjny zostanie zakończony. Wydaje się prawdopodobne, że trwać o może jeszcze przez kilka miesięcy. Pomysł wstrzymania się z ogłoszeniem konkursu na stanowisko dyrektora generalnego URE do chwili wejścia w życie znowelizowanej ustawy odczytuję, niestety, jako próbę przedłużania obecnej, niezgodnej z obowiązującym prawem sytuacji w zakresie obsady tego stanowiska.

Ze swej strony mogę tylko pogratulować Prezesowi URE wysokich ocen funkcjonowania urzędu, w którym nie ma dyrektorów zatrudnionych w wyniku konkursu, ale ten unikalny przypadek nie jest argumentem na rzecz zaniechania ich organizacji lub powierzenia jej – jak sugeruje Prezes URE – kierownikom urzędów. Pragnę też przypomnieć, że członkami zespołów konkursowych – oprócz osób wskazanych przez Szefa Służby Cywilnej – są dyrektorzy generalni urzędów i ich przedstawiciele, toteż nie jest tak, że kwalifikacje kandydatów oceniają osoby spoza danego urzędu, nie znające jego specyfiki. Jedyne konkursy na stanowiska dyrektorów generalnych prowadzone są przez zespoły o innym składzie, jednak moim zdaniem należy odrzucić przypuszczenie Prezesa URE, że Prezes Rady Ministrów wyznacza na swoich przedstawicieli ludzi niekompetentnych, a zatem niezdolnych do wypełnienia powierzonego im zadania.”

W piśmie Szefa Służby Cywilnej do Prezesa URE z dnia 15 stycznia 2004 r. (nr 17 w korespondencji w przedmiotowej sprawie przedstawionej przez Prezesa URE i nr 20 w korespondencji w przedmiotowej sprawie przedstawionej przez Szefa Służby Cywilnej) przedstawiono aktualną wersję projektu wymagań na stanowisko dyrektora generalnego Urzędu Regulacji Energetyki, zaproponowaną przez Szefa Służby Cywilnej: „Na podstawie art. 43 ust. 3 ustawy z dnia 18 grudnia 1998 r. o służbie cywilnej (Dz. U. z 1999 r. Nr 49, poz. 483 ze zm.) oraz § 6 ust. 2 rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 3 listopada 1999 r. w sprawie sposobu organizowania i szczegółowych zasad przeprowadzania konkursów na wyższe stanowiska w służbie cywilnej (Dz. U. Nr 91, poz. 1028) ustalam wymagania na stanowisko dyrektora generalnego Urzędu Regulacji Energetyki (K/DG/2000):

Wymagania warunkujące dopuszczenie do udziału w konkursie:

1. Posiadanie obywatelstwa polskiego.
2. Korzystanie z pełni praw publicznych.
3. Niekaralność za przestępstwo popełnione umyślnie.
4. Niekaralność zakazem przystępowania do konkursów na wyższe stanowiska w służbie cywilnej (dotyczy urzędników służby cywilnej).
5. Niekaralność zakazem zajmowania wyższych stanowisk w służbie cywilnej (dotyczy urzędników służby cywilnej).
6. Niekaralność zakazem pełnienia funkcji kierowniczych związanych z dysponowaniem środkami publicznymi.
7. Wyrażenie zgody na poddanie się procedurze przewidzianej do dopuszczenia do informacji niejawnych.
8. Wykształcenie wyższe magisterskie.
9. Co najmniej 2 lata doświadczenia zawodowego na stanowisku kierowniczym w administracji publicznej

Wymagania niezbędne:

1. *Wiedza z dziedziny zarządzania: organizacja pracy, zarządzanie zmianą, mechanizmy zarządzania zasobami ludzkimi.*
2. *Znajomość podstaw ustrojowych państwa polskiego.*
3. *Znajomość ustawy o służbie cywilnej wraz z aktami wykonawczymi.*
4. *Znajomość ustawy o zamówieniach publicznych i ustawy o finansach publicznych.*
5. *Znajomość ustawy o ochronie informacji niejawnych.*
6. *Znajomość ustawy o ochronie danych osobowych.*
7. *Znajomość ustawy o dostępie do informacji publicznej.*
8. *Znajomość prawa administracyjnego i procedury administracyjnej.*
9. *Znajomość prawa pracy.*
10. *Znajomość zakresu działania Urzędu Regulacji Energetyki.*
11. *Zdolności analityczne.*
12. *Umiejętność sprawnej organizacji pracy.*
13. *Umiejętność kierowania zespołem.*
14. *Komunikatywność.*
15. *Doświadczenie w zarządzaniu środkami finansowymi.*

Wymagania dodatkowe:

1. *Studia wyższe lub podyplomowe w zakresie prawa, administracji, ekonomii lub organizacji i zarządzania albo studia inżynierskie.*
2. *Znajomość języka urzędowego państwa-członka Narodów Zjednoczonych.*
3. *Doświadczenie zawodowe w urzędach administracji publicznej szczebla centralnego”.*

W dniu 9 marca 2004 r. kontroler pisemnie zwrócił się do Prezesa URE o udzielenie wyjaśnień m.in. w sprawie zatrudnienia dyrektora generalnego URE na podstawie art. 144a ustawy o służbie cywilnej bez przeprowadzenia konkursu na to stanowisko „Czy stanowisko Prezesa URE zaprezentowane w korespondencji z Szefem Służby Cywilnej, przekazanej kontrolerowi przy piśmie z dnia 2 marca 2004 r., wyczerpuje całość problematyki?”.

[Dowód: akta kontroli str. 3431-3433]

W odpowiedzi, udzielonej pismem z dnia 16 marca 2004 r. (znak: GP-090-2(10)/2004), Prezes URE dołączył kopię pisma z dnia 10 marca 2004 r., adresowanego do Pana Marka Wagnera – Szefa Kancelarii Prezesa rady Ministrów, zawierającego prośbę do Ministra Wagnera o pomoc w sprawie uzgodnienia warunków na stanowisko dyrektora generalnego URE i przewodniczenie krótkiemu, robocznemu spotkaniu z Szefem Służby Cywilnej, z udziałem Przewodniczącego Rady Służby Cywilnej. Pismo zostało przekazane także do wiadomości Szefa Służby Cywilnej.

[Dowód: akta kontroli str. 3439-3441]

W dniu 11 marca 2004 r. kontroler pisemnie zwrócił się do Prezesa URE o udostępnienie wypełnionej ankiety do opisu stanowiska dyrektora generalnego URE, która była załącznikiem do pisma Szefa Służby Cywilnej z dnia 14 kwietnia 2000 r.

[Dowód: akta kontroli str. 3793]

W odpowiedzi, udzielonej pismem z dnia 16 marca 2004 r. (znak: GP-090-2(10)/2004), Prezes URE stwierdził, że „(...) ankieta (...) o którą Pan prosił nie dotyczy kwestii budżetowych i pochodzi z kwietnia 2000 r., natomiast obecna kontrola Najwyższej Izby Kontroli dotyczy wykonania budżetu państwa w 2003 r. Zgodnie z informacją przekazaną mi przez Panią Longinę Putkę – Dyrektora Generalnego URE, uprzejmie informuję, że pismo takie wpłynęło do Pana Grzegorza Borowca – ówczesnego dyrektora generalnego URE (w

dniu 14 maja 2000 r.). Prowadzona analiza dokumentów archiwalnych URE, wykazała, że dokument ten nie został jednak przekazany przez adresata (wraz z dalszą korespondencją w tej sprawie) do archiwum zakładowego URE. W związku z powyższym nie mogę spełnić Pana prośby”.

[Dowód: akta kontroli str. 3795]

W dniu 12 marca 2004 r. Szef Służby Cywilnej, w ślad za pismem z dnia 3 marca 2004 r. w sprawie postępowania konkursowego na stanowisko dyrektora generalnego URE, przesłał w załączeniu dodatkowe kopie pism w przedmiotowej sprawie (znak: DRiS-417-4/04):

- pismo Szefa Kancelarii Prezesa Rady Ministrów do Szefa Służby Cywilnej z dnia 28 marca 2002 r. (znak: SM 70-1(3)02), z prośbą o wyrażenie opinii o kandydatce na dyrektora generalnego URE, ze szczególnym uwzględnieniem warunków określonych w art. 4 ustawy z dnia 18 grudnia 1998 r. o służbie cywilnej (Dz. U. Nr 49, poz. 482 ze zm.), w związku z wystąpieniem Prezesa URE w sprawie powierzenia obowiązków dyrektora generalnego URE Pani Longinie Putce, stosownie do art. 144a ustawy o służbie cywilnej. Załączono życiorys zawodowy kandydatki;

- pismo Szefa Służby Cywilnej do Szefa KPRM z dnia 5 kwietnia 2002 r. (znak: DZK/733/AM/2002), w którym stwierdzono, że „Pani Longina Putka dysponuje doświadczeniem zawodowym odpowiednim do pełnienia obowiązków na stanowisku Dyrektora Generalnego Urzędu Regulacji Energetyki. W trakcie swej wieloletniej pracy w administracji publicznej zajmowała stanowiska kierownicze, m.in. Zastępcy Dyrektora Sekretariatu Urzędu w URE, Dyrektora Departamentu Spraw Społeczno-Politycznych w KPRM”.

[Dowód: akta kontroli str.3797-3803]

W dniu 8 marca 2004 r. kontroler zwrócił się do Szefa Służby Cywilnej o udzielenie wyjaśnień i dalszych informacji nt. zatrudnienia dyrektora generalnego URE bez przeprowadzenia konkursu: „(...) 1. W dniu 5 października 2001 r. Prezes URE udzielił odpowiedzi na pismo Pana Ministra z dnia 5 lipca 2001 r., dotyczące ogłoszenia konkursu na stanowisko dyrektora generalnego URE (znak: GP/1073/2001/LJ). W dniu 28 grudnia 2001 r. pismem do Pana Leszka Milera, Prezesa Rady Ministrów, zwrócił się Pan Minister z prośbą o interwencję w sprawie osiągnięcia porozumienia między Panem Ministrem i Prezesem URE w kwestii ustalenia wymagań konkursowych na stanowisko dyrektora generalnego URE (znak: DR-K/DG/38/00). W dniu 11 marca 2002 r. otrzymał Pan Minister odpowiedź Kancelarii Prezesa Rady Ministrów w formie stanowiska Rządowego Centrum Legislacji w przedmiotowej sprawie (znak: SMW 70-1/2002). W dniu 18 marca 2003 r. wystąpił Pan Minister z pismem do Prezesa URE, w którym przesłał Pan Minister ponownie projekt wymagań na przedmiotowe stanowisko, uwzględniający stanowisko RCL oraz dotychczasowe ustalenia w tym zakresie (znak: DR-K/5/00/DG/38/00/III/03/MT).

W związku z powyższym zwracam się z uprzejmą prośbą do Pana Ministra o wyjaśnienie, dlaczego wystąpił Pan Minister z pismem do prezesa URE, zawierającym stanowisko RCL w przedmiotowej sprawie, dopiero w dniu 18 marca 2003 r., tj. po upływie ponad roku od otrzymania opinii w przedmiotowej sprawie od RCL? Czy w okresie 11 marca 2002 r. – 18 marca 2003 r. były podejmowane przez Pana Ministra inne próby uzgodnienia stanowisk w przedmiotowej sprawie z Prezesem URE?

2. Na podstawie przesłanej przez Pana Ministra kopii korespondencji z Prezesem URE w przedmiotowej sprawie wynika, że aktualnie spornymi kwestiami do rozstrzygnięcia pozostają nadal:

- Co najmniej 2 lata doświadczenia zawodowego na stanowisku kierowniczym w administracji publicznej (pkt 9 wymagań warunkujących dopuszczenie do udziału w konkursie,
- Niekaralność za przestępstwo popełnione umyślnie (pkt 3 wymagań warunkujących),
- Doświadczenie w zarządzaniu środkami finansowymi (pkt 15 wymagań niezbędnych),
- Doświadczenie zawodowe w urzędach administracji publicznej szczebla centralnego (pkt 3 wymagań dodatkowych - na podstawie pisma Prezesa URE do Szefa Służby Cywilnej z dnia 25 lutego 2004 r., znak: GP-0732-1(1)/2004/LJ).

Ponieważ przepisy powszechnie obowiązującego prawa nie określają wymagań w powyższym zakresie, zwracam się z prośbą o uzasadnienie przez Pana Ministra sprecyzowania w ten sposób wymagań co do kandydatów na dyrektora generalnego URE. Proszę o przedstawienie analizy ogłoszeń konkursowych na stanowisko dyrektora generalnego w innych urzędach centralnych w latach 2001, 2002 oraz 2003, we wskazanych powyżej obszarach (w ilu konkursach postawiono wymóg 2-letniego doświadczenia na stanowisku kierowniczym w administracji publicznej, w ilu konkursach ten próg był wyższy – czym było to spowodowane etc.; jak formułowany był zapis o niekaralności kandydatów; czy wymóg doświadczenia w zarządzaniu środkami publicznymi był zawsze formułowany w ten sam sposób, czy zawsze zaliczano go do wymagań niezbędnych, czy wskazywano okres pracy na takim stanowisku; jak formułowano wymóg doświadczenia zawodowego w urzędach administracji publicznej szczebla centralnego, czy wymagano określonego okresu pracy)”.
[Dowód: akta kontroli str. 3807-3809]

W dniu 19 marca 2004 r. Szef Służby Cywilnej udzielił następującej odpowiedzi (znak: DRiS-417-4/04(2)): „(...) uprzejmie informuję, że zarówno w zakresie tego konkursu jak i innych, w ciągu całego etapu prowadzenia uzgodnień mających na celu doprowadzenie do opublikowania ogłoszenia i przeprowadzenia konkursu, odpowiedni pracownicy pozostają w stałym kontakcie z określonymi urzędami i prowadzą różnego rodzaju prace monitorujące i dynamizujące postęp w zakresie dokonywania wspomnianych ustaleń. Możliwa jest sytuacja, że efekty tych prac nie mogą być udokumentowane istnieniem odpowiedniego pisma, jednak nie jest to spowodowane tym, że prace te nie są prowadzone a tym, że kontakty te przebiegają również na płaszczyźnie innej niż ściśle formalna. Potwierdzeniem powyższego jest fakt, że każda z procedur konkursowych, nawet tych, które z różnych powodów (najczęściej w związku z trudnościami w zakresie ustalenia wspólnego stanowiska odnośnie wymagań na stanowisko), przedłużają się, pozostaje monitorowana, o czym świadczy istnienie odpowiednich i kolejnych pism.

Jeśli chodzi o proces uzgadniania wymagań, uprzejmie informuję, że odbywa się on zgodnie z obowiązującymi przepisami sformułowanymi w ustawie z dnia 18 grudnia 1998 r. o służbie cywilnej (Dz. U. nr 49, poz. 483 z 1999 r. ze zm.) oraz w rozporządzeniu Prezesa Rady Ministrów z dnia 3 listopada 1999 r. w sprawie sposobu organizowania i szczegółowych zasadach przeprowadzania konkursów na wyższe stanowiska w służbie cywilnej (Dz. U. nr 91, poz. 1028) zarówno jeśli chodzi o tryb prowadzenia uzgodnień jak też o ich zakres. Należy podkreślić, że jakkolwiek wymagania związane ze stanowiskiem pracy, zgodnie z przeprowadzoną analizą stanowiska pracy i sporządzonym na tej podstawie opisem danego stanowiska (art. 22 ust.2 pkt 3 ww. ustawy oraz § 5 ww. rozporządzenia) pozostają specyficzne i uzależnione od rodzaju urzędu (wielkość i rodzaj urzędu, liczba podległych pracowników, zakres i rodzaj odpowiedzialności, obszar działalności merytorycznej itp.) – stąd występujące różnice w poszczególnych uzgodnieniach - to wzbudzający zainteresowanie

zapis dotyczący niekaralności za przestępstwa popełnione umyślnie jest efektem realizacji § 6 ust. 1 pkt 1 rozporządzenia oraz art. 4 ustawy.

Występowanie różnic w wymaganiach na stanowiska dyrektorów generalnych różnych urzędów pozostaje w zgodzie z pragmatyką wynikającą ze ścisłego powiązania kształtu wymagań z przeprowadzaną analizą stanowiska pracy. Dążenie natomiast do pewnej uniformizacji wymagań na porównywalne stanowiska (w dopuszczalnym zakresie i w efekcie prowadzonych konsultacji i ustaleń wynikających z realizacji art. 43 ust. 3 ustawy) jest efektem wypracowanych w Urzędzie Służby Cywilnej standardów popartych kilkuletnim doświadczeniem związanym z prowadzeniem konkursów na wyższe stanowiska. Preferowane przez Urząd Służby Cywilnej liberalizowanie wymagań w zakresie doświadczenia zawodowego dopuszczającego do udziału w konkursie wynika z chęci realizacji, w jak najszerszym zakresie, zapisu o otwartości naboru do służby cywilnej (art. 5 ustawy). Ustalenie wymogu posiadania określonego doświadczenia zawodowego na wysokim poziomie niewątpliwie ogranicza dostępność takiego konkursu, co w oczywisty sposób zmniejsza konkurencyjność postępowania. Istotne jest, że publikowane wymagania dotyczą jedynie minimalnego doświadczenia zawodowego, jakie musi posiadać kandydat. Zadaniem zespołu konkursowego jest wyłonienie, spośród zgłoszonych kandydatów i w oparciu o wyniki zadań, jakim poddawani są kandydaci w toku konkursu, osoby dającej rękojmię najlepszego wykonywania obowiązków. Podkreślenia wymaga w tym momencie fakt, że w przypadku braku takich kandydatów zespół może odstąpić od wskazania (w takim wypadku konkurs będzie powtórzony, w razie potrzeby uwzględniając modyfikacje wymagań lub procedury) i bez znaczenia jest w takiej sytuacji, czy wymagany minimalny próg jest ustalony na wysokim czy na niższym poziomie. Oczywiście jest również, że większe niż wymagane doświadczenie będzie zapewne dodatkowym atutem kandydata.

Na zakończenie należy również wspomnieć o jeszcze jednej przyczynie istnienia różnic pomiędzy wymaganiami w poszczególnych konkursach. Są one efektem dużej rozpiętości czasowej przeprowadzanych konkursów. Pewne sformułowania są w związku z tym właściwe dla standardów obowiązujących w czasie ich powstawania. Tak np. stanowiska dyrektorów generalnych urzędów wojewódzkich rejestrowanych znakami K/DG/.../UW/00 (przełom 2000/2001) charakteryzowały się wymaganiami:

- min. 4 lata doświadczenia zawodowego;
- min. 2 lata doświadczenia zawodowego na stanowisku kierowniczym w administracji publicznej.

Podobnie jest, jeśli chodzi o różnice w zapisach typu: "...doświadczenie zawodowe w administracji publicznej...", "...doświadczenie zawodowe w urzędach administracji publicznej..." itp.

Należy dodać, że z tych samych powodów modyfikacjom ulegał trzon wymagań odnoszących się do wiedzy – dotyczy to np. znajomości ustawy o dostępie do informacji publicznej".

W załączeniu przesłano Informację dotyczącą odstępstw od obecnie funkcjonującego szablonu wymagań na stanowiska dyrektorów generalnych urzędów oraz Kopię ankiety na stanowisko dyrektora generalnego URE.

Informacja dotycząca odstępstw od obecnie funkcjonującego szablonu wymagań do konkursów na stanowiska dyrektorów generalnych urzędów, przesłana wraz z pismem przewodnim Szefa Służby Cywilnej, zawierała „(...) analizę porównawczą wymagań warunkujących dopuszczenie do udziału w konkursie w zakresie wymaganego stażu zawodowego (pozostałe warunki są wspólne dla każdego urzędu (...)) Nie podlegały analizie wymagania dodatkowe – jako, że nie mają one bezpośredniego wpływu na przebieg konkursu. Również nie były brane pod uwagę wymagania dotyczące wiedzy – poza zakresem stanowiącym wspólny trzon we wszystkich urzędach, różnice dotyczyły wiedzy związanej ze specyfiką urzędu". W ramach 25 konkursów na stanowisko dyrektora generalnego w

urzędach administracji publicznej szczebla centralnego wymagane doświadczenie zawodowe w administracji publicznej, podane w latach, określono w 12 konkursach i wynosiło ono średnio 3,5 roku. W ramach tych samych konkursów wymagane doświadczenie zawodowe na stanowisku kierowniczym w administracji publicznej, podane w latach, określono w 18 konkursach i wynosiło ono średnio 2,9 roku. W przypadku jednego konkursu (MSP K/22/00) określono w latach wymagane doświadczenie zawodowe w zarządzaniu finansami – minimum 1 rok.

W ankiecie do opisu stanowiska pracy - dołączonej do pisma przewodniego, wypełnionej w dniu 31 maja 2000 r. w odpowiedzi na pismo Szefa Służby Cywilnej do Dyrektorów Generalnych Urzędów z dnia 14.04.2000 r., znak: DR-151/00 – stwierdzono, że „(...) Informacje przedstawione w ankiecie zostaną wykorzystane przez analityka USC do opisanego stanowiska, na które ma być przeprowadzony konkurs. (...) Przed przystąpieniem do wypełniania ankiety prosimy (...) wykorzystać wszystkie możliwe źródła informacji, które pomogą stworzyć jasny obraz stanowiska”. W punkcie nr 5 Główne zadania USC prosiło o określenie dodatkowych zadań, które dyrektor generalny wykonuje z upoważnienia organu administracji rządowej lub określone zadania kierownika urzędu, które dyrektor generalny wykonuje na mocy odrębnych przepisów (innych zadań niż wymienionych w art. 20 ust. 2 pkt 1 i 2 ustawy o służbie cywilnej) oraz o określenie jak często się je wykonuje lub ile czasu zajmuje ich wykonanie. W ankiecie wpisano: „Zadanie: Kierowanie Zespołem Komisji Taryfowej, Czas: stale; Zadanie: Nadzorowanie pracy zespołów zadaniowych powołanych przez Prezesa URE, Czas: kilka razy w roku; Reprezentowanie Prezesa URE, Czas: kilka razy w roku; Zadanie: Ochrona danych osobowych, Czas: stale; Zadanie: Doradzanie Prezesowi URE w sprawach (nieczytelne) regulacji, Czas: stale”. W punkcie nr 7 Wiedza, umiejętności i doświadczenie USC prosił o określenie minimalnych kwalifikacji na tym stanowisku (minimalny poziom wykształcenia, przeszkolenie specjalistyczne oraz minimalne doświadczenie zawodowe w określonej dziedzinie), podanie innych umiejętności potrzebnych na tym stanowisku (umiejętności menadżerskie, organizacyjne, przywódcze), podanie dodatkowych kwalifikacji (wyraźnie oddzielonych od wymagań niezbędnych) ułatwiających pracę i korzystnych z punktu widzenia wypełniania zadań na tym stanowisku. W ankiecie wpisano: „Wymagania niezbędne - Wykształcenie: wyższe; Wymagana wiedza: zarządzanie, finanse publiczne, zamówienia publiczne, prawo pracy, postępowanie administracyjne, prawo energetyczne; Umiejętności menadżerskie czy społeczne: organizacja pracy, motywowanie pracowników, umiejętności negocjacyjne, odporność na stres; Szczególne kwalifikacje i umiejętności: umiejętność stosowania prawa w praktyce, kultura osobista; Przeszkolenie: zamówienia publiczne, prawo pracy, KPA, zarządzanie, integracja europejska; Doświadczenie zawodowe: 5 lat i co najmniej 2 lata w administracji. Wymagania dodatkowe – Wykształcenie: zarządzanie/prawo; Wymagana wiedza: teoria konkurencji, analiza finansowa projektów, znajomość sektora energetycznego; Umiejętności menadżerskie czy społeczne: zdolności analityczne, umiejętność występowania publicznego; Szczególne kwalifikacje i umiejętności: poczucie humoru, umiejętność koncentracji na rzeczach najważniejszych; Przeszkolenie: bhp, ochrona tajemnicy, język angielski; Doświadczenie zawodowe: 2 lata na stanowisku kierowniczym lub samodzielny – urzędnik mianowany w SC”.

[Dowód: akta kontroli str. 4005-4032]

W okresie od dnia 1 stycznia 2003 r. do dnia zakończenia kontroli pracami BOU kierowali: p.o. dyrektora BOU pan Bogdan Agnieszczak oraz zastępca dyrektora BOU – Główny Księgowy Resortu pani Jadwiga Misiak.

[Dowód: akta kontroli str. 3447-3451, 3491]

W „Wewnętrznym regulaminie organizacyjnym Biura Obsługi Urzędu” obowiązującym od dnia 17 lipca 2002 r. postanowiono m. in., że:

- całością prac BOU kieruje dyrektor BOU,
- zastępca dyrektora BOU: wykonuje zadania, do których został upoważniony przez dyrektora BOU, kieruje BOU podczas nieobecności dyrektora BOU oraz wykonuje obowiązki głównego księgowego Urzędu,
- Wydział finansowo-księgowy prowadzi rachunkowość budżetową, ewidencję księgową oraz dokonuje rozliczeń finansowych związanych z funkcjonowaniem Urzędu. Do jego zadań należy m. in. dokonywanie czynności związanych z obowiązkiem wnoszenia przez przedsiębiorstwa energetyczne opłat, o których mowa w art. 34 ustawy z dnia 10 kwietnia 1997 r. – Prawo energetyczne⁴;
- Wydział administracji i transportu zapewnia obsługę administracyjną Urzędu. Do jego zadań należy m. in.: prowadzenie spraw związanych z najmem i eksploatacją pomieszczeń biurowych na potrzeby Urzędu, dokonywanie zakupów towarów i usług na potrzeby Urzędu, w tym przeprowadzanie postępowań związanych z udzielaniem zamówień publicznych, prowadzenie ewidencji rzeczowych składników majątkowych i opracowywanie planów zagospodarowania zbędnych składników majątku Urzędu.

[Dowód: akta kontroli str. 37-52]

1.1. System rachunkowości

W piśmie z dnia 3 lipca 2003 r. znak BO/2980/2003/F do Prezesa URE pani Jadwiga Misiak zastępca dyrektora BOU – główny księgowy URE stwierdziła, że „... przedstawiam Panu Prezesowi projekt zarządzenia wraz z załącznikiem „Dokumentacja opisująca przyjęte zasady rachunkowości w Urzędzie Regulacji Energetyki” – z prośbą o podpisanie. Zmiany w stosunku do dotychczas obowiązujących „Zasad ...” dotyczą głównie rozszerzenia części V Przechowywanie dokumentów – o zapis dotyczący ochrony danych i ich zbiorów w systemie finansowo-księgowym Urzędu, opracowany przez Wydział Informatyki, zgodnie z zaleceniami NIK. Do „Dokumentacji ...” wprowadzony został nowy zapis dotyczący prowadzenia przez Urząd od 18 marca br. Bankowości Elektronicznej. „Zakładowy plan kont” został zaktualizowany i dostosowany do bieżących potrzeb księgowania operacji oraz sprawozdawczości budżetowej. „Instrukcja obiegu dokumentów finansowych w Urzędzie Regulacji Energetyki” stanowiąca załącznik do „Zasad ...” została włączona do „Instrukcji kontroli finansowej w Urzędzie Regulacji Energetyki” wprowadzonej Zarządzeniem nr 1 Dyrektora Generalnego URE z dnia 1 lipca 2003 r.”

[Dowód: akta kontroli str. 53]

Zarządzeniem Nr 5/2003 z dnia 3 lipca 2003 r. Prezes Urzędu Regulacji Energetyki ustalił dokumentację opisującą przyjęte w URE zasady rachunkowości wraz z załączonym planem kont. Zarządzenie weszło w życie z dniem podpisania. W „Dokumentacji opisującej przyjęte zasady rachunkowości w Urzędzie Regulacji Energetyki” (stanowiącej załącznik do ww. zarządzenia) zostały określone ogólne zasady rachunkowości (rozdział I, zawierający m. in. informacje nt. programu komputerowego finansowo-księgowego używanego przez URE, wykaz ksiąg rachunkowych (obejmujących: dziennik prowadzony w formie połączonej z księgą główną, konta księgi głównej, konta ksiąg pomocniczych, wykaz składników aktywów i pasywów, zestawienie obrotów i sald kont księgi głównej oraz zestawienia sald ksiąg pomocniczych), zasady prowadzenia ewidencji rzeczowych składników majątkowych) oraz zasady sporządzania

⁴ Dz. U. Nr 54, poz. 348 ze zm.

sprawozdań finansowych (rozdział II), inwentaryzacji (III), wyceny aktywów i pasywów (IV), ochrony danych i przechowywania dokumentów (V), bankowości elektronicznej (VI). Ponadto „*Dokumentacja ...*” zawierała „*Zakładowy Plan Kont Urzędu Regulacji Energetyki*”, który składał się z następujących części: wykazu kont księgi głównej (bilansowych i pozabilansowych), wykazu kont analitycznych oraz ich powiązań z kontami księgi głównej, przyjętych zasad klasyfikacji zdarzeń.

[Dowód: akta kontroli str. 55-92, 219-221]

W „*Dokumentacji ...*” m. in. postanowiono, że: „*...Poczynając od roku obrachunkowego 2003 wpływy z opłat koncesyjnych stanowią będą dochody przypisane, księgowane za pomocą kont rozrachunkowych zespołu 2. Przypisem może być w szczególności przelew, informacja koncesjonariusza, decyzja Prezesa. ...*” Ponadto w „*Dokumentacji ...*” został zawarty pkt V „*Ochrona danych i przechowywanie dokumentów*”, zawierający m. in. następujące ustalenia:

- wszelkie zmiany programu F-K oraz Kadry i Płace dokonywane są wyłącznie przez jego twórcę - firmę ,
- każdy użytkownik programu posiada osobisty login i hasło,
- wydruki i nośniki elektroniczne przechowywane są w

- dane programu F-K są archiwizowane: codziennie w cyklu 5-dniowym na taśmach magnetycznych, raz na dwa miesiące zapisywane są na nośnikach CD-ROM,
- za bezpieczeństwo i archiwizację danych odpowiada wyznaczony pracownik Wydziału Informatyki.

[Dowód: akta kontroli str. 55-92, 219-221]

W oświadczeniu pana Włodzimierza S naczelnika Wydziału Informatyki BOU stwierdzono, że: „*Treść ksiąg rachunkowych URE przeniesionych na inny komputerowy nośnik danych może być ... może być odczytana bez pośrednictwa programu obsługującego system finansowo-księgowy. Księgi te mają postać równoważną z wydrukiem (treść ksiąg rachunkowych jest przenoszona na inny komputerowy nośnik danych, zapewniający trwałość zapisu informacji). Zapis jest dokonywany w formacie i może być odczytany przy pomocy standardowego oprogramowania typu*”

[Dowód: akta kontroli str. 3493-3495]

Zarządzeniem Nr 1 z dnia 1 lipca 2003 r. dyrektor generalny URE wprowadził „*Instrukcję kontroli finansowej w Urzędzie Regulacji Energetyki*” (mającą zastosowanie do kontroli przeprowadzonych w okresie od dnia 1 stycznia 2003 r.).

[Dowód: akta kontroli str. 93-162]

W ww. „*Instrukcji kontroli finansowej w Urzędzie Regulacji Energetyki*” postanowiono m. in., że:

- wydatki publiczne w URE mogą być poniesione na cele i w wysokości określonej w zatwierdzonym planie finansowym na dany rok budżetowy,
- planowanie i dokonywanie wydatków powinno być poprzedzone analizą i oceną efektów,
- wydatki dokonywane powinny być w wysokości i terminach wynikających z harmonogramu i w sposób umożliwiający terminową realizację zadań,
- kontrola wstępna polega na wstępnej ocenie celowości zaciągania zobowiązań finansowych i dokonywania wydatków oraz ustalaniu należności, obejmując w szczególności analizę projektów umów, porozumień i innych dowodów powodujących powstanie zobowiązań (lub ustalanie należności),

- kontrola kompletności i prawidłowości ustalenia należności polega na sprawdzeniu czy wszystkie należności są ustalane i pobierane prawidłowo i terminowo,
- w czasie kontroli bieżącej bada się czynności i operacje w toku ich wykonywania w celu stwierdzenia, czy przebiegają one prawidłowo, a także analizuje się rzeczywisty stan rzeczowych i pieniężnych składników oraz prawidłowość ich zabezpieczenia przed kradzieżą, zniszczeniem, uszkodzeniem,
- w czasie kontroli następnej obejmuje się działalność już dokonaną. Analiza dokumentów podczas tej kontroli pozwala stwierdzić, czy dotychczasowa działalność przebiegała prawidłowo i zgodnie z obowiązującymi przepisami. W wyniku kontroli następnej, mogą być podejmowane działania zmierzające do zapobiegania w przyszłości powstawaniu podobnych nieprawidłowości.

Do „Instrukcji kontroli finansowej w Urzędzie Regulacji Energetyki” zostały załączone instrukcje: „Obieg i kontrola dokumentów finansowo-księgowych w Urzędzie Regulacji Energetyki”, „Obieg dokumentów dotyczących realizacji zamówienia publicznego w Urzędzie Regulacji Energetyki”, „Proces – Gromadzenie opłat koncesyjnych”, „Instrukcja inwentarzowa”, „Obieg dokumentów dotyczących gospodarki materiałowej w Urzędzie Regulacji Energetyki”.

[Dowód: akta kontroli str. 95-162]

W „Zakresach obowiązków pracownika” przyjętych przez pracowników Wydziału Finansowo - Księgowego Urzędu zostały określone m. in. ich: obowiązki, uprawnienia oraz zakres odpowiedzialności. W „Zakresie obowiązków pracownika” pani Jadwigi Misiak, zatrudnionej w URE na stanowisku zastępcy dyrektora – głównego księgowego budżetu resortu, obowiązującym od dnia 2 stycznia 2003 r. ustalono, że do obowiązków pracownika należy m. in. prowadzenie rachunkowości Urzędu, wykonywanie dyspozycji środkami pieniężnymi, dokonywanie wstępnej kontroli zgodności operacji gospodarczych i finansowych z planem finansowym, kompletności i rzetelności dokumentów dotyczących operacji gospodarczych i finansowych, terminowe przygotowywanie projektu budżetu oraz układu wykonawczego i harmonogramu budżetu w części dot. Urzędu, nadzór nad prawidłowym sporządzaniem sprawozdawczości budżetowej, nadzór nad prawidłowym rozliczeniem z urzędami skarbowymi oraz ZUS.

[Dowód: akta kontroli str. 163-198]

Zapewnienie wymogów bezpieczeństwa danych w systemie informatycznym Urzędu należy do zadań Wydziału Informatyki BOU.

[Dowód: akta kontroli str. 45]

W Urzędzie od dnia 1 stycznia 1999 r. księgi rachunkowe prowadzone są przy użyciu programów komputerowych finansowo-księgowego oraz kadry-płace, opracowanego przez Biuro Projektów i Usług Komputerowych „ ” Sp. z o.o, ul.

[Dowód: akta kontroli str. 57]

Zarządzeniem Nr 6/2003 z dnia 14 listopada 2003 r. Prezes URE powołał komisję inwentaryzacyjną do przeprowadzenia inwentaryzacji pełnej składników majątkowych Urzędu wg stanu na dzień 31 grudnia 2003 r. W okresie od dnia 18 listopada 2003 r. do dnia 7 grudnia 2003 r. przeprowadzono spisy z natury na wyznaczonych polach spisowych). W dniu 31 grudnia 2003 r. dokonano inwentaryzacji (spis z natury) środków pieniężnych w kasie Urzędu. W dniach 5-6 stycznia 2004 r. pracownice Wydziału Finansowo-Księgowego zweryfikowane zostały stany ewidencyjne (poprzez porównanie z odpowiednimi dowodami):

wartości niematerialnych i prawnych, należności i zobowiązań wobec pracowników, należności i zobowiązań wobec kontrahentów (w przypadku braku potwierdzenia salda).
[Dowód: akta kontroli str. 199-214]

Wydruki komputerowe z dnia 16 stycznia 2004 r. „Zestawienie stanów i obrotów kont analitycznych i syntetycznych” za okres od 1 stycznia 2003 r. do 31 grudnia 2003 r. były oznaczone nazwą programu przetwarzania i określeniem roku obrotowego.
[Dowód: akta kontroli str. 215-218]

W „Planie audytu wewnętrznego na rok 2003” z dnia 6 listopada 2002 r. (podpisanego przez audytora wewnętrznego i dyrektora generalnego URE) stwierdzono, że:

- zadania z zakresu audytu wewnętrznego zostały powierzone osobie zatrudnionej na stanowisku audytora wewnętrznego. Stanowisko to podlega bezpośrednio dyrektorowi generalnemu Urzędu;
- w działalności URE zostały wyodrębnione następujące obszary: wydatki bieżące i majątkowe, realizacja dochodów budżetowych, procedury i realizacja zamówień publicznych, system kadr i zarządzania funduszem płac, realizacja zadań merytorycznych nałożonych na poszczególne komórki organizacyjne, zmiana zakresów obowiązków komórek organizacyjnych, współpraca z instytucjami zewnętrznymi, służbowe wyjazdy krajowe i zagraniczne, wymiana informacji wewnątrz Urzędu;
- wysokie prawdopodobieństwo wystąpienia zdarzenia (działania lub braku działania), którego skutkiem może być szkoda w majątku lub wizerunku Urzędu lub które przeszkodzi w osiągnięciu jego celów i zadań istnieje w obszarach: realizacja dochodów budżetowych (nieterminowe przekazywanie wpłat przez przedsiębiorstwa, trudności w wyegzekwowaniu należności od przedsiębiorstw), gospodarka rzeczowymi składnikami majątku (nieprawidłowe procedury inwentaryzacji składników majątku), realizacja zadań merytorycznych nałożonych na poszczególne komórki organizacyjne (trudności w wykonywaniu zadań, przez pracowników, wynikające ze zmienionej struktury organizacyjnej Urzędu. Obszarom: realizacja zamówień publicznych, wydatki bieżące i majątkowe, system kadr i współpraca z instytucjami zewnętrznymi prawdopodobieństwo wystąpienia ryzyka (rozumianego jako prawdopodobieństwo wystąpienia ww. zdarzeń) przyporządkowano wartość – niskie;
- wysoka miara negatywnego wpływu zdarzeń mogących powodować szkodę w majątku lub wizerunku Urzędu została przyporządkowana następującym obszarom działalności URE: realizacja zamówień publicznych, wydatki bieżące i majątkowe, realizacja dochodów budżetowych, gospodarka rzeczowymi składnikami majątku, system kadr (niską miarę negatywnego wpływu tych zdarzeń przyporządkowano obszarowi realizacja zadań merytorycznych nałożonych na poszczególne komórki organizacyjne oraz współpraca z instytucjami zewnętrznymi);
- w 2003 r. zaplanowano dwa zadania audytowe: spływanie należności z tytułu opłat koncesyjnych, wnoszonych przez przedsiębiorstwa energetyczne (termin przeprowadzenia – kwiecień 2003 r., niezbędne zasoby – 15 osobodni), gospodarka rzeczowymi składnikami majątku (termin przeprowadzenia – wrzesień 2003 r., niezbędne zasoby 15 osobodni);
- „... Osoba pełniąca obowiązki audytora wewnętrznego w Urzędzie Regulacji Energetyki, pełni dodatkowo obowiązki asystenta Prezesa. Z tego względu zasoby ludzkie oszacowano na 57 osobodni + 26 dni przeznaczonych na urlop wypoczynkowy.
...”

[Dowód: akta kontroli str. 223-240]

W „Zakresie obowiązków pracownika” przyjętych w dniu 16 lipca 2003 r. przez panią Monikę Bronkau audytora wewnętrznego URE (zatwierdzonych przez dyrektora generalnego URE) wymieniono następujące obowiązki: prowadzenie audytu wewnętrznego zgodnie z przepisami art. 35c-35i ustawy z dnia 26 listopada 1998 r. o finansach publicznych⁵ oraz rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 5 lipca 2002 r. w sprawie szczegółowego sposobu i trybu przeprowadzania audytu wewnętrznego⁶, a w szczególności: przygotowywanie rocznych planów audytu wewnętrznego, realizacja zadań audytowych, przygotowywanie sprawozdań z wykonania planów audytu wewnętrznego, prowadzenie akt audytu wewnętrznego, wykonywanie innych zadań z zakresu audytu wewnętrznego.

[Dowód: akta kontroli str. 3417-3419]

W 2003 r. pani Monika Bronkau audytor wewnętrzny URE przeprowadziła 3 zadania audytowe: nr aw/1/2003/MB „Sptywanie należności z tytułu opłat koncesyjnych wnoszonych przez przedsiębiorstwa energetyczne” (w terminie od 1 kwietnia do 10 czerwca 2003 r.), nr aw/4/2003/MB „Analiza i ocena działań związanych z zakupem rzeczowych składników majątku Urzędu Regulacji Energetyki” (w terminie od 17 listopada do 19 grudnia 2003 r.), nr aw/2/2003/MB „Proces szkolenia pracowników Urzędu Regulacji Energetyki” (w terminie od 4 sierpnia do 8 września 2003 r.).

W sprawozdaniu z przeprowadzenia audytu z dnia 16 czerwca 2003 r. (dot. zadania nr aw/1/2003/MB) stwierdzono m. in., że:

- celem przeprowadzenia zadania była „Identyfikacja i ocena efektywności mechanizmów kontrolnych w procesie gromadzenia środków wnoszonych z tytułu opłat koncesyjnych”,
- okresem poddawanym badaniu był 2002 r.,
- audyt był przeprowadzany w BOU, którego kierownikiem był pan Bogdan Agnieszczak p.o. dyrektora,
- „... w wydziale finansowo-księgowym dokonywane są czynności związane z obowiązkiem wnoszenia przez przedsiębiorstwa energetyczne corocznych opłat koncesyjnych ... Przedsiębiorstwa energetyczne, którym została udzielona koncesja mają obowiązek wnoszenia opłat koncesyjnych w terminie do dnia 31 marca każdego roku. Przedsiębiorstwo energetyczne, któremu została udzielona koncesja, a które w poprzednim roku osiągnęło przychody ze sprzedaży produktów lub towarów w zakresie działalności objętą koncesją, wnosi opłatę koncesyjną w ciągu 30 dni od dnia wydania koncesji. Urząd Regulacji Energetyki informuje przedsiębiorstwa o ciążyącym na nich obowiązku poprzez: umieszczenie stosownej informacji w decyzji koncesyjnej, wysyłanie pism przypominających do właściwych przedsiębiorstw, publikację stosownej informacji na stronie internetowej Urzędu. ... Dochody z tytułu opłat koncesyjnych stanowią główne źródło dochodów Urzędu Regulacji Energetyki. ... Po dokładnym zapoznaniu się z procesem gromadzenia należności z tytułu opłat koncesyjnych wyodrębniono czynniki ryzyka, jakie pojawiają się w kolejnych etapach procesu. Następnie dokonano oceny systemu kontroli wewnętrznej, wyszczególniając mechanizmy kontroli ryzyka istniejące na poszczególnych etapach procesu. Istnienie i funkcjonowanie mechanizmów kontroli sprawdzone zostało poprzez przeprowadzenie tzw. testu kroczącego, polegającego na powtarzaniu kolejnych mechanizmów kontroli od początku do końca procesu. ... W trakcie opracowywania kolejnych planów

⁵ Dz. U. z 2003 r. Nr 15, poz. 148 ze zm.

⁶ Dz. U. z 2002 r. Nr 111, poz. 973

finansowych Urząd posługuje się jedynie danymi szacunkowymi, nie jest w stanie przewidzieć, jakie przychody osiągną poszczególne przedsiębiorstwa koncesjonowane oraz jak kształtować się będzie liczba koncesjonariuszy. ...”;

- Urząd stosuje następujące działania windykacyjne: wezwanie do niezwłocznego wniesienia opłaty wraz z odsetkami za zwłokę, pismo o zamiarze wszczęcia postępowania administracyjnego w celu prawidłowego obliczenia i pobrania opłaty, zawiadomienie o wszczęciu postępowania administracyjnego w celu prawidłowego obliczenia i pobrania należnej opłaty, upomnienie o charakterze pieniężnym, decyzja ustalająca wysokość opłat koncesyjnych, tytuł wykonawczy.

[Dowód: akta kontroli str. 241-264]

W sprawozdaniu z przeprowadzenia audytu z dnia 30 września 2003 r. (dot. zadania nr aw/2/2003/MB) stwierdzono m. in., że:

- w 2003 r. Urząd nie skorzystał z oferty szkoleniowej Urzędu Służby Cywilnej (w 2002 r. w bezpłatnych szkoleniach centralnych organizowanych przez USC wzięło udział 5 pracowników Urzędu),
- w pierwszej połowie 2003 r. Urząd zgłosił zapotrzebowanie na 27 miejsc w szkoleniach ustawicznych organizowanych odpłatnie przez Krajową Szkołę Administracji Publicznej, pracownicy skorzystali z 2 szkoleń, których łączny koszt wyniósł 875 zł (w 2002 r. zgłoszono zapotrzebowanie na 140 miejsc, pracownicy Urzędu wzięli udział w 29 szkoleniach, a ich łączny koszt wyniósł 10 450 zł);
- w pierwszym półroczu 2003 r. zorganizowano szkolenia powszechne (organizowane przez instytucje komercyjne oraz podmioty wyspecjalizowane w prowadzeniu szkoleń, których organami założycielskimi są organy administracji rządowej – udział w tych szkoleniach nie zawsze wiąże się z poniesieniem kosztów) dla 10 pracowników, odpłatność wyniosła w sumie 6 710 zł (szkolenie dla dwóch osób było bezpłatne). W 2002 r. pracownicy wzięli udział w 15 odpłatnych szkoleniach, na łączną kwotę 8 602,22 zł oraz 3 szkoleniach nieodpłatnych;
- w pierwszym półroczu 2003 r. miały miejsce trzy konferencje (w przypadku jednej Urząd był współorganizatorem), łączny koszt udziału w nich wyniósł 10 341,03 zł. W jednym szkoleniu specjalistycznym wzięły udział 4 osoby, co wiązało się z opłatą w wysokości 1 500 zł. W 2002 r. w szkoleniach typu specjalistycznego odnotowano udział 13 osób, a łączny koszt wyniósł 7 216 zł. Dodatkowo, na dwie konferencje (zaliczanych do tego typu szkoleń), w których wzięli udział pracownicy Urzędu (w jednym przypadku Urząd był współorganizatorem) przeznaczono w 2002 r. 29 995,74 zł;
- dyrektor generalny URE poinformował w komunikacie z dnia 6 września 2002 r., iż w roku akademickim 2002/2003 przewidziana została częściowa refundacja kosztów ponoszonych przez pracowników na opłacenie studiów wyższych i podyplomowych wyłącznie w ramach zawartych wcześniej umów (nie ma możliwości kierowania pracowników na studia podyplomowe);
- w pierwszej połowie 2003 r. zorganizowano jedno szkolenie wewnętrzne kosztujące 8 006,28 zł, w którym wzięły udział 24 osoby. W 2002 r. odbyło się 15 szkoleń wewnętrznych, ich łączny koszt wyniósł 61 543,35 zł (w szkoleniach wzięło udział 234 pracowników URE, z wyjątkiem osób zatrudnionych w Gabinetie Prezesa i BOU);
- w pierwszym półroczu 2003 r. z dofinansowania kosztów studiów podejmowanych przez pracowników skorzystały 2 osoby (łączny koszt dofinansowania wyniósł 1 500 zł). W 2002 r. łączny koszt dofinansowania wyniósł 20 450 zł (z dofinansowania skorzystało 18 osób). Od drugiej połowy 2002 r. nie refundowano kosztów szkoleń

językowych i nie podpisano nowych umów na refundację opłat za studia wyższe i podyplomowe. W pierwszej połowie 2002 r. z dofinansowania szkoleń językowych skorzystało 7 pracowników, na łączną kwotę 2 480,40 zł.

[Dowód: akta kontroli str. 265-310]

W sprawozdaniu z przeprowadzenia audytu z dnia 22 grudnia 2003 r. (dot. zadania nr aw/4/2003/MB) stwierdzono m. in., że:

- od 1 stycznia do 30 października 2003 r. w URE dokonano 22 zakupów rzeczowych składników majątku na łączną kwotę 59 830,02 zł;
- proces związany z zakupem rzeczowych składników majątku rozpoczyna się od złożenia wniosku o realizację zamówienia publicznego. W URE obowiązują dwa wzory wniosków: o realizację zamówienia publicznego o wartości do 6 000 euro oraz o realizację zamówienia publicznego o wartości powyżej 6 000 euro. Do dnia 20 października 2003 r. obowiązywały wzory wniosków zgodne ze stanem prawnym na ten okres: o realizację zamówienia publicznego o wartości do 3 000 euro oraz o realizację zamówienia publicznego o wartości powyżej 3 000 euro;
- „... *Wszystkie zakupy o wartości przekraczającej 6 000 euro (do 20 października 2003 r. – 3 000 euro) dokonywane są w trybach przewidzianych w ustawie z dnia 10 kwietnia 1994 r. o zamówieniach publicznych. Natomiast rzeczowe składniki majątku o wartości nie przekraczającej wymienione kwoty nabywane są na podstawie art. 6 ust. 1 pkt. 7 ustawy. ...*”.

[Dowód: akta kontroli str. 311-336]

W piśmie z dnia 5 marca 2004 r. pani Iwony F. ... głównego specjalisty w Gabiniecie Prezesa URE do kontrolera stwierdzono, że „... zadanie audytowe nr aw/3/2003/MB nie zostało zrealizowane do końca 2003 r. Realizację zadania audytowego nr aw/3/2003/MB pt. Służbowe podróże zagraniczne pracowników Urzędu Regulacji Energetyki rozpoczęto w dniu 29 września 2003 r. na wniosek Dyrektora Generalnego. Z uwagi na fakt, iż zgodnie z art. 35 ust. 5 pkt 2 *ustawy z dnia 26 listopada 1998 r. o finansach publicznych*⁷ do końca października każdego roku audytor wewnętrzny jest zobowiązany do przygotowania i przesłania Głównemu Inspektorowi Audytu Wewnętrznego planu audytu na rok następny, nastąpiła konieczność przerwania zadania audytowego (w dniu 15 października 2003 r.). Zadanie audytowe zostało wznowione dopiero w dniu 29 grudnia 2003 r., ponieważ audytor wewnętrzny miał obowiązek przeprowadzenia wcześniej zadania audytowego ujętego w rocznym planie audytu (zadanie audytowe nr aw/4/2003/MB).”

[Dowód: akta kontroli str. 2863]

1.2. Sporządzanie i ewidencja dokumentów księgowych

Wg stanu na 31 grudnia 2003 r. w księgach rachunkowych URE na kontach zespołu 4 – Koszty wg rodzaju i ich rozliczenie zaewidencjonowano 4175 pozycji operacji księgowych dot. wydatków zrealizowanych przez Urząd w 2003 r. oraz na kontach zespołu 7 – Przychody i koszty ich uzyskania zaewidencjonowano 5521 pozycji operacji księgowych dot. dochodów URE (łącznie 9696 pozycji). Spośród ww. liczby 9696 operacji księgowych zostało wybranych (metodą statystyczną) 189 pozycji, dot. 189 dowodów księgowych (m. in. faktur URE i faktur zewnętrznych). Doboru próby dokonano przy współudziale Janiny S. Naczelnika w Wydziale Finansowo - Księgowym URE.

[Dowód: akta kontroli str. 2729-2740]

⁷ Dz. U. z 2003 r., Nr 15, poz. 148

Wybrane dowody w liczbie 189 szt. zostały poddane analizie w zakresie sposobu ich sporządzenia i zaewidencjonowania w księgach rachunkowych Urzędu. Badaniu podlegały następujące cechy dowodów i zapisów księgowych:

- poprawność dowodu: określenie rodzaju dowodu i nr identyfikacyjnego, określenie stron, opis operacji oraz jej wartość, data operacji oraz data sporządzenia dowodu, poprawność nanoszenia korekt i poprawek;
- kompletność i poprawność w zakresie kontroli bieżącej i dekretacji: akceptacja pod względem merytorycznym, akceptacja pod względem formalno-rachunkowym, wskazanie miesiąca księgowania, dekretacja, zatwierdzenie;
- kompletność i poprawność formalna zapisu w dzienniku: dane identyfikacyjne dowodu, data dokonania operacji gospodarczej, opis operacji;
- poprawność zapisu mająca wpływ na sprawozdawczość bieżącą: wartość (kwota), miesiąc księgowania, wskazanie kont syntetycznych, wskazanie kont analitycznych.

Przyjęto: poziom ufności - 95 %, próg istotności dla dowodów z nieprawidłowościami formalnymi - 5 %, próg istotności dla dowodów z nieprawidłowościami w zapisach 3 %.

W raporcie zbiorczym z badania dowodów księgowych z dnia 3 marca 2004 r. stwierdzono, że: „...niepr. formalne: dowody - 1 niepr. sprawozd. :zapisy - 0”

[Dowód: akta kontroli str. 2733-2735]

Na rachunku wystawionym przez pana Roberta R za wykonanie redakcji językowej „Sprawozdania z działalności Prezesa URE w 2002 r.” na kwotę 4334 zł (brutto) brak jest numeru identyfikacyjnego, daty jego sporządzenia oraz akceptacji pod względem merytorycznym.

[Dowód: akta kontroli str. 1301-1302]

W wyjaśnieniach z dnia 10 marca 2004 r. w sprawie „Dlaczego rachunek na kwotę 4334 zł (brutto) wystawiony przez pana Roberta R za wykonanie redakcji językowej „Sprawozdania z działalności Prezesa URE w 2002 r.” został zatwierdzony do zapłaty, chociaż posiadał braki formalne: brak jest na nim numeru identyfikacyjnego, daty jego sporządzenia oraz nie został zaakceptowany pod względem merytorycznym?” zastępca dyrektora BOU główny księgowy URE stwierdziła, że „Umowa o dzieło dotycząca redakcji językowej „Sprawozdania z działalności Prezesa URE w 2002 r.” zawarta została z osobą fizyczną nie prowadzącą działalności gospodarczej. Do zawarcia umowy wykorzystano (znajdujące się w sprzedaży) opracowane przez Wydawnictwa Akcydensowe druki, w których integralną częścią jest umowa o dzieło, rachunek oraz oświadczenie podatkowe. Numer identyfikacyjny NIP znajduje się w części dotyczącej oświadczenia podatkowego i został wpisany przez wykonującego umowę pana Roberta R. Wykonanie dzieła podpisane przez osobę upoważnioną do potwierdzenia wykonania pracy należy traktować jako akceptację przez osobę upoważnioną do potwierdzenia wykonania pracy należy traktować jako akceptację merytoryczną, czyli m. in. zgodę na wypłatę wynagrodzenia wynikającego z umowy. Rzeczywiście kontrola formalno-rachunkowa nie zwróciła uwagi na brak daty wystawienia rachunku. Uważam jednak, że w tym konkretnym przypadku – w przeciwieństwie do m. in. podmiotów obrotu gospodarczego – brak daty jest mało istotnym brakiem formalnym, działającym na niekorzyść osoby wystawiającej rachunek. Skoro pan Robert R nie wystąpił do Urzędu o odsetki, to znaczy, że rachunek został wystawiony w terminie umożliwiającym Urzędowi dokonanie wypłaty wynagrodzenia zgodnie z warunkami umowy. ...”

[Dowód: akta kontroli str. 3421-3423]

Na 32 fakturach zewnętrznych uregulowanych gotówką (np.: nr 001545-2003-208 z dnia 20 stycznia 2003 r. firmy BP Express Sp. z o.o. w Krakowie wystawiona na kwotę brutto 47,98 zł za mycie samochodu służbowego i zakup płynu do spryskiwaczy szyb) nie było pełnej dekretacji – nie podano nr konta przeciwstawnego. Przykładowo na ww. fakturze firmy BP Express Sp. z o.o. dekretacja była następująca: „Wn 462-00-16-1-4300 Ma 20,99 zł” oraz „Wn 411-00-04-1-4210 Ma 26,99 zł”.

[Dowód: akta kontroli str. 1163-1852, 2045-2180, 2741-2756]

W wyjaśnieniach z dnia 10 marca 2004 r. w sprawie „Dlaczego na 32 fakturach zewnętrznych uregulowanych przez Urząd gotówką ... nie było pełnej dekretacji – nie podano nr konta przeciwstawnego (101) ?” zastępca dyrektora BOU główny księgowy URE stwierdziła, że „Wszystkie faktury zewnętrzne uregulowane przez Urząd gotówką stanowią pojedyncze dowody źródłowe dołączone do raportu kasowego, jako zbiorczego dowodu rozchodu gotówki w kasie, gdzie kontem przeciwstawnym jest zawsze konto 101-kasa. W dekrecie dokumentu druga strona Ma ... (kwota) oznacza, że w pustym miejscu jest konto 101. Aby tego typu zapis nie wzbudzał wątpliwości poleciłam pracownikom dekretującym dokumenty kasowe w każdym przypadku wpisywać w puste miejsce strony Ma symbol konta 101. ...”

[Dowód: akta kontroli str. 3421-3423]

1.3. Sprawozdawczość budżetowa

W rocznym sprawozdaniu Rb-23 o stanie środków na rachunkach bankowych, sporządzonym w dniu 9 lutego 2004 r., w wierszach dochody wykonane wykazane w sprawozdaniu Rb-27 oraz dochody przekazane do urzędu skarbowego lub na centralny rachunek bieżący budżetu państwa podano kwotę 61 717 650 zł, w wierszach środki otrzymane z MF lub od dysponenta wyższego stopnia oraz wydatki wykonane wykazane w sprawozdaniu Rb-28 podano kwotę 29 733 108 zł. Na subkoncie dochodów budżetowych prowadzonym do rachunku bieżącego URE strona WN i strona MA oraz na koncie 222 – Rozliczenie dochodów budżetowych strona WN w 2003 r. zaksięgowano ogółem kwotę 61 717 650,16 zł. W rocznym sprawozdaniu Rb-27 z wykonania planu dochodów budżetowych, sporządzonym 9 lutego 2004 r. podano kwotę ogółem 61 717 650 zł. W rocznym sprawozdaniu Rb-28 z wykonania planu wydatków budżetu państwa za 2003 r., sporządzonym 9 lutego 2004 r. wykonanie wydatków wykazano w kwocie 29 733 108 zł. Saldo obrotów na subkoncie wydatków budżetowych prowadzonym do rachunku bieżącego URE strona WN i strona MA oraz na koncie 223 – Rozliczenie wydatków budżetowych strona MA wynosiło za 2003 r. 29 733 108,17 zł.

[Dowód: akta kontroli str. 2865-2890]

W 2003 r. obroty na koncie 221 – Należności z tytułu dochodów budżetowych wynosiły ogółem: strona WN - 63 136 041,41 zł, strona MA - 61 689 895,19 zł (rozrachunki za biuletyny i koncesje). Salda rozrachunków z poszczególnymi dłużnikami na zestawieniu stanów i obrotów ww. konta 221 za rok 2003 r. wynosiły: strona Wn - 1 446 146,22 zł, strona Ma - „0,00”.

[Dowód: akta kontroli str. 1853-2043]

W rocznym sprawozdaniu Rb-28 za 2003 r., sporządzonym 9 lutego 2004 r. podano, że: plan po zmianach wynosił 33 022 257 zł, zaangażowanie wydatków wynosiło 29 733 108 zł, wykonanie wydatków wynosiło 29 733 108 zł, zobowiązania wg stanu na koniec roku 2003 r. wynosiło ogółem 1 620 251 zł (wymagalnych zobowiązań nie było). W ww. sprawozdaniu kwoty podane w kolumnach „zaangażowanie” i „wykonanie wydatków” były odpowiednio

równe (w tych samych podziałkach klasyfikacji budżetowej), wydatków, które nie wygasły z upływem bieżącego roku budżetowego, nie wykazano.

[Dowód: akta kontroli str. 2873-2875]

Zaangażowanie wydatków budżetowych roku bieżącego (obroty na koncie 998 strona MA) w 2003 r. wynosiło 29 733 108 zł. Suma zatwierdzonych na 2003 r. wydatków (plan po zmianach) wynosiła 33 022 000 zł. Zaangażowanie wydatków budżetowych przyszłych lat (obroty na koncie 999 strona MA) w 2003 r. wynosiło 1 620 250,78 zł (głównie na dodatkowe wynagrodzenia roczne 2003).

[Dowód: akta kontroli str. 3051-3065]

W sprawozdaniach miesięcznych Rb-28 (przekazywanych w dniach pomiędzy 11 i 20 dniem następnego miesiąca po miesiącu sprawozdawczym) za okresy od początku roku do dnia: 31 marca (przekazanym Ministerstwu Finansów w dniu 15 kwietnia 2003 r.), 30 czerwca (przekazanym Ministerstwu Finansów w dniu 17 lipca 2003 r.) oraz 30 września 2002 r. (przekazanym Ministerstwu Finansów w dniu 17 października 2003 r.) kwoty podane w kolumnie „zaangażowanie” nie były mniejsze od odpowiednich kwot (tej samej podziałki klasyfikacji budżetowej) podanych w kolumnie „wykonanie wydatków”. W ww. sprawozdaniach nie były wykazywane zobowiązania. W sprawozdaniach kwartalnych Rb-Z, za okresy od początku roku do końca 1, 2, 3 i 4 kwartału 2003 r. nie wykazano zobowiązań z tytułu papierów wartościowych, kredytów, przyjętych depozytów, wymagalnych zobowiązań.

[Dowód: akta kontroli str. 2891-3050]

Sprawozdania roczne Rb-23, Rb-27, Rb-28 za 2003 r., których termin przekazania przypadają na 20 lutego 2004 r., Urząd przekazał do MF w dniu 17 lutego 2004 r.

[Dowód: akta kontroli str. 2865-2867]

Faktura z dnia 31 grudnia 2003 r. nr 2503023293 (która do Urzędu wpłynęła 05 stycznia 2004 r.), wystawiona przez Polskie Wydawnictwa Profesjonalne Sp. z o.o. w Warszawie na kwotę 28 515,06 zł, dot. zakupu aktualizacji oprogramowania komputerowego LEX, została zaksięgowana w księgach rachunkowych roku 2003 na koncie syntetycznym 462 – Zakup usług pozostałych (strona Wn) oraz 201 – Rozrachunki z dostawcami i odbiorcami (strona Ma), z dniem 31 stycznia 2003 r. W dniu 14 stycznia 2004 r. (data rozrachunku) URE dokonał przelewu kwoty 7 128,77 zł na rachunek PWP Sp. z o.o., stanowiącej pierwszą ratę za aktualizację oprogramowania LEX. Termin zapłaty raty przypadają na 14 stycznia 2004 r.

Pod datą 31 grudnia 2003 r. Urząd m. in. zaksięgował kwotę 1 315 080,00 zł, stanowiącą dodatkowe wynagrodzenie roczne za 2003 r. Kwota ta została zaksięgowana na koncie 431 – Wynagrodzenia oraz 231 – Rozrachunki z tytułu wynagrodzeń. W 2004 r. do dnia 10 marca URE wypłacił pracownikom łącznie z tytułu dodatkowych wynagrodzeń rocznych za 2003 r. kwotę 1 303 907,01 zł.

Faktura z dnia 22 grudnia 2003 r. nr MU/000138/03 (która do Urzędu wpłynęła 30 grudnia 2003 r.), wystawiona przez Zakład Nagrań i Wydawnictw Sp. z o.o. w Warszawie na kwotę 3 155,76 zł, dot. wysyłki pocztowej Biuletynu URE, została zaksięgowana w księgach rachunkowych roku 2003 na koncie syntetycznym 462 – Zakup usług pozostałych (strona Wn) oraz 201 – Rozrachunki z dostawcami i odbiorcami (strona Ma), z dniem 30 stycznia 2003 r. W dniu 30 grudnia 200 r. (data rozrachunku) URE dokonał przelewu kwoty 3 155,76 zł na rachunek ZNiW Sp. z o.o. Termin zapłaty raty przypadają na 12 stycznia 2004 r.

Faktura z dnia 29 grudnia 2003 r. nr 11967/2003 (do Urzędu wpłynęła 31 grudnia 2003 r.), wystawiona przez A.P.N. Promise Sp. z o.o. w Warszawie na kwotę 1 335,90 zł, dot. zakupu modułu sieciowego, została zaksięgowana w księgach rachunkowych roku 2003 na koncie

syntetycznym 462 – Zakup usług pozostałych (strona Wn) oraz 201 – Rozrachunki z dostawcami i odbiorcami (strona Ma), pod datą 30 grudnia 2003 r. W dniu 29 grudnia 2003 r. (data rozrachunku) URE dokonał przelewu kwoty 1 335,90 zł na rachunek A.P.N. Promise Sp. z o.o. Termin zapłaty raty przypadła na 1 stycznia 2004 r.

Rachunek z dnia 29 grudnia 2003 r. nr 26/2003 (do Urzędu wpłynął 29 grudnia 2003 r.) p. Grażyny W na kwotę 1 000 zł, z tytułu przygotowania recenzji opracowania „Energetyka w Unii Europejskiej”, został zaksięgowany w księgach rachunkowych roku 2003 na koncie syntetycznym 462 – Zakup usług pozostałych (strona Wn) oraz 201 – Rozrachunki z dostawcami i odbiorcami (strona Ma), pod datą 29 grudnia 2003 r. W dniu 30 grudnia 2003 r. Urząd dokonał zapłaty ww. kwoty (data rozrachunku).

W dniu 30 grudnia 2003 r. Urząd tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego wpłacił na rachunek Dalkia Termika S.A. w Warszawie kwotę 1 060,00 zł. W piśmie z dnia 29 grudnia 2003 r. dyrektora Biura Prawnego w URE do zastępcy dyrektora BOU stwierdzono, że w związku z wyrokiem Sądu Ochrony Konkurencji i Konsumentów z dnia 13 października 2003 r., uchylającym decyzję Prezesa URE z dnia 31 października 2003 r. znak OWA 60/2002 oraz zasądzającym od Prezesa URE na rzecz Dalkia Termika S.A. kwoty 1 080 zł tytułem kosztów zastępstwa procesowego proszę o przesłanie tej kwoty na konto Bank

S.A. nr rach. Na piśmie widnieje
adnotacja zastępcy dyrektora BOU „p. J. S do realizacji 30.12.2003 r.”
[Dowód: akta kontroli str. 3093-3138]

W wyjaśnieniach z dnia 16 marca 2004 r. w sprawie: „... Dlaczego dokonano przelewu na kwotę 1 060 zł, zamiast na 1 080 zł ?” pani Janina S. naczelnik Wydziału Finansowo-Księgowego BOU stwierdziła: „Była to zwykła pomyłka. Dopłatę wysłano dnia 11.03.2004 r.”

[Dowód: akta kontroli str. 3427-3430]

Wydatki dot. zapłaty faktur z 2003 r., które wpłynęły do Urzędu w styczniu 2004 r. zostały zrealizowane przy wykorzystaniu środków z budżetu 2004 r. Zaewidencjonowano je natomiast w księgach rachunkowych Urzędu z datą 31 grudnia 2003 r., w obrotach konta 201 – Rozrachunki z dostawcami i odbiorcami strona MA oraz różnych kont zespołu 4 – Koszty wg rodzaju i ich rozliczenie strona Wn.

[Dowód: akta kontroli str. 3093-3154]

Zwrot niewykorzystanych środków budżetowych wg stanu na dzień 31 grudnia 2003 r. wynoszących 98 891,83 zł nastąpił w dniu 8 stycznia 2004 r.

[Dowód: akta kontroli str. 3155-3168]

Dochody URE pobrane w dniach 29, 30 i 31 grudnia 2003 r. zostały przez Urząd zaksięgowane pod datami roku 2003.

Przelew dot. pobranych dochodów, wg stanu środków na 31 grudnia 2003 r. został dokonany przez URE na rachunek Urzędu Skarbowego Warszawa Wola w dniu 8 stycznia 2004 r. Saldo WN konta 222 za rok 2002 wynosiło 21 999,97 zł. Pobrane dochody budżetowe wg stanu na 15 dnia poszczególnych miesięcy 2003 r. Urząd przekazywał do urzędu skarbowego do 20 dnia tego samego miesiąca. Pobrane dochody budżetowe wg stanu na 25 dnia poszczególnych miesięcy 2003 r. Urząd przekazywał do urzędu skarbowego do końca tego samego miesiąca.

[Dowód: akta kontroli str. 2879, 3067-3067, 3169-3180]

2. Realizacja wniosków NIK dot. wykonania budżetu w 2002 r.

W wystąpieniu pokontrolnym z dnia 6 maja 2003 r. (znak: KGP/41007-1/03) Izba wносиła o:
„1. Opracowanie zasad ochrony danych i ich zbiorów zawartych w systemie rachunkowości komputerowej URE;

2. Wyodrębnienie organizacyjne wykonywania zadań audytu wewnętrznego;

3. Do czasu wydania przepisu wykonawczego na podstawie art. 29 Prawa energetycznego zmienionego z dniem 1 stycznia 2000 r., wstrzymanie wypłat dodatku regulacyjnego wynikającego z „Regulaminu przyznawania i wypłacania dodatku regulacyjnego dla pracowników Urzędu Regulacji Energetyki” z dnia 5 grudnia 1997 r.;

4. Podjęcie inicjatywy mającej na celu zakończenie niezgodnego z prawem sprawowania funkcji Dyrektora Generalnego URE przez panią Longinę Putkę oraz zatrudnienie na stanowisku Dyrektora Generalnego URE osoby wyłonionej w drodze konkursu.”

[Dowód: akta kontroli str. 3937-3939]

W „Dokumentacji opisującej przyjęte zasady rachunkowości w Urzędzie Regulacji Energetyki” został zawarty rozdział V „Ochrona danych i przechowywanie dokumentów” – vide str. 30 protokołu kontroli.

[Dowód: akta kontroli str. 55-92, 219-221]

W „Zakresie obowiązków pracownika” przyjętych w dniu 16 lipca 2003 r. przez panią Monikę Bronkau zawarte były obowiązki związane wyłącznie z prowadzeniem audytu wewnętrznego – vide 33 str. protokołu kontroli.

[Dowód: akta kontroli str. 3417-3419]

W 2003 r. pracownikom URE były przyznawane i wypłacone dodatki regulacyjne, wynikające z „Regulaminu przyznawania i wypłacania dodatku regulacyjnego dla pracowników Urzędu Regulacji Energetyki” z dnia 5 grudnia 1997 r. – vide str. 70-79 protokołu kontroli.

[Dowód: akta kontroli str. 3237-3240, 3247-3274, 3905-3918, 3967]

W okresie od dnia 22 kwietnia 2002 r. do dnia zakończenia kontroli stanowisko dyrektora generalnego URE sprawowała Pani Longina Putka – vide str. 3-28 protokołu kontroli.

[Dowód: akta kontroli str. 3503, 3543-3545]

3. Wykonanie budżetu.

3.1. Opracowanie szczegółowego planu dochodów i wydatków

Przy piśmie z dnia 28 maja 2002 r. znak BAB-GK/2071/2002 Prezes URE pan Leszek Juchniewicz przedłożył Podsekretarzowi Stanu w Ministerstwie Finansów pani Halinie Wasilewskiej-Trenkner plan rzeczowy URE w zakresie inwestycji na 2003 r., opracowany na formularzu RZ-9 (pozostałe formularze nie dotyczyły Urzędu). W ww. dokumencie podano, że wartość planowanych przez URE w 2003 r. zakupów inwestycyjnych wynosi 310 tys. zł, przy czym kwota w wysokości 110 tys. zł będzie przeznaczona na zakup sprzętu informatycznego i oprogramowania, natomiast 200 tys. zł zostanie przeznaczona na zakup środków transportu.

[Dowód: akta kontroli str. 337-342]

W piśmie z dnia 19 lipca 2002 r. znak BPI-4110/31/2002 Ministra Finansów do Prezesa URE podano m. in., że: wstępna kwota wydatków URE skalkulowana dla potrzeb budżetu państwa na 2003 r. wynosi 33 080 tys. zł. Kalkulacja została dokonana przy założeniu, że średnioroczny wskaźnik wzrostu wynagrodzenia w państwowej sferze budżetowej wyniesie 104 % w stosunku do roku 2002, dodatkowe wynagrodzenia roczne zostały ustalone zgodnie z ustawowo określonymi zasadami, wydatki relacjonowane do wynagrodzeń rosą o 4 %, bieżące wydatki pozapłacowe wzrosną o 4 punkty procentowe w porównaniu do kwot zaplanowanych w ustawie budżetowej na 2002 r. i zostały pomniejszone o wydatki o charakterze jednorazowym oraz o wydatki, których realizacja zostanie zakończona w 2002 r., prognozowane przeciętne wynagrodzenie miesięczne w gospodarce narodowej w drugim półroczu 2002 r., stanowiące podstawę do naliczenia zakładowego funduszu świadczeń socjalnych na rok 2003, wynosi 1 800 zł. Wstępna kwota wydatków nie obejmowała: wydatków majątkowych, wydatków rozdziału 85316 – Zasiłki rodzinne, pielęgnacyjne i wychowawcze, oraz wydatków planowanych w dziale 752 – Obrona narodowa (kwota wydatków na ww. cele miała być podana w terminie późniejszym). Ponadto w ww. piśmie stwierdzono, że: „... Pragnę zwrócić uwagę na konieczność precyzyjnego planowania dochodów budżetu państwa, którego podstawę powinna stanowić pełna i rzetelna informacja o należnych budżetowi państwa dochodach. W przypadku wystąpienia niedoszacowania planu dochodów – na które zwracała również uwagę Najwyższa Izba Kontroli – powinny być podjęte działania zobowiązujące do należytego zaplanowania wpływów. ... ”

[Dowód: akta kontroli str. 343-344]

W terminie do 30 lipca 2002 r. dyrektorzy komórek organizacyjnych Urzędu przekazali do BOU informacje dot. zamierzeń na rok 2003.

[Dowód: akta kontroli str. 345-384]

W dniu 9 sierpnia 2002 r. Prezes URE przedłożył Ministrowi Finansów projekt budżetu państwa na rok 2003 opracowany dla części 50 – URE. Projekt budżetu w zakresie wydatków opracowano na podstawie wstępnej kwoty wydatków wynoszącej 33 080 tys. zł (projekt nie uwzględniał wydatków majątkowych, natomiast dochody z opłat koncesyjnych zaplanowano na poziomie wykonania 2001 r., tj. 57 000 tys. zł (łącznie dochody URE zaplanowano w wysokości 57 150 tys. zł).

[Dowód: akta kontroli str. 385-420]

Prognoza przychodów z tytułu opłat koncesyjnych w 2003 r., przygotowana przez Departament Przedsiębiorstw Energetycznych w oparciu o listę koncesjonariuszy, którzy uiścili opłaty koncesyjne w 2002 r., zamknęła się kwotą 57,27 mln zł. W jednym z dwóch pism z 6 sierpnia 2002 r. posiadających ten sam znak DPE/396/2002/KG naczelnika wydziału pana Eligiusza B. do zastępcy dyrektora BOU pani Jadwigi Misiak podano, że: „... Ponadto przewiduje się, iż kwota prognozowanych przychodów z tytułu koncesji udzielonych w roku bieżącym wyniesie 0,9 mln zł. Z tego powodu łączne prognozowane przychody wynoszą 58,2 mln zł. ...”, natomiast w drugim z ww. pism podano, że: „... Ponadto przewiduje się, iż kwota prognozowanych przychodów z tytułu koncesji udzielonych w roku bieżącym wyniesie 0,18 mln zł. Z tego powodu łączne prognozowane przychody wynoszą 57,45 mln zł. ... ”

[Dowód: akta kontroli str. 351-355]

W „Omówieniu projektu budżetu państwa na 2003 rok Część 50 – Urząd Regulacji Energetyki” opracowanym w URE stwierdzono, że „... Planując dochody na rok 2003 w wysokości niższej od zaplanowanej na rok 2002, tj. w kwocie 57 150 tys. zł, założono, że nie

nastąpi istotny wzrost dochodów z tytułu opłat koncesyjnych, gdyż wydawanie nowych koncesji w zakresie ciepła oraz energii elektrycznej nie wpłynie znacząco na poziom dochodów URE. Jednocześnie należy liczyć się ze zmniejszeniem wysokości opłat koncesyjnych z sektora paliwowego (ok. 35 % wykonanych dochodów w 2002 r.), spowodowanym spadkiem produkcji paliw oraz zmniejszeniem popytu na paliwa i olej napędowy o ok. 10 %, co powoduje uzyskiwanie niższych przychodów przedsiębiorstw energetycznych, zajmujących się wytwarzaniem, magazynowaniem oraz obrotem paliwami ciekłymi. Dochody z opłat koncesyjnych zaplanowano zatem w kwocie 57 000 tys. zł.

[Dowód: akta kontroli str. 421-444]

Układ wykonawczy budżetu państwa na rok 2003 dla części 50 - URE został przekazany do MF w dniu 16 stycznia 2003 r. – planowane dochody i wydatki Urzędu wynosiły odpowiednio 57 150 tys. zł, 33 002 tys. zł.

[Dowód: akta kontroli str. 445-467]

W dniu 24 stycznia 2003 r. Prezes URE zatwierdził plan finansowy Urzędu opracowany na podstawie ww. układu wykonawczego.

[Dowód: akta kontroli str. 469-471]

2.3. Realizacja dochodów

Realizację dochodów budżetu państwa w 2003 r. przez URE – część 50 przedstawiono poniżej:

(w tys. zł)

L.p.	Wyszczególnienie	Wykonanie 2002 r.	2003 r.		5:3	5:4
			Plan finansowy	Wykonanie		
			tys. zł	%		
1	2	3	4	5	6	7
I.	Ogółem, w tym:	58.062	57.150	61.718	106,3	108,0
I.1.	dział 750 Administracja publiczna	58.062	57.150	61.718	106,3	108,0
I.1.1.	rozdział 75001 Urzędy naczelnych i centralnych organów administracji rządowej	58.062	57.150	61.718	106,3	108,0
I.1.1.1.	§ 059 Wpływy z opłat za koncesje i licencje	57.826	57.000	61.499	106,4	107,9
I.1.1.2.	§ 084 Wpływy ze sprzedaży wyrobów i składników majątkowych	151	140	163	107,9	116,4
I.1.1.3.	§ 091 Odsetki od nieterminowych wpłat z tytułu podatków i opłat	60	-	24	40,0	-
I.1.1.4.	§ 092 Pozostałe odsetki	1	-	-	-	-
I.1.1.5.	§ 097 Wpływy z różnych dochodów	24	10	32	133,3	320,0

[Dowód: akta kontroli str. 475]

Wpływy Urzędu z tytułu opłat za koncesje i licencje (§ 059) za okres 2003 r. wynosiły 61 499 000 zł. Wpływy ze sprzedaży wyrobów i składników majątkowych (§ 084) w 2003 r. wynosiły 163 000 zł.

[Dowód: akta kontroli str. 475]

Badaniem objęto rozrachunki z 21 kontrahentami losowo dobranymi na podstawie ewidencji stanów i obrotów konta 221 (pierwszym zapisem przyjętym do badania był zapis zarejestrowany pod nr 3, kolejne zapisy zostały dobrane poprzez dodawanie stałego współczynnika $n = 171 = 3425 : 20$, gdzie liczba 3425 oznacza liczbę pozycji zaewidencjonowanych w zestawieniu stanów i obrotów konta 221 za 2003 r.

[Dowód: akta kontroli str. 1853-2043]

Kwota należności URE od ww. 21 kontrahentów wynosiła 633 902,66 zł. Po dokonaniu przez kontrahenta przedpłaty na rachunek bankowy Urzędu była wystawiana faktura na kwotę stanowiącą cenę prenumeraty Biuletynu URE lub opublikowania taryfy. Poszczególne kwoty należności i wpływów ze sprzedaży biuletynu oraz opublikowania taryfy były księgowane w następujący sposób:

- na koncie 221 strona WN (łącznie kwoty do zapłaty) oraz na koncie 700 – Sprzedaż produktów i koszt ich tworzenia (ceny prenumeraty lub wartość opłaty za opublikowanie taryfy);
- na koncie 130-00-02-1-084-0 – Dochody netto za biuletyn strona WN oraz na koncie 221 strona MA (łącznie kwoty wpływu).

Zakupu prenumeraty Biuletynu URE oraz publikacji taryfy kontrahenci dokonywali również w kasie URE.

[Dowód: akta kontroli str. 2061-2083]

Operacja uregulowania przez koncesjonariusza opłaty koncesyjnej od marca 2003 r. była księgowana na koncie 130-00-02-1-059 Wpływy z opłat za koncesje i licencje strona WN oraz na koncie 221 Należności z tytułu dochodów budżetowych strona Ma, i jednocześnie na koncie 221 strona Wn oraz na koncie 750-1 Wpływy z opłat za koncesje i licencje. W przypadku nieterminowego uregulowania opłaty koncesyjnej odsetki były księgowane na koncie 130-00-02-1-091 – Odsetki od nieterminowych wpłat z tytułu podatków i opłat strona Wn (zespołu kont Rachunek bieżący dochodów) oraz na koncie 221 strona Ma i jednocześnie na koncie 221 strona Wn oraz na koncie 750-3 – Odsetki od nieterminowych wpłat z tytułu podatków i usług strona Ma (zespołu kont „Przychody i koszty finansowe”).

[Dowód: akta kontroli str. 1853, 2085-2179, 2181-2190]

Przedsiębiorstwo, któremu po raz pierwszy udzielono koncesji, a które w roku poprzedzającym udzielenie koncesji uzyskało przychody ze sprzedaży w zakresie działalności objętej tą koncesją pierwszą opłatę koncesyjną wnosi w terminie 30 dni od dnia otrzymania koncesji – zgodnie art. 34 ust.1 ustawy z dnia 10 kwietnia 1997r. Prawo energetyczne (Dz.U. z 1997 r. Nr 54, poz.348 ze zm.) oraz § 4 ust.2 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 5 maja 1998r. w sprawie wysokości i sposobu pobierania przez Prezesa Urzędu Regulacji Energetyki corocznych opłat wnoszonych przez przedsiębiorstwa energetyczne, którym została udzielona koncesja (Dz.U. Nr 60, poz. 387 i z 1999 r. Nr 92, poz. 1049). Następne coroczne opłaty koncesyjne - zgodnie z § 4 ust.1 ww. rozporządzenia – są wnoszone przez przedsiębiorstwa energetyczne w terminie do dnia 31 marca każdego roku. Wysokość corocznej opłaty stanowi - zgodnie z § 1 ust. 1 i 2 ww. rozporządzenia Rady Ministrów - iloczyn przychodów przedsiębiorstwa energetycznego, uzyskanych ze sprzedaży produktów (wyrobów i usług) lub towarów w zakresie działalności objętej koncesją, osiągniętych w roku poprzedzającym ustalenie opłaty, oraz odpowiednich współczynników opłat.

Przedsiębiorstwo energetyczne, któremu została udzielona koncesja na obowiązek udokumentować prawidłowość obliczonej opłaty.

[Dowód: akta kontroli str. 2191-2206]

W BOU prowadzone są wykazy przedsiębiorstw:

- których należności z tytułu opłat koncesyjnych za 2003 r. przekazano do egzekucji Urzędowi Skarbowym,
- których należności z tytułu opłat koncesyjnych za 2003 r. zostały zgłoszone do listy wierzytelności,
- które nie wniosły opłaty za 2003 r. i zostały przekazane do Departamentu Przedsiębiorstw Energetycznych do cofnięcia koncesji,
- które nie wniosły opłaty za 2003 r. i wobec których toczy się postępowanie windykacyjne,
- wobec których nie ma możliwości wyegzekwowania opłat koncesyjnych za 2003 r.

[Dowód: akta kontroli str. 3831-3864]

W informacji BOU z dnia 14 stycznia 2004 r. nt. wykonaniu budżetu Urzędu wg stanu na dzień 31 grudnia 2003 r., przekazanej Prezesowi URE, stwierdzono m. in., że celem wyegzekwowania należności z tytułu opłat koncesyjnych oraz kar pieniężnych nałożonych na przedsiębiorstwa energetyczne podjęto w 2003 r. szereg działań windykacyjnych: wysłano 337 wezwań do zapłaty, wystosowano 144 pisma informujące o zamiarze wszczęcia postępowania administracyjnego w sprawie obliczenia corocznej opłaty, w stosunku do 55 przedsiębiorstw energetycznych wszczęto z urzędu postępowanie administracyjne z ww. tytułu, w związku z uregulowaniem opłat umorzono 8 postępowań administracyjnych, wysłano 50 wezwań do uregulowania odsetek, w trybie art. 15 ustawy z dnia 17 czerwca 1966 r. o postępowaniu egzekucyjnym w administracji – wysłano 127 upomnień, w tym 8 dotyczących kar pieniężnych, wystawiono 75 tytułów wykonawczych do urzędów skarbowych (w tym 61 dot. 2003 r., 6 dot. 2002 r., 5 dot. 2001 r. oraz 3 dot. kar pieniężnych), stosując przepisy rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 24 października 1934 r. Prawo upadłościowe, zgłoszono do listy wierzytelności 12 przedsiębiorstw nie uregulowane należności URE z tytułu opłat koncesyjnych (w tym dotyczące również 2002 r.) oraz do listy jednego przedsiębiorstwa nie uregulowane należności z tytułu kary pieniężnej.

Ponadto po rozpatrzeniu wniosków złożonych przez czterech koncesjonariuszy: rozłożono na raty trzy należności z tytułu opłat koncesyjnych, odroczone termin płatności, dotyczący jednej należności. Za rok 2003 nie zapłaconych pozostało 161 koncesji.

[Dowód: akta kontroli str. 3865-3872]

Dane dot. należności URE na koniec roku 2003 zostały przedstawione poniżej.

(w tys. zł)

Wyszczególnienie	Kwota należności na 31.12. 2003 r.	Kwota dochodów na 31.12. 2003 r.
	tys. zł	
I	2	3
Dział 750 Administracja publiczna ogółem,	63.164	61.718
w tym		
§ 059 Wpływy z opłat za koncesje i licencje	62.942	61.498

§ 084 – Wpływy ze sprzedaży składników majątkowych	163	163
§ 091 Odsetki od nieterminowych wpłat z tytułu podatków i opłat	24	24
§ 097 – Wpływy z różnych dochodów	35	33

[Dowód: akta kontroli str. 475]

W piśmie z dnia 18 marca 2004 r. zastępcy dyrektora BOU głównego księgowego URE do kontrolera stwierdzono, że „... W 2003 r. nie było umorzeń ani zaniechań poboru należności budżetu państwa. Odroczono jedną należność na kwotę 5 854 zł. ...”

[Dowód: akta kontroli str. 3811]

Decyzją Nr BO/9/2003/F z dnia 9 czerwca 2003 r. Prezes URE postanowił (po rozpatrzeniu wniosku PHU „NARAL” z dnia 29 marca 2003 r.) odroczyć do dnia 30 czerwca 2003 r. termin wniesienia przez ww. przedsiębiorstwo opłaty koncesyjnej w kwocie 5 854 zł (dot. koncesji na obrót paliwami ciekłymi), należnej za rok 2003. W uzasadnieniu decyzji podano m. in., że:

- przedsiębiorstwo „NARAL” wniosek swój motywowało ciężką sytuacją finansową, spowodowaną chorobą właściciela, uniemożliwiła prowadzenie przez przedsiębiorstwo działalności (w okresie od listopada 2002 r. do marca 2003 r.),
- przedsiębiorstwo nadesłało informacje, że w okresie trzech kolejnych lat poprzedzających dzień złożenia wniosku o udzielenie pomocy nie otrzymało pomocy publicznej,
- zważywszy, że wniesienie opłaty koncesyjnej w obowiązującym terminie wpłynęłoby na pogorszenie sytuacji finansowej spółki, a sytuacja ta w najbliższym czasie może ulec poprawie uznałem za zasadne odroczyć termin wniesienia opłaty.

W dniu 14 listopada 2003 r. Prezes URE wystawił tytuł wykonawczy, skierowany do Naczelnika Drugiego Urzędu Skarbowego w Zielonej Górze, celem egzekucji kwoty 5 854 zł (należność główna - kwota odsetek naliczona na dzień wystawienia tytułu wynosiła 511,50 zł), stanowiącej opłatę z tytułu koncesji na obrót paliwami ciekłymi, udzielonej ww. przedsiębiorstwu.

[Dowód: akta kontroli str. 3813-3830]

Dane dot. zaległości (należności, których termin zapłaty upłynął z końcem roku 2003, a nie uległy przedawnieniu ani nie zostały umorzone) zostały przedstawione poniżej.

(w tys. zł)

Wyszczególnienie	Kwota zaległości wg stanu na koniec roku		Relacja zaległości do dochodów w roku w %		3:2
	2002	2003	2002	2003	
	tys. zł		%%		
1	2	3	4	5	6
Ogółem, w tym:	-	1.446	-	2,3	-
dział 750 Administracja publiczna	-	1.446	-	2,3	-

[Dowód: akta kontroli str. 477]

Obroty po stronie Wn konta 221 – Należności z tytułu dochodów budżetowych (wg kontrahentów) za okres od dnia 1 stycznia 2003 r. do dnia 31 grudnia 2003 r. wynosiły 63 136 041,41 zł. Ww. kwota dotyczyła głównie należności z tytułu: opłat koncesyjnych, sprzedaży Biuletynów URE i opublikowania taryf. Po stronie Ma ww. konta obroty za 2003 r. wynosiły 61 689 859,19 zł. Saldo po stronie Wn konta 221 za rok 2003 wynosiło

1 446 146,22 zł. Ww. kwota 1 446 146,22 zł dotyczyła rozrachunków URE z 98 kontrahentami.

[Dowód: akta kontroli str. 1853-2043]

2.4. Zmiany w budżecie

Główne założenia planu finansowego Urzędu na 2003 r., zatwierdzonego przez Prezesa URE w dniu 24 stycznia 2003 r. przedstawiono poniżej:

- dochody – 57 150 000 zł, w tym:
 - wpływy z opłat za koncesje i licencje – 57 000 tys. zł (wykonanie 2002 r. wynosiło 57 826 tys. zł, relacja plan na 2003 r. do wykonania 2002 r. wynosiła 0,99),
 - wpływy ze sprzedaży wyrobów i składników majątkowych – 140 tys. zł (wykonanie 2002 r. wynosiło 151 tys. zł),
 - wpływy z różnych dochodów – 10 tys. zł;
- wydatki – 33 002 tys. zł (wykonanie 2002 r. wynosiło 30 256 tys. zł, relacja plan 2003 r. do wykonania 2002 r. wynosiła 1,09), w tym:
 - rozdział 75001 - Urzędy naczelnych i centralnych organów administracji rządowej – 32 852 tys. zł (wykonanie 2002 r. – 30 157 tys. zł, zatem relacja plan na 2003 r. do wykonania 2002 r. wynosiła 1,09):
 - świadczenia na rzecz osób fizycznych (nagrody i wydatki osobowe nie zaliczane do wynagrodzeń) – 16 tys. zł,
 - wydatki bieżące jednostek budżetowych 32 771 tys. zł, w tym wynagrodzenia – 21 059 tys. zł,
 - wydatki majątkowe (wydatki na zakupy inwestycyjne jednostek budżetowych) – 65 tys. zł,
 - rozdział 75064 - Współpraca naukowo-techniczna z zagranicą – 150 tys. zł (wykonanie 2002 r. wynosiło 59 tys. zł, zatem relacja plan na 2003 r. do wykonania 2002 r. wynosiła 2,54).

[Dowód: akta kontroli str. 471, 475-479]

W ww. planie finansowym nie określono przewidywanych dochodów z tytułu odsetek od nieterminowych wpłat podatków i opłat - w 2002 r. z ww. tytułu Urząd uzyskał dochody w wysokości 60 tys. zł.

[Dowód: akta kontroli str. 475-479]

W wyjaśnieniach z 16 marca 2004 r. (znak: GP-090-2(10)/2004) w następujących sprawach:
„... 1. Dlaczego w projekcie budżetu państwa na rok 2003 część 50 – URE przedłożonym w dniu 9 sierpnia 2002 r. przez Prezesa URE Ministrowi Finansów łączne dochody Urzędu zaplanowano w wysokości 57 150 tys. zł, chociaż w jednym z dwóch pism z 6 sierpnia 2002 r. posiadających ten sam znak DPE/396/2002/KG naczelnika wydziału w Departamencie Przedsiębiorstw Energetycznych pana Eligiusza B. ... do zastępcy dyrektora BOU pani Jadwigi Misiak podano, że: „... łączne prognozowane przychody wynoszą 58,2 mln zł. ...” ? Ponadto zaplanowana na 2003 r. kwota dochodów była niższa od kwoty zrealizowanych przez URE dochodów w 2002 r., która wynosiła 58 062 tys. zł ?

2. Dlaczego w planie finansowym URE na rok 2003 r. nie uwzględniono:

- dochodów z tytułu odsetek od nieterminowych wpłat podatków i opłat - w 2002 r. z ww. tytułu Urząd uzyskał dochody w wysokości 60 tys. zł;
- wydatków na integrację z Unią Europejską (rozdział 75000) – w 2002 r. wykonanie w ww. rozdziale wynosiło 40 tys. zł ?

3. Jakie były przyczyny wzrostu:

- planu wydatków budżetowych URE na 2003 r. z tytułu podróży służbowych zagranicznych w stosunku do wykonania 2002 r. - relacja ta wynosiła 230,8 %,
- wydatków budżetowych poniesionych przez URE z tytułu podróży służbowych zagranicznych w 2003 r. w stosunku do wykonania w 2002 r. - relacja ta wynosiła 207,7 %,
- planu wydatków budżetowych URE na 2003 r. z tytułu wynagrodzeń osobowych członków korpusu służby cywilnej w stosunku do wykonania w 2002 r. - relacja ta wynosiła 109,2 % ? ...”

Prezes URE stwierdził, że:

„Ad. 1 Planując dochody na rok 2003 w wysokości 57.150 tys. zł, założono, że wydawanie nowych koncesji w zakresie ciepła, energii elektrycznej czy paliw nie wpłynie znacząco na poziom dochodów URE, natomiast przychody przedsiębiorstw energetycznych pozostaną na poziomie roku poprzedniego lub w niektórych segmentach będą niższe. Jest zrozumiałe, iż w okresie bardzo niskiego tempa wzrostu gospodarczego, pomimo nawet ponad inflacyjnego wzrostu cen poszczególnych nośników energii i paliw, przychody uzyskiwane przez przedsiębiorstwa energetyczne są zdecydowanie niższe niż w latach lepszej koniunktury i tym samym uzyskujemy niższy wolumen opłat koncesyjnych. Prognoza niższych wpływów koncesyjnych na 2003 r. wynikała wprost z oceny sytuacji w tym zakresie w 2002 r. I tak np. opłaty koncesyjne za obrót paliwami ciekłymi były o ok. 3 mln 50 tys. zł niższe niż w 2001 r. Wydaje się zatem, że ostrożność planistyczna jest tu ze wszech miar uprawniona. Nawet jeśli w praktyce okazuje się, że przychody przedsiębiorstw energetycznych są wyższe, to i tak cała zaplanowana lub wyższa kwota opłat koncesyjnych stanowić będzie dochód budżetu państwa.

Ad. 2 W projekcie budżetu 2003 r. nie planowano odsetek z tytułu nieterminowej wpłaty podatków i opłat, zakładając, że przedsiębiorstwa energetyczne dokonają w terminie opłat koncesyjnych. Przyjęcie takiego założenia było możliwe po przeprowadzeniu analizy opłat w latach ubiegłych. Dochody z tytułu odsetek od nieterminowych wpłat były z roku na rok niższe (od kwoty 200 tys. zł w 2000 r. do 20 tys. zł w 2003 r.). wszystkie odsetki z tego tytułu zapłacone przez koncesjonariuszy w trakcie realizacji budżetu 2003 r., zostały wskazane w odpowiednim paragrafie klasyfikacji budżetowej i przekazane na dochody budżetu państwa. W planie finansowym URE na 2003 r. nie uwzględniono wydatków rozdziału 75000 – Integracja z Unią Europejską, ponieważ w rozporządzeniu Ministra Finansów z dnia 27 czerwca 2002 r. zmieniającym rozporządzenie w sprawie szczegółowej klasyfikacji dochodów i wydatków oraz przychodów i rozchodów, rozdział ten w dziale 750 – Administracja publiczna, został skreślony. Wydatki tego rozdziału zostały częściowo włączone do rozdziału 75064 – Współpraca naukowo-techniczna z zagranicą.

Ad. 3 Przyrost wydatków na podróże służbowe zagraniczne wynikał m.in. z wyeliminowania z klasyfikacji budżetowej rozdziału dotyczącego integracji z UE w ramach którego również klasyfikowano wydatki na podróże służbowe zagraniczne. Zaplanowany wzrost poziomu wydatków z tytułu zagranicznych podróży służbowych w 2003 r. wynikał z planowanego udziału Prezesa URE w pracach międzynarodowych stowarzyszeń regulatorów i innych gremiów o charakterze międzynarodowym, jak również udziału pracowników URE w delegacjach, konferencjach i seminariach międzynarodowych, przygotowujących do realizacji zadań związanych z członkostwem Polski w Unii Europejskiej. Jak już wspominałem, finansowanie zadań związanych z integracją z Unią Europejską przeniesione zostało częściowo do rozdziału 75064 – Współpraca naukowo-techniczna z zagranicą. W związku z tym, w roku 2003 paragraf

4420 – Podróże służbowe zagraniczne, skumulował wydatki wcześniejszych dwóch rozdziałów. Porównując wydatki na podróże służbowe w roku 2003, należałoby je odnieść do wydatków poniesionych na ten cel w 2002 r., w rozdziale 7500 i 75064. Przy takim porównaniu relacja wykonania wydatków z tytułu podróży służbowych wynosi 125,5%. Wydatki na wynagrodzenia osobowe członków korpusu służby cywilnej zaplanowano, zgodnie z założeniami przyjętymi do ustawy budżetowej na 2003 r., tj. 104% wskaźnik wzrostu w stosunku do przewidywanego wykonania 2002 r. W projekcie budżetu przyjęto, że przewidywane wykonanie wynagrodzeń w służbie cywilnej w 2002 r. wyniesie 16.289 tys. zł. Faktyczne wykonanie było niższe i wyniosło 14.794 tys. zł, stąd relacja wydatków zaplanowanych w stosunku do faktycznego wykonania wyniosła 109,2%”.

[Dowód: akta kontroli str. 3431-3442]

Decyzją z dnia 15 lipca 2003 r. nr BP7-0420-77/2003 (podjętą w związku z wnioskiem Prezesa URE) Minister Finansów przeniósł z rezerwy celowej (część 83, poz. 69) budżetu państwa na 2003 r. do części 50: dział 750, rozdział 75001, paragraf 6060 – Wydatki na zakupy inwestycyjne jednostek budżetowych kwotę 9 000 zł, z przeznaczeniem na pokrycie kosztów wyposażenia Urzędu w sprzęt komputerowy, służący do korzystania z systemu bankowości elektronicznej oraz komunikacji z informatycznym systemem Departamentu Budżetu Państwa Ministerstwa Finansów. Układ wykonawczy budżetu państwa, część 50 – URE oraz plan finansowy Urzędu na 2003 r. uwzględniający ww. zmiany budżetu państwa zostały zatwierdzone przez Prezesa URE w dniu 21 lipca 2003 r.

[Dowód: akta kontroli str. 485-508]

Decyzją z dnia 30 października 2003 r. nr FS2/URE/6/03 (podjętą w związku z wnioskiem Szefa Służby Cywilnej) Minister Finansów przeniósł z rezerwy celowej (część 83, poz. 41) budżetu państwa na 2003 r. do części 50: dział 750, rozdział 75001, paragrafy 4020, 4110, 4120 łączną kwotę 11 257 zł, z przeznaczeniem na sfinansowanie dodatków służby cywilnej (wraz z pochodnymi) dla czterech urzędników służby cywilnej zatrudnionych w URE mianowanych z dniem 1 października 2003 r. Układ wykonawczy budżetu państwa, część 50 – URE oraz plan finansowy Urzędu na 2003 r. uwzględniający ww. zmiany budżetu państwa zostały zatwierdzone przez Prezesa URE w dniu 6 listopada 2003 r.

[Dowód: akta kontroli str. 509-528]

Decyzją Nr 9/2003 z dnia 19 listopada 2003 r. Prezes URE zablokował planowane wydatki budżetu państwa na rok 2003 w części 50, dział 750, rozdział 75001 w wysokości 2 000 tys. zł, jak następuje: w § 4020 – Wynagrodzenia osobowe członków korpusu służby cywilnej kwotę 1 500 tys. zł, w § 4040 – Dodatkowe wynagrodzenie roczne kwotę 150 tys. zł, w § 4110 – Składki na ubezpieczenie społeczne kwotę 300 tys. zł, w § 4120 – Składki na Fundusz Pracy kwotę 50 tys. zł. W ww. decyzji stwierdzono, że zablokowanie planowanych wydatków budżetu państwa następuje w związku z przesunięciem terminu realizacji nowych zadań Prezesa URE wynikających z ustawy m. in. o biopaliwach. Kopia przedmiotowej decyzji została przekazana Ministrowi Finansów przy piśmie z dnia 20 listopada 2003 r.

Decyzją Nr 10/2003 z dnia 19 listopada 2003 r. (podjętą w związku z wnioskiem zastępcy dyrektora BOU głównego księgowego resortu) Prezes URE wprowadził następujące zmiany w rozdziale 75001 działu 750, część 50 układu wykonawczego budżetu państwa na 2003 r.: zmniejszył wydatki w § 4020 o kwotę 800 000 zł i § 4300 – Zakup usług pozostałych o kwotę 12 000 zł oraz zwiększył wydatki w § 4300 o kwotę 800 000 zł i w § 4610 – Koszty postępowania sądowego i prokuratorskiego o kwotę 12 000 zł. Ww. zmiany zostały uzasadnione koniecznością poniesienia wydatków, których obowiązkowe płatności wynikają

m. in. z zasądzonych wyrokami sądu kosztów postępowania sądowego oraz egzekucji komorniczej oraz poniesienia znacznie większych wydatków w stosunku do planowanych, zwłaszcza w zakresie opłat za lokale, ze względu na wysoki kurs EURO. Układ wykonawczy budżetu państwa, część 50 – URE oraz plan finansowy Urzędu na 2003 r. uwzględniający ww. zmiany zostały zatwierdzone przez Prezesa URE w dniu 19 listopada 2003 r.

[Dowód: akta kontroli str. 529-540]

Decyzją Nr 14/2003 z dnia 29 grudnia 2003 r. (podjętą w związku z wnioskiem zastępcy dyrektora BOU głównego księgowego resortu) Prezes URE wprowadził następujące zmiany w rozdziale 75001 działu 750, część 50 układu wykonawczego budżetu państwa na 2003 r.: zmniejszył wydatki w § 4110 o kwotę 168 000 zł oraz zwiększył wydatki w § 3020 – Nagrody i wydatki osobowe nie zaliczone do wynagrodzeń o kwotę 1 000 zł, w § 4010 o kwotę 39 000 zł, w § 4210 – Zakup materiałów i wyposażenia o kwotę 50 000 zł, w § 4260 – Zakup energii o kwotę 2 000 zł, w § 4300 – Zakup usług pozostałych o kwotę 70 000 zł, w § 4550 – Szkolenia pracowników służby cywilnej o kwotę 5 000 zł i w § 4610 o kwotę 1 000 zł (łącznie o 168 000 zł). W ww. decyzji stwierdzono, że zmiany zostały wprowadzone w celu bardziej efektywnego wykorzystania przyznanych środków budżetowych oraz dostosowania planu finansowego wydatków do potrzeb Urzędu. We wniosku z dnia 29 grudnia 2003 r. zastępca dyrektora BOU główny księgowy resortu pani Jadwiga Misiak stwierdziła, że „... Proponowane zmiany dotyczą tylko przeniesień wydatków między paragrafami w jednym rozdziale, a przeniesienia w wynagrodzeniach nie powodują zwiększenia planowanych wydatków w grupie paragrafów „płacowych”. ...” Układ wykonawczy budżetu państwa, część 50 – URE oraz plan finansowy Urzędu na 2003 r. uwzględniający ww. zmiany został zatwierdzony przez Prezesa URE w dniu 29 grudnia 2003 r.

[Dowód: akta kontroli str. 541-545]

W dniu 25 lutego 2003 r. Minister Finansów, w związku z art. 29 ust. 1 ustawy z dnia 26 listopada 1998 r. o finansach publicznych (Dz. U. Nr 155, poz. 1014), przekazał Prezesowi Urzędu Regulacji Energetyki wstępny harmonogram realizacji wydatków budżetu państwa w 2003 r., opracowany na podstawie ustawy budżetowej z uwzględnieniem decyzji Ministra Finansów, przenoszących wydatki z rezerw celowych do budżetów dysponentów, podjętych do dnia 24 lutego 2003 r. (znak pisma: BP 2/4113/5/2003). Ponadto, Minister Finansów informował Prezesa URE, że „w przypadku wystąpienia odchyleń w realizacji dochodów budżetowych dokonywane będą bieżące korekty harmonogramu wydatków. O zmianach dysponenci będą informowani w trakcie realizacji budżetu” oraz „przesunięcia terminów realizacji niektórych wydatków mogą być dokonywane na podstawie miesięcznych zapotrzebowań na środki finansowe zgłaszane przez dysponentów głównych; w tym przypadku Minister Finansów informując o miesięcznej wysokości środków potwierdzi zmiany (przesunięcia) w harmonogramie wydatków”.

Zestawienie wysokości wydatków według ustawy budżetowej po zmianach na dzień 24 lutego 2003 r. oraz harmonogram wydatków w poszczególnych miesiącach zawierał załącznik do przedmiotowego pisma:

„1. ustawa budżetowa po zmianach na 2003 r. aktualna na dzień 24 lutego	33.002 tys. zł,
2. środki przekazane za styczeń br.	2.000 tys. zł,
3. środki przewidziane do przekazania w lutym br.	3.210 tys. zł,
4. środki przewidziane do przekazania w marcu br.	3.951 tys. zł,
5. pozostałe do przekazania za 9 miesięcy br.	23.841 tys. zł,
z tego w miesiącach:	
- kwiecień	2.508 tys. zł,
- maj	2.678 tys. zł,

- czerwiec	2.923 tys. zł,
- lipiec	2.591 tys. zł,
- sierpień	2.518 tys. zł,
- wrzesień	2.618 tys. zł,
- październik	2.552 tys. zł,
- listopad	2.526 tys. zł,
- grudzień	2.918 tys. zł"

W dniu 28 czerwca 2003 r. Zastępca Dyrektora Biura Obsługi Urzędu, Główny Księgowy Resortu zwróciła się z pismem do Dyrektora Departamentu Budżetu Państwa Ministerstwa Finansów (znak: BO/2935/2003/F), w związku z przesunięciem terminu realizacji niektórych wydatków, o dokonanie korekty harmonogramu realizacji wydatków budżetu państwa na 2003 r., w cz. 50-URE, poprzez zmniejszenie limitu wydatków na III dekadę czerwca 2003 r. o kwotę 350 tys. zł i przeniesienie jej do limitu wydatków na listopad. Harmonogram wydatków po zmianach wyniósłby: czerwiec 2.573 tys. zł, listopad 3.213 tys. zł.

W odpowiedzi na powyższe pismo Minister Finansów pismem z dnia 28 czerwca 2003 r. (znak: BP 2/4130/6/3/2003) poinformował Prezesa URE o zmniejszeniu z dniem 30 czerwca 2003 r. przekazania środków budżetowych o kwotę 350 tys. zł, tj. do kwoty 350 tys. zł. Minister Finansów informował Prezesa URE, że „orientacyjny limit środków budżetowych na czerwiec br. Zmniejszam do wysokości 2.573 tys. zł oraz dokonuję korekty harmonogramu realizacji wydatków budżetu państwa na 2003 r. przesłanego pismem nr BP 2/4113/5/2003 z dnia 25 lutego 2003 r., zwiększając listopad o kwotę 350 tys. zł”.

[Dowód: akta kontroli str. 3219-3228]

W dniu 25 lutego 2003 r. Minister Finansów, w związku z art. 29 ust. 1 ustawy z dnia 26 listopada 1998 r. o finansach publicznych (Dz. U. Nr 155, poz. 1014), przekazał Prezesowi Urzędu Regulacji Energetyki wstępny harmonogram realizacji wydatków budżetu państwa w 2003 r., opracowany na podstawie ustawy budżetowej z uwzględnieniem decyzji Ministra Finansów, przenoszących wydatki z rezerw celowych do budżetów dysponentów, podjętych do dnia 24 lutego 2003 r. (znak pisma: BP 2/4113/5/2003). Ponadto, Minister Finansów informował Prezesa URE, że „w przypadku wystąpienia odchyleń w realizacji dochodów budżetowych dokonywane będą bieżące korekty harmonogramu wydatków. O zmianach dysponenci będą informowani w trakcie realizacji budżetu” oraz „przesunięcia terminów realizacji niektórych wydatków mogą być dokonywane na podstawie miesięcznych zapotrzebowań na środki finansowe zgłaszane przez dysponentów głównych; w tym przypadku Minister Finansów informując o miesięcznej wysokości środków potwierdzi zmiany (przesunięcia) w harmonogramie wydatków”.

Zestawienie wysokości wydatków według ustawy budżetowej po zmianach na dzień 24 lutego 2003 r. oraz harmonogram wydatków w poszczególnych miesiącach zawierał załącznik do przedmiotowego pisma:

„1. ustawa budżetowa po zmianach na 2003 r. aktualna na dzień 24 lutego	33.002 tys. zł,
2. środki przekazane za styczeń br.	2.000 tys. zł,
3. środki przewidziane do przekazania w lutym br.	3.210 tys. zł,
4. środki przewidziane do przekazania w marcu br.	3.951 tys. zł,
5. pozostaje do przekazania za 9 miesięcy br.	23.841 tys. zł,
z tego w miesiącach:	
- kwiecień	2.508 tys. zł,
- maj	2.678 tys. zł,
- czerwiec	2.923 tys. zł,
- lipiec	2.591 tys. zł,

- sierpień	2.518 tys. zł,
- wrzesień	2.618 tys. zł,
- październik	2.552 tys. zł,
- listopad	2.526 tys. zł,
- grudzień	2.918 tys. zł”

W dniu 28 czerwca 2003 r. Zastępca Dyrektora Biura Obsługi Urzędu, Główny Księgowy Resortu zwróciła się z pismem do Dyrektora Departamentu Budżetu Państwa Ministerstwa Finansów (znak: BO/2935/2003/F), w związku z przesunięciem terminu realizacji niektórych wydatków, o dokonanie korekty harmonogramu realizacji wydatków budżetu państwa na 2003 r., w cz. 50-URE, poprzez zmniejszenie limitu wydatków na III dekadę czerwca 2003 r. o kwotę 350 tys. zł i przeniesienie jej do limitu wydatków na listopad. Harmonogram wydatków po zmianach wyniósłby: czerwiec 2.573 tys. zł, listopad 3.213 tys. zł.

W odpowiedzi na powyższe pismo Minister Finansów pismem z dnia 28 czerwca 2003 r. (znak: BP 2/4130/6/3/2003) poinformował Prezesa URE o zmniejszeniu z dniem 30 czerwca 2003 r. przekazania środków budżetowych o kwotę 350 tys. zł, tj. do kwoty 350 tys. zł. Minister Finansów informował Prezesa URE, że „orientacyjny limit środków budżetowych na czerwiec br. Zmniejszam do wysokości 2.573 tys. zł oraz dokonuję korekty harmonogramu realizacji wydatków budżetu państwa na 2003 r. przesłanego pismem nr BP 2/4113/5/2003 z dnia 25 lutego 2003 r., zwiększając listopad o kwotę 350 tys. zł”.

[Dowód: akta kontroli str. 3219-3228]

2.5. Realizacja wydatków

Dane dot. realizacji wydatków budżetu państwa w 2003 r. przez URE – część 50 przedstawiono poniżej:

(w tys. zł)

Lp.	Wyszczególnienie	Wykonanie w 2002 r.*	2003 r.				6:3	6:4	6:5
			Plan	Plan po zmianach	Wykonanie*	w tym:			
						wydatki niewygasające			
tys. zł						%			
1	2	3	4	5	6	6a	7	8	9
	Ogółem	30.256	33.002	33.022	29.733	-	98,3	90,1	90,0
1.	dział 750 Administracja publ.	30.256	33.002	33.002	29.733	-	98,3	90,1	90,0
1.1.	rozdział 75000 integracja z UE	40	-	-	-	-	-	-	-
1.1.1.	§ 4300 Zakup usług pozostałych	6	-	-	-	-	-	-	-
1.1.2.	§ 4420 Podróże służbowe zagr.	34	-	-	-	-	-	-	-

1.2.	rozdział 75001 Urzędy nac. i centr. org. adm. rząd.	30.157	32.852	32.872	29.620	-	98,2	90,2	90,1
1.2.1.	§ 3020 Nagrody i wydatki osobowe nie zalicz. do wynagr.	105	16	17	16	-	15,2	100,0	94,1
1.2.2.	§ 4010 Wynagrodzenia osobowe pracowników	2.300	2.606	2.645	2.644	-	114,9	101,5	99,9
1.2.3.	§ 4020 Wynagrodzenia osobowe członków korpusu służby cyw.	14.794	16.940	16.149	13.902	-	94,0	82,1	86,1
1.2.4.	§ 4040 Dodatkowe wynagrodzenie roczne	1.414	1.513	1.513	1.346	-	95,2	89,0	89,0
1.2.5.	§ 4110 Składki na ubezpieczenie społeczne	2.660	3.160	2.994	2.457	-	92,4	77,8	82,1
1.2.6.	§ 4120 Składki na Fundusz Pracy	442	516	516	426	-	96,4	82,6	82,6
1.2.7.	§ 4140 Wpłaty na PFRON	9	30	30	5	-	55,6	16,7	16,7
1.2.8.	§ 4210 Zakup materiałów i wyposaż.	474	450	500	464	-	97,9	103,1	92,8
1.2.9.	§ 4260 Zakup energii	103	110	112	112	-	108,7	101,8	100,0
1.2.10	§ 4270 Zakup usług remontowych	64	100	100	91	-	142,2	91,0	91,0
1.2.11	§ 4300 Zakup usług pozostałych	7.288	6.810	7.668	7.662	-	105,1	112,5	99,9
1.2.12	§ 4410 Podróże służbowe krajowe	77	150	150	81	-	105,2	54,0	54,0
1.2.13	§ 4430 Różne opłaty i składki	58	90	90	59	-	101,7	65,6	65,6
1.2.14	§ 4440 Odpisy na ZFŚS	175	196	196	166	-	94,9	84,7	84,7
1.2.15	§ 4550 Szkolenia członków sł. cywilnej	115	100	105	105	-	91,3	105,0	100,0
1.2.16	§ 4610 Koszty postępowania sądowego i prokuratorskiego	1	-	13	12	-	1200	-	92,3
1.2.17	§ 6060 Wydatki na zakupy inwest. jedn. budżet.	78	65	74	72	-	92,3	110,8	97,3
1.3.	rozdział 75064 Współpraca naukowo-techniczna z zagranicą	59	150	150	113	-	191,5	75,3	75,3
1.3.1	§ 4210 Zakup materiałów i wyposażenia	-	4	4	-	-	-	-	-
1.3.2	§ 4300 Zakup usług pozostałych	1	20	20	-	-	-	-	-
1.3.3	§ 4420 Podróże służbowe zagraniczne	52	120	120	108	-	207,7	90,0	90,0
1.3.4	§ 4540 Składki do organizacji międzynarodowych	6	6	6	5	-	83,3	83,3	83,3

[Dowód: akta kontroli str. 473, 477-479]

Badaniami objęto 5 następujących wydatków dokonanych w 2003 r. w § 4210 – Zakup materiałów i wyposażenia (dział 750): tonerów i filmów – 8 737,74 zł (8 października 2003 r.), tonerów, art. biurowych, papieru – 10 948,09 zł (24 października 2003 r.), art. biurowych, papieru – 15 860,10 zł (7 listopada 2003 r.), kalendarzy – 14 077,58 zł (4 grudnia 2003 r.), przedpłata na prasę krajową i specjalistyczną – 63 908,61 zł (11 grudnia 2003 r.).

[Dowód: akta kontroli str. 547-557]

W dniu 8 października 2003 r. Urząd uregulował (przelewem) fakturę z 6 października 2003 r. nr 5603/2003/10 firmy „Arian” spółka jawna z Warszawy na kwotę 8 737,74 zł za cartridge i tonery (netto 7 162,08 zł). W dniu 6 października 2003 r. faktura została sprawdzona pod względem merytorycznym (odnotowano: „zgodnie z umową zawartą w dniu 20 lutego 2003 r.”) i formalno-rachunkowym. Faktura została zatwierdzona do zapłaty ze środków budżetowych cz. 50, dział 750, rozdział 75001, § 4210 przez głównego księgowego i p.o. dyrektora BOU. Operację zaksięgowano w następujący sposób: w momencie powstania zobowiązania - na koncie 411 (strona Wn) i 201 (strona Ma), w momencie zapłaty - na koncie 130 (strona Ma) i 201 (strona Wn).

[Dowód: akta kontroli str. 559-562]

W dniu 20 lutego 2003 r. pomiędzy URE i firmą A. Kędziński, S. Zalas „Arian” spółka jawna w Warszawie została zawarta umowa na dostawy materiałów eksploatacyjnych do drukarek, faksów i kserokopiarek do siedziby Urzędu, na okres od dnia podpisania do wyczerpania kwoty 60 000 zł netto. W umowie postanowiono m. in., że za każdorazową dostawę Urząd zobowiązuje się zapłacić kwotę stanowiącą sumę iloczynów liczby zamawianych materiałów i ich cen jednostkowych, przyjętych na podstawie wykazu asortymentowego zawartego w ofercie przetargowej Dostawcy plus VAT. Ww. firma została wyłoniona w drodze przetargu nieograniczonego ogłoszonego w dniu 12 grudnia 2002 r.

[Dowód: akta kontroli str. 3185-3218]

Wniosek Środkowozachodniego Oddziału Terenowego URE z siedzibą w Łodzi o realizację zamówienia publicznego o wartości do 3 000 Euro (art. 6, ust. 1, pkt 7 ustawy o zamówieniach publicznych), na usługi w zakresie konserwacji kserokopiarek MITA i MINOLTA oraz materiały eksploatacyjne do tych urządzeń dotyczące roku 2003, którego szacunkowa wartość wynosiła 3 200 zł (+ VAT), zaakceptowała w dniu 18 marca 2003 r. dyrektor generalny URE. Zastępca dyrektora BOU główny księgowy URE potwierdziła zabezpieczenie środków finansowych na realizację zamówienia. Termin realizacji zamówienia został ustalony do 31 grudnia 2003 r. Wniosek Środkowozachodniego Oddziału Terenowego URE z siedzibą w Łodzi o realizację zamówienia publicznego o wartości do 3 000 Euro (art. 6, ust. 1, pkt 7 ustawy o zamówieniach publicznych), na dostawy (sukcesywne) artykułów biurowych do siedziby oddziału, którego szacunkowa wartość wynosiła 12 000 zł (+ VAT), zaakceptowała w dniu 5 listopada 2002 r. dyrektor generalny URE. Zastępca dyrektora BOU główny księgowy URE potwierdziła zabezpieczenie środków finansowych na realizację zamówienia.

[Dowód: akta kontroli str. 571, 573]

W dniu 24 października 2003 r. Urząd uregulował (przelewem) fakturę z 17 października 2003 r. nr 324/10/2003 firmy „TOLMARC” s.c. z Konstantynowa Łódzkiego na kwotę 4 820,74 zł (netto 3 951,43 zł) za tonery i pianki LAMBDA (do ekranu i plastiku) oraz drugą fakturę ww. firmy z 20 października 2003 r. nr 340/10/2003 na kwotę 6 127,35 zł (netto 5 043,48 zł) za papier, art. biurowe, cartridge. Obie faktury zostały sprawdzone pod względem merytorycznym w dniu 21 października 2003 r. (odnotowano: „*Faktura zgodna z decyzją Dyr. Generalnego z dnia 29 listopada 2002 r. na podst. art. 6 ust. 1 pkt 7 ustawy o zam. publ.*”) i formalno-rachunkowym w dniu 23 października 2003 r. Faktury zostały zatwierdzone do zapłaty ze środków budżetowych cz. 50, dział 750, rozdział 75001, § 4210 przez głównego księgowego (w zastępstwie) i p.o. dyrektora BOU. Operację zaksięgowano w następujący sposób: w momencie powstania zobowiązania - na koncie 411 (strona Wn) i 201 (strona Ma), w momencie zapłaty - na koncie 130 (strona Ma) i 201 (strona Wn).

[Dowód: akta kontroli str. 563-574]

Wniosek BOU o realizację zamówienia publicznego o wartości do 6 000 Euro (art. 6, ust. 1, pkt 7 ustawy o zamówieniach publicznych), na zakup art. biurowych: 1) papier ksero A4 - 300 ryz, 2) długopis Bk77 nieb. - 10 opak., 3) długopis Bk77 czarny - 10 opak., 4) długopis żelowy czarny - 10 opak., 5) długopis żelowy nieb. - 10 opak., 6) folia Laser Jet - 10 opak., 7) grzbiety do bind 6 mm - 10 opak., 8) grzbiety do bind 8 mm - 10 opak., 9) koperty bąbelkowe - 500 szt., 10) koperty C4 - 2000 szt., 11) koperty C5 - 2000 szt., 12) koperty B5 - 2000 szt., 13) dyskietki do komp. - 50 opak., 14) kieszenie na dysk., - 40 opak., 15) korektory - 100 opak., 16) koszulki B5 z zakładką - 100 opak., 17) linijki 20 cm, 30 cm - po 50 szt., 18) okładki do bindowania - 10 opak., karton - 10 opak., 19) taśma klejąca - 100 szt., 20) płyn do mycia naczyń - 30 opak., 21) ścierka kuchenna - 30 szt., 22) zmywak-gąbka - 4 opak., 23) odkam. do czajnika - 24 szt. (zgodnie z umową z dnia 27 stycznia 2003 r.),

którego szacunkowa wartość wynosiła 9 000 zł (+ VAT), zaakceptowała w dniu 28 października 2003 r. dyrektor generalny URE. Zastępca dyrektora BOU główny księgowy URE potwierdziła zabezpieczenie środków finansowych na realizację zamówienia. Wniosek BOU o realizację zamówienia publicznego o wartości do 3 000 Euro (art. 6, ust. 1, pkt 7 ustawy o zamówieniach publicznych), na zakup artykułów biurowych: 1) papier ksero A4 – 300 ryz, 2) segr. otwarty – 40 szt., 3) marker czarny – 20 szt., 4) długopis Bk77 czarny – 3 opak., 5) dł. Bk77 nieb. – 3 opak., 6) długopis żelowy niebieski – 3 opak., 7) wkłady do oł. – 30 opak., 8) skoroszyt wpinany – 500 szt., 9) grzbiety do bind. gr. 8 mm – 5 paczek, 10) grzbiety do bind. 6 mm – 5 paczek, 11) tusz do stempli czerw. – 10 szt., 12) zakładki indeksowane folie – 50 szt. (zgodnie z umową zawartą w dniu 27 stycznia 2003 r.), którego szacunkowa wartość wynosiła 5 000 zł (+ VAT), zaakceptowała w dniu 21 października 2003 r. dyrektor generalny URE. Zastępca dyrektora BOU główny księgowy URE potwierdziła zabezpieczenie środków finansowych na realizację zamówienia. Ww. wnioski zostały sporządzone w związku z koniecznością zrealizowania kolejnych dostaw artykułów biurowych dla Urzędu, na podstawie umowy zawartej w wyniku przeprowadzonego przez Urząd postępowania o udzielenie zamówienia publicznego opisanego poniżej na str. 64 protokołu kontroli

[Dowód: akta kontroli str. 579, 583]

W dniu 7 listopada 2003 r. Urząd uregulował fakturę z 31 października 2003 r. nr 4498/03/V/1 firmy „PARTNER” Monika Zapendowska z Warszawy na kwotę 4 135,80 zł (netto 3 390,00 zł) za papier ksero A4 (300 ryz), fakturę ww. firmy z 29 października 2003 r. nr 4469/03/V/1 na kwotę 5 934,86 zł (netto 4 864,64 zł) za markery, grzbiety do bind., skoroszyty wpinane, zakładki Flani 680, długopisy Bk77, tusz do stempli, wkłady do ołów., segregatory składane, papier ksero A4 oraz fakturę ww. firmy z 31 października 2003 r. nr 4497/03/V/1 na kwotę 5 789,44 zł (netto 4 822,54 zł) za długopisy Bk77, pióro kulkowe, folie, koperty powietrzne, koperty, dyskietki, kieszenie na dyskietki, korektory, koszulki, linijki, grzbiety do bind., folie do bind., karton, taśmy klejące, płyn do mycia naczyń, zmywaki, ścierki kuchenne, odkamieniacz do czajnika. Ww. faktury zostały sprawdzone pod względem merytorycznym w dniu 3 i 4 listopada 2003 r. (odnotowano: „Zgodnie z umową zawartą w dniu 27.01.2003 r. ...”) i formalno-rachunkowym w dniu 4 listopada 2003 r. Faktury zostały zatwierdzone do zapłaty ze środków budżetowych cz. 50, dział 750, rozdział 75001, § 4210 przez głównego księgowego i p.o. dyrektora BOU. Operację zaksięgowano w następujący sposób: w momencie powstania zobowiązania – na koncie 411 (strona Wn) i 201 (strona Ma), w momencie zapłaty – na koncie 130 (strona Ma) i 201 (strona Wn).

[Dowód: akta kontroli str. 575-590]

Wniosek BOU o realizację zamówienia publicznego o wartości do 6 000 Euro (art. 6, ust. 1, pkt 7 ustawy o zamówieniach publicznych), na zakup kalendarzy (zgodnie z decyzją dyrektora generalnego z 22 października 2003 r.), którego szacunkowa wartość wynosiła 12 000 zł (+ VAT), zaakceptowała w dniu 24 października 2003 r. dyrektor generalny URE. Zastępca dyrektora BOU główny księgowy URE potwierdziła zabezpieczenie środków finansowych na realizację zamówienia. W dniu 4 grudnia 2003 r. Urząd uregulował (przelewem) fakturę z 1 grudnia 2003 r. nr 133/65w/2003 firmy „Edytor” S.A. z Warszawy na kwotę 14 077,58 zł (netto 11 539,00 zł) za kalendarze. W dniu 3 grudnia 2003 r. faktura została sprawdzona pod względem merytorycznym (odnotowano: „zgodnie z załączonym wnioskiem”) i formalno-rachunkowym. Faktura została zatwierdzona do zapłaty ze środków budżetowych cz. 50, dział 750, rozdział 75001, § 4210 przez głównego księgowego i p.o. dyrektora BOU. Operację zaksięgowano w następujący sposób: w momencie powstania

zobowiązania - na koncie 411 (strona Wn) i 201 (strona Ma), w momencie zapłaty - na koncie 130 (strona Ma) i 201 (strona Wn).

[Dowód: akta kontroli str. 591-596]

W dniu 11 grudnia 2003 r. Urząd uregulował (przelewem) fakturę z 9 grudnia 2003 r. nr 42100975 firmy „Ruch” S.A. z Warszawy na kwotę 5 820,11 zł (netto 5 627,90 zł) z tytułu przedpłat za prasę specjalistyczną na 2004 r. (m. in.: Orzecznictwo NSA, Unia&Polska, Zamówienia Publiczne Doradca, Biuletyn Miesięczny PSE, Energetyka Ciepła i Zawodowa, Europejski Biuletyn Cenowy Nośników Energii, Czysta Energia). W dniu 11 grudnia 2003 r. Urząd uregulował (przelewem) fakturę z 9 grudnia 2003 r. nr 42100974 firmy „Ruch” S.A. z Warszawy na kwotę 58 088,51 zł (netto 54 652,54 zł) z tytułu przedpłat za prasę krajową na 2004 r. (m. in.: Rzeczpospolita, Gazeta Wyborcza z dodatkiem regionalnym, Polityka, Wprost, Newsweek, Gazeta Prawna, Parkiet, Prawo i Gospodarka, Dziennik Ustaw, Monitor Polski, Rachunkowość Budżetowa). W dniu 10 grudnia 2003 r. faktury zostały sprawdzone pod względem merytorycznym (odnotowano: „zgodnie z umową zawartą w dniu 8 grudnia 2003 r.”) i formalno-rachunkowym. Faktury zostały zatwierdzone do zapłaty ze środków budżetowych cz. 50, dział 750, rozdział 75001, § 4210 przez głównego księgowego i p.o. dyrektora BOU. Operację zaksięgowano w następujący sposób: w momencie powstania zobowiązania - na koncie 411 (strona Wn) i 201 (strona Ma), w momencie zapłaty - na koncie 130 (strona Ma) i 201 (strona Wn).

[Dowód: akta kontroli str. 597-605]

Badaniami objęto 5 następujących wydatków dokonanych w 2003 r. w § 4270 – Zakup usług remontowych (dział 750): malowanie i wym. wykładzin – 4 756,01 zł, naprawa samochodu służbowego LANCIA – 3 803,78 zł, usługi serwisowe kserokopiarek – 7 018,10 zł, wykonanie ścianki działowej – 5 063,00 zł, naprawa sprzętu komputerowego – 6 400,75 zł.

[Dowód: akta kontroli str. 637-643]

Wniosek BOU-Wydział Administracji i Transportu o realizację zamówienia o wartości do 3 000 Euro (art. 6, ust. 1 pkt 7 *ustawy o zamówieniach publicznych*) w sprawie wymiany wykładziny podłogowej w pokojach 305, 306 i 307 zaakceptowała w dniu 9 kwietnia 2003 r. dyrektor generalny URE. Szacunkowa wartość zamówienia wynosiła 2 000 zł + VAT. Zastępca dyrektora BOU główny księgowy URE potwierdziła rezerwację środków finansowych. Wniosek BOU-Wydział Administracji i Transportu o realizację zamówienia o wartości do 3 000 Euro (art. 6, ust. 1 pkt 7 *ustawy o zamówieniach publicznych*) w sprawie malowania sal konferencyjnych nr 213 i 229 zaakceptowała w dniu 9 kwietnia 2003 r. dyrektor generalny URE. Szacunkowa wartość zamówienia wynosiła 1 900 zł + VAT. Zastępca dyrektora BOU główny księgowy URE potwierdziła rezerwację środków finansowych. Fakturę firmy „REMBUD” Zakład Remontowo-Budowlany Andrzej Zalewski w Warszawie z dnia 14 kwietnia 2003 r. nr 2/2003 na kwotę 4 756,01 zł (netto 3 898,38 zł) za wykonanie ww. zamówień URE uregulował w dniu 17 kwietnia 2003 r. W dniu 15 kwietnia 2003 r. faktura została sprawdzona pod względem merytorycznym i formalno-rachunkowym. Faktura została zatwierdzona do zapłaty ze środków budżetowych cz. 50, dział 750, rozdział 75001, § 4270 przez głównego księgowego i p.o. dyrektora BOU. Operację zaksięgowano w następujący sposób: w momencie powstania zobowiązania - na koncie 420 (strona Wn) i 201 (strona Ma), w momencie zapłaty - na koncie 130 (strona Ma) i 201 (strona Wn).

[Dowód: akta kontroli str. 645-653]

W dniu 14 maja 2003 r. Urząd uregulował fakturę firmy „Autorex” Sp. z o.o. w Warszawie z dnia 12 maja 2003 r. nr 119/A01/0042696 na kwotę 3 803,78 zł (netto 3 117,85 zł) za usługę

serwisową (sprawdzenie zawieszenia i sprawdzenie wycieków) dot. samochodu służbowego LANCIA (wykorzystywanego przez Wiceprezesa URE). W dniu 14 maja 2003 r. faktura została sprawdzona pod względem merytorycznym (odnotowano: dotyczy samochodu LANCIA) i formalno-rachunkowym. Faktura została zatwierdzona do zapłaty ze środków budżetowych cz. 50, dział 750, rozdział 75001, § 4270 przez głównego księgowego i p.o. dyrektora BOU. Operację zaksięgowano w następujący sposób: w momencie powstania zobowiązania - na koncie 420 (strona Wn) i 201 (strona Ma), w momencie zapłaty - na koncie 130 (strona Ma) i 201 (strona Wn).

[Dowód: akta kontroli str. 655-659]

W dniu 29 października 2003 r. Urząd uregulował fakturę firmy „RICOH” w Warszawie z dnia 29 października 2003 r. nr 8232182 na kwotę 7 018,10 zł (netto 5 752,54 zł) z tytułu opłaty za wykonane kopie (okres faktury 01 września 2003 r. – 30 września 2003 r.). W dniu 29 października 2003 r. faktura została sprawdzona pod względem merytorycznym (odnotowano: „Zgodnie z umowami serwisowymi nr 305A, 305B, 305D, 305E zawartymi w dniu 10 września 2000 r.”) i formalno-rachunkowym. Faktura została zatwierdzona do zapłaty ze środków budżetowych cz. 50, dział 750, rozdział 75001, § 4270 przez głównego księgowego i p.o. dyrektora BOU. Operację zaksięgowano w następujący sposób: w momencie powstania zobowiązania - na koncie 420 (strona Wn) i 201 (strona Ma), w momencie zapłaty - na koncie 130 (strona Ma) i 201 (strona Wn). W umowie z dnia 10 września 2000 r. nr 305 B pomiędzy URE i RICOH Polska Sp. z o.o. postanowiono m. in., że wykonawca podejmuje się kompleksowej obsługi serwisowej urządzenia RICOH o nr seryjnym H2404202215, przez okres 60 miesięcy, licząc od dnia podpisania umowy.

[Dowód: akta kontroli str. 661- 666, 3877-3884]

Wniosek BOU o realizację zamówienia o wartości do 6 000 Euro (art. 6, ust. 1 pkt 7 *ustawy o zamówieniach publicznych*) w sprawie wykonania ścianki działowej w pokoju 306 z płyt gipsowych, malowania ścian, zaślepienia drzwi od korytarza i od strony sąsiadującego pokoju, zamontowania drzwi zaakceptowała w dniu 24 października 2003 r. dyrektor generalny URE. Szacunkowa wartość zamówienia wynosiła 4 150 zł + VAT. Zastępca dyrektora BOU główny księgowy URE potwierdziła rezerwację środków finansowych. W dniu 30 października 2003 r. Urząd uregulował fakturę firmy „Rembud” Zakład Remontowo-Budowlany Andrzej Zalewski w Warszawie z dnia 28 października 2003 r. nr 14/2003 na kwotę 5 063 zł (netto 4150 zł) za wykonanie ścianki działowej w pok. 306 (z płyt gipsowych). W dniu 29 października 2003 r. faktura została sprawdzona pod względem merytorycznym (odnotowano: „zgodnie z załączonym wnioskiem”) i formalno-rachunkowym. Faktura została zatwierdzona do zapłaty ze środków budżetowych cz. 50, dział 750, rozdział 75001, § 4270 przez głównego księgowego i p.o. dyrektora BOU. Operację zaksięgowano w następujący sposób: w momencie powstania zobowiązania - na koncie 420 (strona Wn) i 201 (strona Ma), w momencie zapłaty - na koncie 130 (strona Ma) i 201 (strona Wn).

[Dowód: akta kontroli str. 667-672]

Wniosek Wydziału Informatyki BOU o realizację zamówienia o wartości do 6 000 Euro (art. 6, ust. 1 pkt 7 *ustawy o zamówieniach publicznych*) w sprawie remontu sześciu komputerów oraz naprawy trzech urządzeń podtrzymujących zasilanie UPS zaakceptowała w dniu 16 grudnia 2003 r. dyrektor generalny URE. Szacunkowa wartość zamówienia wynosiła 6 500 zł + VAT. Zastępca dyrektora BOU główny księgowy URE potwierdziła rezerwację środków finansowych. W dniu 24 grudnia 2003 r. Urząd uregulował fakturę firmy „SET up System” w Warszawie z dnia 22 grudnia 2003 r. nr 1660/03 na kwotę 6 400,75 zł (netto 5 246,52 zł) za naprawę sprzętu komputerowego. Faktura została sprawdzona pod względem

merytorycznym (odnotowano: „zgodnie z zamówieniem naprawiono sprzęt na podstawie art. 6 ust. 1 pkt 7 ustawy o zamówieniach publicznych”) i formalno-rachunkowym. Faktura została zatwierdzona do zapłaty ze środków budżetowych cz. 50, dział 750, rozdział 75001, § 4270 przez głównego księgowego i p.o. dyrektora BOU. Operację zaksięgowano w następujący sposób: w momencie powstania zobowiązania - na koncie 420 (strona Wn) i 201 (strona Ma), w momencie zapłaty - na koncie 130 (strona Ma) i 201 (strona Wn).
[Dowód: akta kontroli str. 643, 3873-3876]

Badaniami objęto 5 następujących wydatków zrealizowanych w 2003 r. w § 4420 – Podróże służbowe zagraniczne (dział 750): bilet lotniczy do Monachium – 4 258,33 zł, bilet lotniczy do Rzymu – 9 770,04 zł, bilet lotniczy do Londynu i Genewy – 3 074,12 zł, opłata rejestracyjna za udział w wykładzie – 11 890,73 zł, opłata za hotel – 3 980,00 zł.
[Dowód: akta kontroli str. 673-678]

W dniu 26 września 2003 r. Urząd uregulował fakturę firmy „Tau” Agencja Turystyczna Sp. z o.o. w Warszawie z dnia 23 września 2003 r. nr L/06119/AM/03 na kwotę 4 258,33 zł (netto 4 258,33 zł) za bilet lotniczy do Monachium (wylot w dniu 1 października 2003 r. w związku z wizytą w Federalnym Stowarzyszeniu Energii Wiatrowej i udziałem w posiedzeniu komisji „Zakres finansowania zagranicznych projektów”). W dniu 24 września 2003 r. faktura została sprawdzona pod względem merytorycznym (odnotowano: „*Niniejsza faktura dot. płatności za bilet lotniczy dla p. Andrzeja R* , w związku z jego podróżą służbową do Monachium w dniach 1-3.10.2003 r.” – podpis Piotr S Department Integracji Europejskiej i Studiów Porównawczych) i formalno-rachunkowym. Faktura została zatwierdzona do zapłaty ze środków budżetowych cz. 50, dział 750, rozdział 75001, § 4420 przez głównego księgowego i p.o. dyrektora BOU. Operację zaksięgowano w następujący sposób: w momencie powstania zobowiązania - na koncie 465 (strona Wn) i 201 (strona Ma), w momencie zapłaty - na koncie 130 (strona Ma) i 201 (strona Wn).
[Dowód: akta kontroli str. 679-682, 3925]

W dniu 3 października 2003 r. Urząd uregulował fakturę firmy „Tau” Agencja Turystyczna Sp. z o.o. w Warszawie z dnia 29 września 2003 r. nr L/06271/AM/03 na kwotę 9 770,04 zł (netto 9 770,04 zł) za 2 bilety lotnicze do Rzymu (wylot w dniu 5 października 2003 r.). W dniu 1 października 2003 r. faktura została sprawdzona pod względem merytorycznym (odnotowano: „*Niniejsza faktura dot. zakupu biletów lotniczych dla p. dr L. Juchniewicza oraz p. dr M. Dudy, w związku z ich podróżą służbową do Rzymu na posiedzenie Forum Regulatorów, w dniach 5-9.10.2003 r.*” – podpis Piotr S 1 października 2003 r. Department Integracji Europejskiej i Studiów Porównawczych) i formalno-rachunkowym. Faktura została zatwierdzona do zapłaty ze środków budżetowych cz. 50, dział 750, rozdział 75001, § 4420 przez głównego księgowego i p.o. dyrektora BOU. Operację zaksięgowano w następujący sposób: w momencie powstania zobowiązania - na koncie 465 (strona Wn) i 201 (strona Ma), w momencie zapłaty - na koncie 130 (strona Ma) i 201 (strona Wn).
[Dowód: akta kontroli str. 683-686]

W dniu 20 października 2003 r. Urząd uregulował fakturę firmy „Tau” Agencja Turystyczna Sp. z o.o. w Warszawie z dnia 17 października 2003 r. nr L/06794/AM/03 na kwotę 1 931,13 zł (netto 1 931,13 zł) za bilet lotniczy do Londynu (wylot w dniu 23 października 2003 r. na warsztaty m. in. na temat: finansowania odnawialnych źródeł energii). W dniu 17 października 2003 r. faktura została sprawdzona pod względem merytorycznym (odnotowano: „*Niniejszym proszę o dokonanie płatności za fakturę ... , która dot. zakupu biletu lotniczego dla p. Roberta G – Naczelnika w DPK – w związku z jego podróżą*”

slużbową do Londynu, w dniach 23-25.10.03" – podpis Piotr S. Departament Integracji Europejskiej i Studiów Porównawczych) i w dniu 20 października 2003 r. pod względem formalno-rachunkowym. Faktura została zatwierdzona do zapłaty ze środków budżetowych cz. 50, dział 750, rozdział 75001, § 4420 przez głównego księgowego (w zastępstwie) i p.o. dyrektora BOU. W dniu 20 października 2003 r. Urząd uregulował fakturę firmy „Tau” Agencja Turystyczna Sp. z o.o. w Warszawie z dnia 17 października 2003 r. nr L/06792/AM/03 na kwotę 1 142,99 zł (netto 1 142,99 zł) za bilet lotniczy do Genewy (wylot w dniu 16 listopada 2003 r., w związku z udziałem w obradach Komitetu Poszanowania Energii). W dniu 17 października 2003 r. faktura została sprawdzona pod względem merytorycznym (odnotowano: „*Niniejszym proszę o dokonanie płatności za fakturę ... , która dot. zakupu biletu lotniczego dla p. Tomasza Kowalaka – Dyrektora DT – w związku z jego podróżą służbową do Genewy, w dniach 16-22.11.03*” – podpis Piotr S. Departament Integracji Europejskiej i Studiów Porównawczych) i w dniu 20 października 2003 r. pod względem formalno-rachunkowym. Faktura została zatwierdzona do zapłaty ze środków budżetowych cz. 50, dział 750, rozdział 75001, § 4420 przez głównego księgowego (w zastępstwie) i p.o. dyrektora BOU. Operacje zaksięgowano w następujący sposób: w momencie powstania zobowiązania - na koncie 465 (strona Wn) i 201 (strona Ma), w momencie zapłaty - na koncie 130 (strona Ma) i 201 (strona Wn).
[Dowód: akta kontroli str. 687-692, 3919-3924]

W dniu 6 października 2003 r. Prezes URE wyznaczył Konrada G specjalistę w Wydziale ds. Parametrów Regulacji (Departament Taryf) do udziału w szkoleniu, organizowanym przez CEER oraz RSCAS („2nd CEER Training Course for Energy Regulators”- dot. m. in. metod regulacji w elektroenergetyce i gazownictwie), w dniach 31 października - 8 listopada 2003 r. we Florencji (szacunkowy koszt udziału jednej osoby w szkoleniu wynosił 14 000 zł). W dniu 29 października 2003 r. Urząd dokonał przelewu (polecenie wypłaty za granicę nr 3/2003) kwoty 11 890,73 zł, stanowiącej równowartość 2 500 EURO, na konto Istituto Universitario Europeo, tytułem opłaty rejestracyjnej w ww. szkoleniu. Polecenie wypłaty w dniu 29 października zostało sprawdzone pod względem merytorycznym i formalno rachunkowym oraz zatwierdzone do realizacji przez głównego księgowego i p.o. dyrektora BOU. Operację zaksięgowano w następujący sposób: na koncie 465 (strona Wn) i 201 (strona Ma) oraz na koncie 130 (strona Ma) i 201 (strona Wn).
[Dowód: akta kontroli str. 693-707]

W dniu 18 listopada 2003 r. Urząd uregulował fakturę firmy „Tau” Agencja Turystyczna Sp. z o.o. w Warszawie z dnia 4 listopada 2003 r. nr 1470/03BA na kwotę 1 120,00 zł (netto 1 046,73 zł) tytułem organizacji pobytu Marzanny K specjalisty z Departamentu Promowania Konkurencji URE i Andrzeja S gł. specjalisty z Departamentu Integracji Europejskiej i Studiów Porównawczych URE w Brukseli. W dniu 13 listopada 2003 r. faktura została sprawdzona pod względem merytorycznym (odnotowano: „*Faktura za hotel, w związku z udziałem Państwa Marzanny K i Andrzeja S w konferencji „Eurasien Natural Gas” zorganizowanej w dniach 12-13.11.br., w Brukseli*” i w dniu 17 listopada 2003 r. pod względem formalno-rachunkowym. Faktura została zatwierdzona do zapłaty ze środków budżetowych cz. 50, dział 750, rozdział 75001, § 4420 przez głównego księgowego i p.o. dyrektora BOU. W dniu 18 listopada 2003 r. Urząd uregulował fakturę firmy „Tau” Agencja Turystyczna Sp. z o.o. w Warszawie z dnia 4 listopada 2003 r. nr 1471/03BA na kwotę 2 860,00 zł (netto 2 672,90 zł) tytułem organizacji pobytu Tomasza Kowalaka p.o. Dyrektora Departamentu Taryf w Genewie. W dniu 13 listopada 2003 r. faktura została sprawdzona pod względem merytorycznym (odnotowano: „*Faktura za hotel, w związku ze służbowym wyjazdem Pana Tomasza*”

Kowalaka do Genewy (udział w „Committee on Sustainable Energy and Related Meetings, w dniach 17-21.11.br.)” i w dniu 17 listopada 2003 r. pod względem formalno-rachunkowym. Faktura została zatwierdzona do zapłaty ze środków budżetowych cz. 50, dział 750, rozdział 75001, § 4420 przez głównego księgowego i p.o. dyrektora BOU. Operacje zaksięgowano w następujący sposób: w momencie powstania zobowiązania - na koncie 465 (strona Wn) i 201 (strona Ma), w momencie zapłaty - na koncie 130 (strona Ma) i 201 (strona Wn).

[Dowód: akta kontroli str. 709-714]

Badaniami objęto następujące 2 wydatki zrealizowane w 2003 r. w § 6060 – Wydatki na zakupy inwestycyjne jednostek budżetowych (dział 750): licencja za program antywirusowy w kwocie 9 628,19 zł, zakup drukarki za kwotę 12 812,44 zł.

[Dowód: akta kontroli str. 607-610]

Wniosek BOU-Wydział Informatyki o realizację zamówienia o wartości do 3 000 Euro (art. 6, ust. 1 pkt 7 ustawy o zamówieniach publicznych) o zakup oprogramowania antywirusowego oraz przedłużenia licencji firmy _____ zaakceptowała w dniu 30 października 2003 r. dyrektor generalny URE. Szacunkowa wartość zamówienia wynosiła 12 000 zł + VAT. Zastępca dyrektora BOU główny księgowy URE potwierdziła rezerwację środków finansowych. Fakturę firmy „_____” Sp. z o.o. w _____ z dnia 12 grudnia 2003 r. na kwotę 9 628,19 zł (netto 7 891,96 zł) za wykonanie ww. zamówienia URE uregulował w dniu 17 grudnia 2003 r. W dniu 16 grudnia 2003 r. faktura została sprawdzona pod względem merytorycznym (odnotowano: „Zakup licencji na program antywirusowy jest realizacją planu zakupów koniecznych dla podtrzymania eksploatacji systemu informatycznego”) i formalno-rachunkowym. Faktura została zatwierdzona do zapłaty ze środków budżetowych cz. 50, dział 750, rozdział 75001, § 6060 przez głównego księgowego i p.o. dyrektora BOU. Operację zaksięgowano w następujący sposób: w momencie powstania zobowiązania - na koncie 810 (strona Wn) i 201 (strona Ma), na koncie 020 (strona Wn) i koncie 800 (strona Ma), w momencie zapłaty - na koncie 130 (strona Ma) i 201 (strona Wn). W dniu 16 grudnia 2003 r. pomiędzy URE i _____ Sp. z o.o. (Odsprzedawcą) została zawarta umowa dodatkowa (do Umowy Spółki Zależnej zawartej w ramach Umowy _____

_____) ustalająca dodatkowe warunki, na jakich będą sprzedawane licencje programów firmy _____ zgodnie z Umową _____ przez Odsprzedawcę dla Urzędu. W umowie dodatkowej m. in. postanowiono, że URE otrzyma 260 licencji programu _____

_____ (za cenę jednostkową 28,70 zł) oraz 6 licencji programu _____

_____ (za cenę jednostkową 71,66 zł).

[Dowód: akta kontroli str. 611-622]

Wniosek BOU-Wydział Informatyki o realizację zamówienia o wartości do 6 000 Euro (art. 6, ust. 1 pkt 7 ustawy o zamówieniach publicznych) o zakup drukarki laserowej zaakceptowała w dniu 17 grudnia 2003 r. dyrektor generalny URE. Szacunkowa wartość zamówienia wynosiła 12 600 zł brutto. Zastępca dyrektora BOU główny księgowy URE potwierdziła rezerwację środków finansowych. Fakturę firmy „ZOLTER” Sp. z o.o. w Piasecznie z dnia 19 grudnia 2003 r. na kwotę 12 812,44 zł (netto 10 502,00 zł) za wykonanie ww. zamówienia URE uregulował w dniu 23 grudnia 2003 r. W dniu 23 grudnia 2003 r. faktura została sprawdzona pod względem merytorycznym (odnotowano: „Zgodnie z zamówieniem”) i formalno-rachunkowym. Faktura została zatwierdzona do zapłaty ze środków budżetowych cz. 50, dział 750, rozdział 75001, § 6060 przez głównego księgowego i p.o. dyrektora BOU. Operację zaksięgowano w następujący sposób: w momencie powstania zobowiązania - na koncie 810

(strona Wn) i 201 (strona Ma), na koncie 011 (strona Wn) i koncie 800 (strona Ma), w momencie zapłaty - na koncie 130 (strona Ma) i 201 (strona Wn). W dniu 18 grudnia 2003 r. pomiędzy URE i Zolter Sp. z o.o. została zawarta umowa o dostawę drukarki HP Color Laser Jet 4600 DN do siedziby Urzędu.

[Dowód: akta kontroli str. 623-635]

W dniu 5 grudnia 2003 r. został zawarty Aneks nr 3 do umowy najmu z dnia 17 sierpnia 2001 r. pomiędzy URE (najemcą) a „Polkat Holding” Sp. z o.o. w Warszawie (wynajmującym), w którym postanowiono m. in., że „... Strony ustalają, płatny w złotych: 1) miesięczny czynsz najmu powierzchni, o której mowa w § 2 ust. 1 pkt 1, w wysokości równoważności 51 480,50 EURO ... stanowiącej iloczyn powierzchni wynajmowanej i ceny 1 m² tj. 19,00 EURO liczonej według średniego kursu NBP obowiązującego w pierwszym dniu miesiąca, którego dotyczy płatność ...”. Postanowienia ww. aneksu obowiązują od dnia 1 stycznia 2004 r. W ww. umowie najmu z dnia 17 sierpnia 2001 r. ustalono, że wartość czynszu najmu powierzchni w budynku przy ul. Chłodnej 64 w Warszawie będzie wynosiła 21 EURO. Do chwili zawarcia aneksu nr 3 wysokość czynszu najmu powierzchni w ww. budynku nie była zmieniana. Wartość wydatków URE poniesionych w 2003 r. z tytułu najmu nieruchomości od „Polkat Holding” Sp. z o.o. (wynajem 2 709,50 m² powierzchni w budynku, miejsca parkingowe, garaże i piwnice, media) wynosiła 4 635 391,97 zł. Łączna wartość wydatków poniesionych przez Urzędu w 2003 r. z tytułu najmu nieruchomości (z uwzględnieniem oddziałów terenowych URE) wynosiła 6 449 947,25 zł. Ceny najmu nieruchomości płacone w 2003 r. przez oddziały terenowe URE były m. in. następujące: Północny OT URE Gdańsk 60 zł za 1 m² powierzchni biurowej i 24 zł za 1 m² powierzchni pozostałej (318,97 m²), Południowy OT URE Katowice 33,76 zł za 1 m² p.b. i 12,99 zł za 1 m² p.p. (445,59 m²), Południowo-Wschodni OT URE Kraków 40 zł (339,40 m²), Wschodni OT URE Lublin 30,85 zł (280 m²).

[Dowód: akta kontroli str. 715-720, 721-745]

Ogółem w 2003 r. w URE zostało zrealizowanych 8 zamówień publicznych. Zawarto 7 umów (jedno postępowanie zostało unieważnione na podstawie art. 27b ust. 1 pkt 1 ustawy o zamówieniach publicznych), których przedmiotem było:

- sprzątanie pomieszczeń biurowych w OT w Łodzi (zastosowany tryb postępowania - przetarg nieograniczony, data zawarcia umowy - 6 stycznia 2003 r., wartość brutto umowy - 567,60 zł),
- sukcesywne dostawy materiałów biurowych dla URE (zastosowany tryb postępowania - przetarg nieograniczony, data zawarcia umowy - 27 stycznia 2003 r., wartość brutto umowy - wg załącznika do umowy),
- sukcesywne dostawy materiałów eksploatacyjnych do drukarek, faksów i kserokopiarek dla URE (zastosowany tryb postępowania - przetarg nieograniczony, data zawarcia umowy - 20 lutego 2003 r., wartość brutto umowy - wg załącznika do umowy),
- wybór ubezpieczyciela samochodów służbowych URE (zastosowany tryb postępowania - przetarg nieograniczony, data zawarcia umowy - 23 kwietnia 2003 r., wartość brutto umowy - 52 260 zł),
- wynajem mieszkania dla Wiceprezesa URE (zastosowany tryb postępowania - zamówienie z wolnej ręki, data zawarcia umowy 24 maja 2003 r., wartość brutto umowy - 1 500 zł miesięcznie),
- wybór wykonawcy na obsługę pobytu dwóch dwudniowych szkoleń dla ok. 40 pracowników URE każde (zastosowany tryb postępowania - zapytanie o cenę, data

zawarcia umowy – 3 września 2003 r., wartość brutto umowy – wg załącznika do umowy),

- systematyczna dostawa w 2004 r. prasy krajowej i wydawnictw specjalistycznych dla URE (postępowanie w trybie przetargu nieograniczonego zostało unieważnione),
- systematyczna dostawa w 2004 r. prasy krajowej i wydawnictw specjalistycznych dla URE (zastosowany tryb postępowania – zamówienie z wolnej ręki, data zawarcia umowy 8 grudnia 2003 r., wartość brutto umowy – 64 149,75 zł).

[Dowód: akta kontroli str. 2707-2709]

W dniu 12 maja 2003 r. pani Longina Putka dyrektor generalny URE wyraziła zgodę na zastosowanie trybu zamówienia z wolnej ręki do udzielenia zamówienia publicznego na najem mieszkania dla Wiceprezesa URE pana Wiesława Wójcika (na 1 rok z możliwością wypowiedzenia 1 miesiąc). We wniosku p.o. dyrektora BOU z dnia 12 maja 2003 r. stwierdzono m. in., że:

- umowa najmu mieszkania dla wiceprezesa URE zawarta w dniu 1 października 2000 r. przestaje obowiązywać w dniu 30 czerwca 2003 r.,
- szacunkowa wartość zamówienia na okres trzech lat wyniesie ok. 16 000 EURO,
- obecnie wynajmowane przez URE mieszkanie jest umeblowane i standard tego mieszkania w pełni odpowiada wymaganiom Urzędu – „najkorzystniejsza cena”,
- wynajęcie nowego mieszkania to również poniesienie kosztów przeprowadzki i zagospodarowania jak również prawdopodobieństwo przeprowadzenia kosztownych zmian adaptacyjnych.

W dniu 21 maja 2003 r. przeprowadzono rokowania w sprawie wynajmu dotychczasowego mieszkania dla Wiceprezesa URE. W rokowaniach udział wzięli: pani Danuta W właścicielka mieszkania, pan Bogdan Agnieszczak p.o. dyrektora BOU, pan Wojciech O p.o. naczelnik Wydziału Administracji i Transportu, pani Wiesława L starszy specjalista w BOU. W trakcie rokowań ustalono m. in., że miesięczny czynsz najmu mieszkania o powierzchni 37,5 m² będzie wynosił 1 500 zł brutto, wynajmujący zapewnia nie zwiększanie czynszu przez okres obowiązywania umowy.

Wniosek BOU z dnia 26 maja 2003 r. o realizację zamówienia publicznego o wartości powyżej 3 000 EURO na najem mieszkania dla Wiceprezesa URE (szacunkowa wartość zamówienia wynosiła netto 4 137,93 EURO) w trybie zamówienia z wolnej ręki został zaakceptowany przez dyrektora generalnego URE (brak daty akceptacji). Zastępca dyrektora BOU główny księgowy Urzędu potwierdziła rezerwację środków finansowych na realizację ww. zamówienia. We wniosku stwierdzono, że w dniu 21 maja 2003 r. komisja, w składzie: pan Bogdan Agnieszczak p.o. dyrektora BOU, pan Wojciech O p.o. naczelnik Wydziału Administracji i Transportu, pani Wiesława L starszy specjalista w BOU przeprowadziła rokowania z wynajmującym. Ww. skład komisji został zaproponowany we wniosku z dnia 26 maja 2003 r.

[Dowód: akta kontroli str. 2711-2718]

W dniu 24 czerwca 2003 r. pomiędzy URE i panią Danutą W została zawarta umowa najmu lokalu mieszkalnego (dwa pokoje, kuchnia) o powierzchni 37,50 m² (przy ulicy w Warszawie) za cenę 1 500 zł brutto miesięcznie. Okres umowy najmu ustalono na od dnia 1 lipca 2003 r. do 30 czerwca 2004 r. Wypowiedzenie umowy może nastąpić z za uprzednim 1 miesięcznym wypowiedzeniem. W dniu 24 czerwca 2003 r. pomiędzy URE i panem Wiesławem Wójcikiem Wiceprezesem URE, zamieszkałym w K została zawarta umowa podnajmu ww. lokalu. Z tytułu podnajmu od dnia 1 lipca 2003 r. Podnajemca zobowiązał się do opłacania miesięcznego czynszu w wysokości czynszu regulowanego, obliczanego na podstawie stawki czynszu ustalonej przez Radę Gminy

Warszawa – Centrum dla lokali mieszkalnych położonych w pierwszej strefie. Na dzień 1 lipca 2003 roku stawka ta stanowiła kwotę 2,59 zł/m². Miesięczny czynsz z tytułu podnajmu lokalu wynosił zatem 97,12 zł. W przypadku zmian ww. stawki czynszu, wysokość miesięcznego czynszu miała ulegać zmianie. Ww. opłaty z tytułu czynszu w 2003 r. były dokonywane poprzez potrącenia z wynagrodzeń wypłacanych co miesiąc Wiceprezesowi URE.

[Dowód: akta kontroli str. 853, 2719-2728]

Art. 21 ust. 1 ustawy z dnia 26 lipca 1991 r. o podatku dochodowym od osób fizycznych (tekst jednolity Dz. U. z 2000 r. Nr 14, poz. 176 ze zm.) stanowił, że wolna od podatku dochodowego jest m. in. wartość świadczeń ponoszonych przez pracodawcę z tytułu zakwaterowania pracowników w hotelach pracowniczych oraz kwaterach prywatnych wynajmowanych na cele zbiorowego zakwaterowania. Wg stanu prawnego obowiązującego od 1 stycznia 2004 r. ww. przepis stanowi, że wolna od podatku dochodowego jest wartość świadczeń ponoszonych przez pracodawcę z tytułu zakwaterowania pracowników w hotelach pracowniczych oraz kwaterach prywatnych wynajmowanych na cele zbiorowego zakwaterowania – do wysokości nieprzekraczającej miesięcznie kwoty 500 zł.

W wyjaśnieniach z dnia 17 marca 2004 r. w następującej sprawie:

„...Urząd nie naliczał i nie odprowadzał w 2003 r. zaliczek na poczet podatku dochodowego od wartości świadczeń ponoszonych przez Urząd z tytułu zapewnienia Wiceprezesowi URE lokalu przysługującego mu z mocy art. 5b ust. 1 ustawy z dnia 12 sierpnia 1981 r. o wynagrodzeniu osób zajmujących kierownicze stanowiska państwowe. Wolna od podatku, zgodnie z art. 21.1 pkt 19) ustawy z 26 lipca 1991 r. o podatku dochodowym od osób fizycznych, jest wartość świadczeń ponoszonych przez pracodawcę z tytułu zakwaterowania pracowników w hotelach pracowniczych oraz kwaterach prywatnych wynajmowanych na cele zbiorowego zakwaterowania. Mieszkanie wynajmowane przez Urząd w celu zaspokojenia potrzeb mieszkaniowych Wiceprezesa URE nie jest ani hotelem pracowniczym ani kwaterą prywatną wynajmowaną na cele zbiorowego zakwaterowania. Jakie argumenty zadecydowały o tym, że różnicy czynszów płaconych przez Urząd i wpłacanych na rzecz Urzędu (wynoszącej od lipca 2003 r. 1500 zł – 97,12 zł = 1402,88 zł) w związku z realizacją przez Urząd ww. prawa Wiceprezesa URE do lokalu nie uznano za wartość świadczeń ponoszonych przez pracodawcę z tytułu zakwaterowania pracowników, stanowiąca przychód osoby korzystającej z tego prawa, od którego nalicza się podatek dochodowy od osób fizycznych ?”

zastępca dyrektora BOU główny księgowy URE stwierdziła:

„... Art. 5b ust. 1 ustawy z dnia 12 sierpnia 1981 r. o wynagradzaniu osób zajmujących kierownicze stanowiska państwowe mówi, że osobie zajmującej kierownicze stanowisko państwowe przysługuje lokal do zaspokojenia potrzeb mieszkaniowych na czas zajmowania stanowiska, jeżeli nie dysponuje innym lokalem w miejscowości, w której objęła ona stanowisko. Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 12 marca 2002 r. wydane do art. 5b ww. ustawy precyzuje warunki i tryb obejmowania oraz zwalniania lokali przez osoby zajmujące kierownicze stanowiska państwowe. Można stwierdzić, że ustawowym obowiązkiem Urzędu jest zapewnienie lokalu mieszkalnego osobie uprawnionej na czas pełnienia funkcji, ponosząc z tego tytułu określone koszty. Jest to sytuacja szczególna odnosząca się do wąskiej grupy osób uprawnionych w skali kraju. Ponieważ nie było możliwości uzyskania lokalu mieszkalnego z zasobów Kancelarii Prezesa Rady Ministrów, Urząd pozyskał lokal dla Wiceprezesa URE, jako „osobie uprawnionej”, na wolnym rynku, z zastosowaniem przepisów Kodeksu cywilnego, stając się dysponentem lokalu. Paragraf 4 ww. rozporządzenia mówi, że podstawą prawną do objęcia lokalu przez osobę uprawnioną jest umowa najmu. Urząd, jako

dysponent lokalu zawarł z Wiceprezesem na czas określony umowę na zasadzie podnajmu, określając warunki tegoż podnajmu. Jednym z warunków jest obowiązek opłacania miesięcznego czynszu na rzecz dysponenta lokalu (URE) w wysokości czynszu regulowanego. Urząd nie naliczał i nie odprowadzał zaliczek na poczet podatku dochodowego od różnicy czynszu najmu mieszkania Wiceprezesa, traktując najem jako ustawowy przywilej osoby uprawnionej, zajmującej w określonym czasie kierownicze stanowisko państwowe.”
[Dowód: akta kontroli str. 3885-3888]

W piśmie z dnia 3 lutego 1999 r. znak DG/58/99 dyrektora generalnego URE do dyrektora generalnego Kancelarii Prezesa Rady Ministrów dot. przydzielenia mieszkania służbowego z puli Kancelarii Prezesa RM panu Wiesławowi Wójcikowi Wiceprezesowi URE (zamieszkałemu na stałe w Koszalinie) stwierdzono, że „... powołanie go na to stanowisko spowodowało konieczność zamieszkania w Warszawie. W związku z tym Urząd Regulacji Energetyki wynajął lokal mieszkalny w Warszawie i przekazał go w użytkowanie Pana Wiceprezesa. Umowa najmu lokalu została zawarta na czas określony i wygasa z dniem 1 kwietnia 1999 r. ... W przypadku negatywnej odpowiedzi będziemy zmuszeni rozpocząć starania mające na celu najem lokalu w trybie przewidzianym w ustawie o zamówieniach publicznych.” W odpowiedzi na ww. pismo dyrektor generalny Kancelarii Prezesa RM stwierdził (pismo z dnia 5 marca 1999 znak BAG.793-HG-13/99 do dyrektora generalnego URE), że „... wobec aktualnego stanu zagospodarowania zasobów lokalowych pozostających w dyspozycji Kancelarii Rady Ministrów, nie jest możliwym udzielenie pomocy w zakresie zapewnienia Panu Wiesławowi Wójcikowi – mieszkania w Warszawie. wnioski ministerstw i urzędów centralnych o objęcie tą formą zakwaterowania zamiejscowych członków kierowniczej kadry państwowej tychże jednostek mogą być realizowane dopiero w drugiej kolejności.”

[Dowód: akta kontroli str. 3181-3183]

W wyjaśnieniach z dnia 16 marca 2004 r. w następujących sprawach:

„... 1. Jakie były przyczyny wynajęcia przez Urząd lokalu w Warszawie dla zaspokojenia potrzeb mieszkaniowych Wiceprezesa URE, bez wcześniejszego wystąpienia do Szefa Kancelarii Prezesa Rady Ministrów w sprawie przydzielenia mieszkania służbowego z puli będącej w jego dyspozycji i uzyskania informacji o braku takiej możliwości (ostatnia wymiana korespondencji pomiędzy URE i Kancelarią Prezesa RM w przedmiotowej sprawie miała miejsce na początku 1999 r.) ?

2. Dlaczego w umowie z dnia 24 czerwca 2003 r. zawartej pomiędzy Urzędem a Wiceprezesem URE o podnajem mieszkania w Warszawie wysokość miesięcznego czynszu została ustalona w kwocie 97,12 zł, skoro koszty ponoszone przez Urząd z tytułu wynajmowania tego mieszkania wynosiły 1500 zł miesięcznie ? ...”

p.o. dyrektora BOU stwierdził, że:

„...„Ad. 1 Uwzględniając potrzeby jak również opinię Pana Wiceprezesa co do standardu proponowanych mieszkań, decyzję w sprawie najmu mieszkania należało podjąć w bardzo krótkim czasie. Przed podpisaniem kolejnej umowy przeprowadziłem tylko rozmowę telefoniczną z Kancelarią Premiera, z której wynikało jednoznacznie, że sytuacja w tym względzie nie uległa zmianie i w dalszym ciągu brak jest mieszkań służbowych będących w dyspozycji Szefa KPRM. Ponieważ nie miałem pisemnego potwierdzenia tej sytuacji zaproponowałem zawarcie umowy tylko na okres 1 roku, licząc się z tym, że z odpowiednim wyprzedzeniem czasowym przed upływem terminu zakończenia umowy najmu zostanie skierowane pisemne wystąpienie w sprawie mieszkania służbowego z puli Kancelarii Prezesa RM.

Ad 2 Różnicowanie czynszów najmu na terenie Warszawy jest bardzo duże, trudno byłoby więc przyjąć jakąkolwiek stawkę i uznać ją za odpowiedni koszt, którym należałoby obciążyć Wiceprezesa URE. Przyjmując stawkę czynszu regulowanego, Urząd przyjął założenie, że gdyby osoba uprawniona mieszkała w Warszawie i byłaby najemcą lokalu mieszkaniowego o typowym standardzie z mieszkaniowych zasobów lokalowych Gminy Warszawa Centrum, to wysokość czynszu, jaki opłacałaby za dany lokal wynikałaby z przyjętych na dany rok, uchwałą Rady Gminy, stawek za metr kwadratowy powierzchni, w zależności od strefy położenia mieszkania. Na dzień 1 lipca 2003 r. stawka czynszu regulowanego dla lokali położonych w pierwszej strefie Gminy Warszawa Centrum wynosiła 2,59 zł, dlatego miesięczny czynsz przeliczony na m² powierzchni przyjęto w kwocie 97,12 zł. Wyliczona w ten sposób kwota czynszu najmu została uznana jako koszt jaki poniosłaby osoba uprawniona mieszkając w Warszawie”.

[Dowód: akta kontroli str. 3489-3491]

Wniosek BOU o realizację zamówienia publicznego o wartości powyżej 3000 EURO na sukcesywne dostawy artykułów biurowych dla URE i OC URE w Warszawie o wartości szacunkowej netto 50 000 zł przy zastosowaniu trybu przetarg nieograniczony w dniu 8 listopada 2002 r. został zatwierdzony przez dyrektora generalnego URE. W „Warunkach udzielenia zamówienia” (WUZ) dot. ww. dostaw stwierdzono, m. in. że:

- oferty należy składać URE w terminie do dnia 7 stycznia 2003 r.,
- w ofercie należy podać cenę ofertową netto i brutto, która stanowić będzie sumę cen jednostkowych netto i brutto wszystkich pozycji zawartych w „Wykazie asortymentowym artykułów biurowych” (stanowiącym załącznik do WUZ),
- przy wyborze oferty zamawiający kierował się będzie następującymi kryteriami: cena ofertowa brutto – waga 90 %, kompleksowość oferty – waga 10 %,
- zamówienie zostanie udzielone na okres od dnia podpisania umowy do wyczerpania kwoty 50 000 zł, nie dłużej niż do 15 grudnia 2003 r.

W dniu 12 grudnia 2002 r. Urząd ogłosił (w internecie i siedzibie Urzędu) przetarg nieograniczony na dostawę materiałów biurowych dla URE. W wyznaczonym terminie wpłynęły 4 oferty: Firma Partner Monika Zapendowska w Warszawie, WM Trade w Raszynie, DUO Adam Bernacki w Legionowie, A. Kędziński, S. Zalas „Arian” spółka jawna w Warszawie. Ceny ofertowe wynosiły odpowiednio: 1 238,37 zł, 1 333,91 zł, 1 309,78 zł, 1 620,20 zł (wszystkie 4 oferty spełniały wymagania WUZ). Komisja przetargowa dokonała wyboru oferty Firmy Partner, która w wyniku oceny uzyskała największą liczbę punktów (400 pkt.) – cena tej oferty była najniższa. W dniu 20 stycznia 2003 r. dyrektor generalny URE zatwierdziła dokumentację podstawowych czynności i wynik postępowania. W dniu 20 stycznia 2003 r. Urząd ogłosił wyniki postępowania na dostawę artykułów biurowych dla URE oraz zawiadomił uczestników przetargu, który oferent został wybrany do realizacji zamówienia.

[Dowód: akta kontroli str. 2759-2846]

W dniu 27 stycznia 2003 r. pomiędzy URE i Firmą Partner Monika Zapendowska została zawarta umowa na dostawy artykułów biurowych do URE. W umowie postanowiono, że dostawy będą realizowane sukcesywnie, zgodnie z każdorazowo określonym zapotrzebowaniem ilościowo-asortymentowym, zgłaszanym telefonicznie lub faksem. Za każdorazową dostawę Urząd zobowiązał się do zapłaty kwoty stanowiącej sumę iloczynów liczby zamawianych artykułów i ich cen jednostkowych, przyjętych na podstawie „Wykazu asortymentowego artykułów biurowych (zawartego w ofercie przetargowej). Do ww. kwoty będzie doliczany VAT. Zapłata za dostarczone artykuły dokonywana będzie przelewem, w terminie 14 dni od daty przekazania faktury.

[Dowód: akta kontroli str. 2847-2862]

Dane dot. kosztów użytkowanego w 2003 r. przez URE taboru samochodowego przedstawiono poniżej.

Liczba samochodów pozostających w dyspozycji Urzędu	
stan na początek roku	17 samochodów osobowych,
stan na koniec roku	17 samochodów osobowych,
zakupy dokonane w trakcie roku	0
liczba samochodów przekazanych do innych jednostek (darowizny /sprzedaż)	0
Liczba zatrudnionych kierowców obsługujących kolumnę transportową	2 osoby
Koszty z tytułu wynagrodzeń kierowców wraz z narzutami	220 503,15
Koszty eksploatacji taboru samochodowego, uwzględniające koszty: paliwa, usług naprawy, bieżącego serwisu samochodów, mycia, środków czystości, opłat parkingowych, ubezpieczenia	181 118,73
Wydatki poniesione na wypłaty z tytułu przyznanych ryczałtów czy limitu kilometrów	0
Wydatki z tytułu użytkowania taboru samochodowego ogółem	401 621,88
Udział ww. wydatków w wydatkach ogółem	1,35 %

[Dowód: akta kontroli str. 3447-3449]

W dyspozycji URE w 2003 r. pozostawało 17 samochodów osobowych. W trakcie roku nie dokonano zakupów samochodów. Nie przekazano także samochodów do innych jednostek czy to w formie sprzedaży, czy też darowizny. W 2003 r. w URE zatrudnionych było 2 kierowców, obsługujących kolumnę transportową. Koszty z tytułu wynagrodzeń kierowców wraz z narzutami wyniosły 220 503,15 zł. Koszty eksploatacji taboru wyniosły 181 118,73 zł (w tym koszty: paliwa, usług naprawy, bieżącego serwisu, mycia, środków czystości, opłat parkingowych, ubezpieczenia). Urząd nie ponosił wydatków poniesionych na wypłaty z tytułu przyznanych ryczałtów czy limitu kilometrów. Wydatki z tytułu użytkowania taboru

samochodowego wynosiły ogółem w 2003 r. 401 621,88 zł, co stanowiło 1,35% wydatków ogółem Urzędu.

Zasady korzystania z samochodów służbowych przez pracowników Urzędu określała Decyzja Nr 7/2002 Dyrektora Generalnego Urzędu Regulacji Energetyki z dnia 8 sierpnia 2002 roku „w sprawie korzystania ze służbowych samochodów osobowych w Urzędzie Regulacji Energetyki”.

[Dowód: akta kontroli str. 3447-3449, 3461-3488]

Dane dot. kosztów telefonów komórkowych w 2003 r. pozostających w dyspozycji URE przedstawiono poniżej.

Liczba telefonów komórkowych pozostających w dyspozycji Urzędu	
stan na początek roku	45 sztuk,
stan na koniec roku	45 sztuk,
zakupy w trakcie roku	0
Koszty eksploatacji telefonów komórkowych	101 078,00
Udział ww. kosztów w wydatkach ogółem	0,34 %

[Dowód: akta kontroli str. 3449]

W 2003 r. w dyspozycji URE pozostawało 45 sztuk telefonów komórkowych. W trakcie roku nie dokonano zakupów telefonów. Koszty eksploatacji wyniosły 101 078,00 zł, co stanowiło 0,34% w wydatkach ogółem Urzędu.

Zasady korzystania ze służbowych telefonów komórkowych przez pracowników Urzędu określała Decyzja Nr 6 /2002 Dyrektora Generalnego Urzędu Regulacji Energetyki z dnia 8 sierpnia 2002 roku „w sprawie zasad korzystania z telefonów komórkowych w Urzędzie Regulacji Energetyki”.

[Dowód: akta kontroli str. 3449, 3457-3459]

Dane dot. kosztów utrzymania oddziałów terenowych URE przedstawiono poniżej.

Liczba oddziałów terenowych URE	9
Wielkość zatrudnienia w oddziałach terenowych URE (przeciętnego)	135 osób
Koszty utrzymania oddziałów terenowych URE ogółem (w zł)	12 167 723,85
w tym z tytułu wynagrodzeń pracowników w nich zatrudnionych	9 771 497,11

[Dowód: akta kontroli str. 3449]

W 2003 r. URE posiadał 9 oddziałów terenowych, w których przeciętna wielkość zatrudnienia wynosiła 135 osób. Koszty utrzymania oddziałów terenowych wynosiły ogółem 12 167 723,85 zł, w tym koszty wynagrodzeń zatrudnionych w nich pracowników 9 771 497,11 zł.

[Dowód: akta kontroli str. 3449]

Dane dot. wydatków poniesionych w 2003 r. przez URE na finansowanie przygotowania projektów aktów prawnych przedstawiono poniżej.

Liczba specjalistów do legislacji zatrudnionych w Urzędzie	-
Liczba projektów ustaw i rozporządzeń (ogółem) opracowanych w 2003 r.	-
w tym przez pracowników Urzędu	-
jednostki z zewnątrz	-
Formy wyboru jednostki opracowującej projekt	-
Osoby dokonujące odbioru prac i oceny ich poprawności	-
Kwota wydatków ogółem	-

[Dowód: akta kontroli str. 3451]

Informacje o wydatkach poniesionych w 2003 r. przez URE na finansowanie przygotowania projektów aktów prawnych, zawarte w piśmie dyrektora Biura Prawnego Urzędu, z dnia 8 marca 2004 r. znak BPR-077-119 (1)/2004/JK do zastępcy dyrektora BOU głównego księgowego URE, przedstawiono poniżej:

- liczba specjalistów do spraw legislacji zatrudnionych w Urzędzie – „*Wewnętrzny regulamin Biura Prawnego URE przewiduje istnienie stanowiska głównego specjalisty ds. legislacji jako samodzielnego stanowiska pracy (§ 4 ust. 2 pkt 2). Jednocześnie regulamin ten przewiduje (w § 5 ust. 2), że w przypadku nieobsadzenia tego stanowiska, zadania w tym zakresie wykonuje zastępca dyrektora Biura (w 2003 r. tak właśnie było). Opiniowaniem projektów aktów prawnych (oprócz innych zadań) zajmują się wszyscy merytoryczni pracownicy Biura (w 2003 r. – 9 osób)*”;
- liczba projektów ustaw i rozporządzeń (ogółem) opracowanych w 2003 r. – „*Pragnę przypomnieć art. 92 Konstytucji RP, zgodnie z którym rozporządzenia są wydawane przez organy wskazane w Konstytucji, na podstawie szczegółowego upoważnienia zawartego w ustawie i w celu jej wykonania. Organami tymi są: Prezydent RP (art. 142 ust. 1), Rada Ministrów (art. 146 ust. 4 pkt 2), Prezes Rady Ministrów (art. 148 pkt 3), minister kierujący działem administracji rządowej (art. 149 ust. 2), wchodzący w skład Rady Ministrów przewodniczący określonych w ustawach komitetów (art. 149 ust. 3 w związku z art. 147 ust. 4) oraz Krajowa Rada Radiofonii i Telewizji (art. 213 ust. 2). Zgodnie z art. 12 ustawy z dnia 10 kwietnia 1997 r. – Prawo energetyczne (Dz. U. z 2003 r. Nr 153, poz. 1504 i Nr 203, poz. 1966 oraz z 2004 r. Nr 29, poz. 257*

i Nr 34, poz. 293), naczelnym organem administracji rządowej właściwym w sprawach polityki energetycznej jest minister właściwy do spraw gospodarki (obecnie: Minister Gospodarki, Pacy i Polityki Społecznej) i to ten organ wdaje znakomitą większość rozporządzeń wykonujących ustawę – Prawo energetyczne. Natomiast Prezes Urzędu Regulacji Energetyki – co do zasady – opiniuje przedkładane mu projekty ustaw i rozporządzeń. Ogólna liczba aktów prawnych opiniowanych przez Biuro Prawne URE w 2003 r.: 28 (19 ustaw i 9 rozporządzeń). Nie korzystano z usług podmiotów zewnętrznych”;

- formy wyboru jednostki opracowującej projekt – „Problem taki nie wystąpił”;
- osoby dokonujące odbioru prac i oceny ich poprawności – „Rozumiem, że pytający miał na myśli odbiór prac zleconych podmiotom zewnętrznym, więc pytanie jest bezprzedmiotowe”;
- kwota wydatków ogółem – „Odpowiedź analogiczna – jak w pyt. 4” (dot. osób dokonujących odbioru prac i oceny ich poprawności – przypis kontrolera).

[Dowód: akta kontroli str. 3453-3456]

2.5.1 Wynagrodzenia

Dane dot. zatrudnienia i wynagrodzeń przedstawiono w tabeli poniżej:

Wyszczególnienie		Wykonanie 2002 r.			Wykonanie 2003 r.			8:5
		Przeciętne zatrudnienie według Rb-70	Wynagrodzenia według Rb-70	Przeciętne miesięczne wynagrodzenie na 1 pełnozatrudnionego	Przeciętne zatrudnienie według Rb-70	Wynagrodzenia według Rb-70	Przeciętne miesięczne wynagrodzenie na 1 pełnozatrudnionego	
		osób	tys. zł	zł	osób	tys. zł	zł	
1	2	3	4	5	6	7	8	9
1	Ogółem	266	18.509	5.799	246	17.890	6.060	104,5
	wg statusu zatrudnienia w tym:							
	01	18	1.970	9.122	17	2.310	11.322	124,1
	02	2	519	21.643	2	525	21.889	101,1
	03	246	16.020	5.427	227	15.055	5.527	101,9
1.1	dział 750							
	Administracja publiczna	266	18.509	5.799	246	17.890	6.060	104,5
1.1.1.	rozdział 75001							
	Urzędy naczelných i centralnych organów administracji rządowej	266	18.509	5.799	246	17.890	6.060	104,5
	status zatrudnienia							
	01	18	1.970	9.122	17	2.310	11.322	124,1
	02	2	519	21.643	2	525	21.889	101,1
	03	246	16.020	5.427	227	15.055	5.527	101,9

[Dowód: akta kontroli str. 481]

Przeciętne miesięczne wynagrodzenie na 1 pełnozatrudnionego było w 2003 r. o 4,5 % większe niż w 2002 r. Dla statusu zatrudnienia 01 – osoby nieobjęte mnożnikowymi

systemami wynagrodzeń przeciętne miesięczne wynagrodzenie na I pełnozatrudnionego było w 2003 r. o 24,1 % większe niż w 2002 r.

[Dowód: akta kontroli str. 481]

Zestawienie wykonania przez URE limitów zatrudnienia i wydatków na wynagrodzenia dla członków korpusu służby cywilnej przedstawiono poniżej.

	Grupy stanowisk					
	Ogółem	Wyższe	Średnie	Samodzielne	Specjalistyczne	Wspomagające
1. Limit etatów wg ustawy budżetowej		x	x	x	x	x
a) 2002 rok	268					
b) 2003 rok	268					
2. Limit etatów po zmianach		x	x	x	x	x
a) 2002 rok	268					
b) 2003 rok	268					
3. Zatrudnienie na początek roku						
a) 2002 rok	252,25	21	-	55,50	123,50	52,25
b) 2003 rok	225,00	16	-	52,00	117,75	39,25
4. Zatrudnienie na koniec roku						
a) 2002 rok	228,00	17	-	53,00	117,75	40,25
b) 2003 rok	227,50	17	-	51,00	112,25	47,25
5. Przeciętne zatrudnienie w roku						
a) 2002 rok	246,00	20,66	-	56,02	122,92	46,40
b) 2003 rok	226,62	16,15	-	51,73	114,19	44,55
6. Wynagrodzenia wypłacone ogółem, w tym						
a) 2002 rok	14.795,00	2.236,20	-	4.367,80	6.473,30	1.717,70
b) 2003 rok	13.899,90	2.110,60	-	3.959,10	6.123,70	1.706,50
6.1. ze środków budżetu państwa						
a) 2002 rok	14.795,00	2.236,20	-	4.367,80	6.473,30	1.717,70
b) 2003 rok	13.899,90	2.110,60	-	3.959,10	6.123,30	1.706,50
6.2. ze środków specjalnych						
a) 2002 rok	-	-	-	-	-	-
b) 2003 rok	-	-	-	-	-	-

[Dowód: akta kontroli str. 483]

Zatrudnienie w URE członków korpusu służby cywilnej (status 03) na początku i końcu 2003 r. wynosiło odpowiednio 225 i 227,50 etatu, podczas gdy limit etatów wg ustawy budżetowej oraz planu po zmianach wynosił 268. Plan wykorzystania w 2003 r. środków na osobowe uposażenia dla ww. statusu został zrealizowany przez URE w 86 % (13 899,9 tys. zł : 16 149,4 tys. zł). Plan wykorzystania w 2003 r. środków na dodatkowe wynagrodzenia roczne dla statusu 03 został zrealizowany przez URE w 89 % (1 155,5 tys. zł : 1 300 tys. zł). Plan wykorzystania w 2003 r. środków na osobowe uposażenia dla pracowników o statusie 02 – kierownicze stanowiska państwowe został zrealizowany przez URE w 99,9 % (486,3 tys. zł : 486,5 tys. zł). Plan wykorzystania w 2003 r. środków na dodatkowe wynagrodzenia roczne dla statusu 02 został zrealizowany przez URE w 99,9 % (38,9 tys. zł : 39,0 tys. zł). Plan wykorzystania w 2003 r. środków na osobowe uposażenia dla statusu 01 został zrealizowany przez URE w 99,9 % (2 158 tys. zł : 2 158,5 tys. zł). Plan wykorzystania w 2003 r. środków

na dodatkowe wynagrodzenia roczne dla statusu 01 został zrealizowany przez URE w 87 % (151,7 tys. zł : 174 tys. zł).

[Dowód: akta kontroli str. 3229-3236]

Pracownikom grupy „R” w 2003 r. została wypłacona jedna nagroda jubileuszowa w wysokości 25 468,44 zł, oraz dwie nagrody przyznane przez Prezesa RM w łącznej wysokości 18 000 zł (odprawy jednorazowe oraz ekwiwalenty za urlop nie były wypłacane dla tej grupy pracowników Urzędu)

[Dowód: akta kontroli str. 833-835, 3889-3901]

W 2003 r. zatrudnionych było 9 osób (2,1 etatu) na stanowiskach doradców Prezesa URE: Ś Marian (etatu), L Grzegorz (etatu od 2 czerwca 2003 r. do 31 grudnia 2003 r.), C Witold (etatu), S Ewa (etatu), R Marek (etatu od 7 kwietnia 2003 r. do 31 grudnia 2003 r.), G Jacek (etatu od 3 listopada 2003 r.), O Marek (etatu), Włodzimierz S (etatu od 3 lutego 2003 r. do 31 marca 2003 r.), Paweł B (etatu od 1 października 2002 r. do 31 maja 2003 r.). W 2003 r. łączna kwota przyznanych i wypłaconych ww. grupie doradców dodatków regulacyjnych wynosiła 412 754,90 zł. Płace zasadnicze, dodatki stażowe i nagrody doradców Prezesa URE wg angażu i decyzji wynosiły w 2003 r. łącznie odpowiednio: 56 955,60 zł, 7 844,60 zł, 10 300 zł. Ogółem w 2003 wypłacone doradcom Prezesa URE wynagrodzenia wynosiły 500 671,81 zł (bez dodatku regulacyjnego 87 916,91 zł). W 2002 r. zatrudnionych było na ww. stanowiskach 5 osób (1,3 etatu). Wypłacone wynagrodzenia wyniosły wówczas 283 tys. zł, w tym dodatek regulacyjny 242 tys. zł.

[Dowód: akta kontroli str. 3237-3240, 3247-3274, 3905-3918, 3967]

W regulaminie przyznawania i wypłacania dodatku regulacyjnego dla pracowników urzędu regulacji energetyki, zatwierdzonym przez Prezesa Rady Ministrów Włodzimierza Cimoszewicza, który wszedł w życie z dniem 5 grudnia 1997 r., postanowiono m.in., że:

„... § 1. Dodatek regulacyjny jest dodatkiem miesięcznym do wynagrodzeń i przysługuje pracownikom URE uczestniczącym bezpośrednio w procesie regulacji, tj. stosowaniu określonych ustawą z dnia 10 kwietnia 1997 r. – Prawo energetyczne ... środków prawnych, służących do zapewnienia bezpieczeństwa energetycznego, prawidłowej gospodarki paliwami i energią oraz ochrony interesów odbiorców, ze szczególnym uwzględnieniem zadań i czynności, o których mowa w art. 23 ust. 2 tej ustawy.

§ 2. 1. Dodatek regulacyjny dla Prezesa URE, wiceprezesa URE, Dyrektora Generalnego URE i doradcy Prezesa URE ustala się na podstawie przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia w sektorze paliwowo-energetycznym w czwartym kwartale roku poprzedniego, ogłaszanego przez Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego w Dzienniku Urzędowym Rzeczypospolitej Polskiej „Monitor Polski” w terminie do dnia 20 stycznia każdego roku i mnożników, o których mowa w regulaminie. ...

§ 3. 1. Prezesowi URE przysługuje dodatek regulacyjny w wysokości równej przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia, o którym mowa w § 2 ust. 1.

3. Wiceprezesowi URE, Dyrektorowi Generalnemu URE i doradcy Prezesa URE przysługuje dodatek regulacyjny do wysokości stanowiącej przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia, o którym mowa w § 2 ust. 1. ...

§ 5. Wysokość dodatku regulacyjnego otrzymywanego przez poszczególnych pracowników jest uzależniona od charakteru, złożoności i wpływu wykonywanej pracy na jakość i efekty regulacji.

§ 6. Decyzję o wysokości dodatku regulacyjnego dla osób, o których mowa w § 3 ust. 2 ... podejmuje Prezes URE z własnej inicjatywy ...”

[Dowód: akta kontroli str. 3241-3245]

Dane dotyczące wypłaconych w 2003 r. pracownikom URE dodatków regulacyjnych przedstawiono poniżej.

Paragraf	Grupy pracowników	Wynagrodzenie bez dodatku regulacyjnego	Dodatek regulacyjny	Razem
4010	R	267 275,08 zł w tym: nagrody jubileuszowe 25 468,44 zł nagrody przyznane przez Prezesa RM 18 000,00 zł	219 070,16	486 345,24
	Doradcy	87 916,91 zł	412 754,90 zł	500 671,81 zł
	Dyrektorzy oddziałów	1 203 868,01 zł	187 601,24 zł	1 391 469,25 zł
	Pozostali	265 885,15 zł	-	265 885,15 zł
4020	Służba cywilna	12 963 895,95 zł	935 982,49 zł	13 899 878,44 zł

[Dowód: akta kontroli str. 3889-3901]

W zastrzeżeniach Prezesa URE z dnia 14 maja 2003 r. znak GP/637/2003 do wystąpienia pokontrolnego NIK z dnia 6 maja 2003 r. odnoszących się do wniosku dot. dodatku regulacyjnego stwierdzono, że:

„... Redagując ten wniosek („do czasu wydania przepisu wykonawczego na podstawie art. 29 Prawa energetycznego...”) jego autorzy nie uwzględnili faktu, że przepis ten – w obecnym brzmieniu („Prezes Rady Ministrów określa, w drodze rozporządzenia, zasady wynagradzania pracowników URE”), obowiązującym od dnia 1 stycznia 2000 r. – nie zawiera żadnych zasad, szczegółowego upoważnienia ani też wytycznych dotyczących treści rozporządzenia, w związku z czym organ zobowiązany do wydania tego aktu praktycznie nie ma tej możliwości. Co więcej, art. 29 Prawa energetycznego, zawierając powyższe wady – jest oczywiście niezgodny z art. 92 ust. 1 Konstytucji, w przeciwieństwie do poprzedniego brzmienia tego przepisu, co powoduje, że również wykonawcze rozporządzenie byłoby niezgodne z tymże przepisem Konstytucji. Na fakt ten wielokrotnie zwracałem uwagę Szefowi Kancelarii Prezesa Rady Ministrów. Korespondencja ta obejmuje pisma: z dnia 20 kwietnia 2001 r., znak: BPR/381/422/2001/RS, z dnia 17 sierpnia 2001 r., znak: GP/992/2001/MP, z dnia 5 października 2001 r., znak: BPR/1210/422/2001 oraz pismo z dnia 18 października 2002 r., znak: GP/1198/2002/LJ). Uprawniony zatem wydaje się pogląd, iż w tej sytuacji prawnej nie pozostaje nic innego jak stosowanie w tym zakresie wcześniejszych przepisów tj. m. in. rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 15 października 1997 r. w sprawie zasad wynagradzania pracowników Urzędu Regulacji Energetyki. Pragnę tu zwrócić uwagę, że jednym z organów uprawnionych do wystąpienia do Trybunału Konstytucyjnego w sprawie zgodności przepisów ustawy z Konstytucją jest Prezes Najwyższej Izby Kontroli (art. 191 ust. 1 pkt 1 Konstytucji. ...”

[Dowód: akta kontroli str. 3977-3986]

Uchwałą z dnia 4 czerwca 2003 r. Nr 18/2003 Kolegium Najwyższej Izby Kontroli oddaliło ww. zastrzeżenie. W uchwale Nr 18/2003 Kolegium NIK stwierdziło, że: „... Formułując

powyższy wniosek Izba uwzględniła podane w zastrzeżeniu okoliczności W wystąpieniu pokontrolnym NIK negatywnie oceniła, pod względem legalności, wypłatę doradcom Prezesa URE dodatku regulacyjnego, w oparciu o Regulamin przyznawania i wypłacania dodatku regulacyjnego dla pracowników Urzędu Regulacji Energetyki z dnia 5 grudnia 1997 r. opracowany na podstawie rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 15 października 1997 r. w sprawie zasad wynagradzania pracowników URE (Dz. U. Nr 130, poz. 860), wydanego w oparciu o przepis ustawy Prawo energetyczne, który w okresie objętym kontrolą już nie obowiązywał. Zmieniony z dniem 1 stycznia 2000 r. przepis art. 29 ustawy Prawo energetyczne nie zawiera ustępu 2, który stanowił podstawę wydania ww. rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 15 października 1997 r., regulującego szczególnie status pracowników URE w świetle przepisów o kształtowaniu wynagrodzeń w sferze budżetowej i wprowadzającego w § 4 dodatek regulacyjny – jako element tego szczególnego statusu. (Zgodnie z tym paragrafem i przywołanym Regulaminem dodatek regulacyjny doradców Prezesa URE stanowi dwukrotność przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia w sektorze paliwowo-energetycznym w czwartym kwartale roku poprzedniego).

Obowiązującego w dniu wydania ww. Regulaminu przepisu art. 29 ust. 2 ustawy Prawo energetyczne – skreślonego artykułem 23 ustawy z dnia 23 grudnia 1999 r. o kształtowaniu wynagrodzeń w państwowej sferze budżetowej oraz o zmianie niektórych ustaw (Dz. U. Nr 110, poz. 1255 ze zm.) – nie zastąpiła żadna inna regulacja o charakterze wytycznych do treści aktu wykonawczego o zakresie zgodnym z art. 92 Konstytucji RP, upoważniająca Prezesa Rady Ministrów do określenia zasad wynagradzania pracowników URE nie będących członkami korpusu służby cywilnej. Kolegium NIK nie podzieliło zaprezentowanego w zastrzeżeniu stanowiska, że „w tej sytuacji prawnej nie pozostaje nic innego, jak stosowanie w tym zakresie wcześniejszych przepisów, tj. m. in. rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 15 października 1997 r. w sprawie zasad wynagradzania pracowników Urzędu Regulacji Energetyki.” W ocenie Kolegium NIK, do czasu wydania przepisu wykonawczego na podstawie art. 29 ustawy Prawo energetyczne (zmienionego z dniem 1 stycznia 2000 r.), zasadne jest wstrzymanie wypłat pracownikom URE dodatku regulacyjnego jako składnika wynagrodzeń, ustalanego na podstawie wynagrodzeń w sektorze paliwowo-energetycznym. Uzależnienie wynagrodzeń pracowników URE od wynagrodzeń w sektorze paliwowo-energetycznym stoi bowiem w sprzeczności z rozstrzygnięciem ustawowym; wyznacznikiem wysokości wynagrodzeń pracowników URE powinny być zasady obowiązujące przy ustalaniu wynagrodzeń pracowników sfery budżetowej, ewentualnie efekt ich działań w zakresie regulacji. Kolegium NIK nadmienia, że właściwe dla doradców osób zajmujących kierownicze stanowiska państwowe przepisy rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 28 marca 2000 r. w sprawie zasad wynagradzania i innych świadczeń przysługujących pracownikom urzędów państwowych zatrudnionych w gabinetach politycznych oraz doradcom lub pełniącym funkcje osób zajmujących kierownicze stanowiska państwowe (Dz. U. Nr 24, poz. 296 ze zm.) ustanawiające zasady wynagradzania tej grupy osób, nie przewidują wypłat dodatku regulacyjnego, a ewentualne dodatki specjalne, na podstawie przepisów obowiązujących tę grupę pracowników – przewidują kwotę nie przekraczającą 40 % łącznie wynagrodzenia podstawowego i dodatku funkcyjnego danego pracownika. W tym kontekście, tj. skali wypłaconych w URE dodatków, słuszny jest zapis zawarty w wystąpieniu, że „Pięciu doradcom Prezesa URE, zatrudnionym średnio na ok. jedną czwartą etatu (łącznie na 1,3 etatu) wypłacono – na podstawie Regulaminu – łącznie za 2002 r. kwotę 283 tys. zł, z czego z tytułu wynagrodzenia 41 tys. zł, a z tytułu dodatku regulacyjnego – 242 tys. zł, co stanowiło aż 85,5 % łącznie wynagrodzenia. Gdyby przyznano im dodatek specjalny w 40 % wysokości, otrzymaliby 57,4 tys. zł, tj. o 225,6 tys. zł mniej.” Kolegium NIK stwierdza, że rozporządzenie Prezesa Rady Ministrów z dnia 15 października 1997 r. w sprawie zasad wynagradzania pracowników Urzędu Regulacji Energetyki regulowało nie tylko kwestię dodatku

regulacyjnego, ale całość problematyki związanej z wynagradzaniem pracowników URE, tj.: wysokość wynagrodzenia zasadniczego, dodatku funkcyjnego, wymagane wykształcenie oraz staż pracy dla poszczególnych stanowisk, lub odsyłało do odrębnych przepisów. Pracownicy URE nie otrzymują wynagrodzenia – z wyjątkiem dodatku regulacyjnego – według przepisów powołanego rozporządzenia. Skoro zatem uznano, że w swej zasadniczej części rozporządzenie to nie obowiązuje i stosowane są zasady określone w ustawie o kształtowaniu wynagrodzeń w państwowej sferze budżetowej (...), brak jest podstaw do uznania mocy obowiązującej jedynie § 4 tego rozporządzenia (dodatek regulacyjny). Kolegium NIK zwraca uwagę na fakt, że w uzasadnieniu (z dnia 22 października 1999 r.) do rządowego projektu ustawy o kształtowaniu wynagrodzeń w państwowej sferze budżetowej (...) (druk sejmowy nr 1465) wskazano wprost, że zgodnie z projektem ustawa obejmować będzie m. in. pracowników URE – stąd też zmiana przepisu art. 29 ustawy Prawo energetyczne, który przewidywał odmienny sposób ustalania wynagrodzenia, w tym jego składników, pracowników tego Urzędu. Mając powyższe na uwadze, Kolegium Najwyższej Izby Kontroli oddaliło zastrzeżenie uznając, że kwestionowany przez Prezesa URE wniosek pokontrolny jest, ze względów celowościowych, zasadny w aktualnym stanie prawnym. ...”
[Dowód: akta kontroli str. 3987-4004]

W wyjaśnieniach z dnia 19 marca 2004 r. w następującej sprawie:

- „... 1. Jakie działania zostały podjęte przez Pana Prezesa w 2003 r. w celu realizacji ww. wniosku pokontrolnego i jakie były przyczyny jego nie zrealizowania ?
2. Jaką rolę w procesie regulacji odgrywali w 2003 r. doradcy Prezesa URE, na czym polegało uczestnictwo doradców Prezesa URE w tym procesie ? Proszę o przedstawienie: projektów w których uczestniczyli, efektów ich pracy (opracowanych analiz, projektów aktów prawnych, sporządzonych opinii) zakresów ich obowiązków (jeśli zakresy obowiązków zostały powierzone doradcom Prezesa URE w formie pisemnej, proszę o załączenie do odpowiedzi ich uwierzytelnionej kserokopii). ...”

Prezes URE stwierdził, że:

„... Ad. 1

... Obszerne wyjaśnienia w tej sprawie przedstawiłem panu Mirosławowi Sekule – Prezesowi NIK, w piśmie z dnia 23 czerwca 2003 r., znak: GP/898/2003/LJ. Należy zauważyć, że w przekazanej mi „Informacji o wynikach kontroli wykonania budżetu państwa w 2002 r. w części nr 50 – Urząd Regulacji Energetyki” zamieszczono wnioski, adresowane do Prezesa Rady Ministrów, w brzmieniu: „podjęcie działań mających na celu określenie w art. 29 Prawa energetycznego wytycznych, o których mowa w art. 92 Konstytucji RP” oraz „wydanie przez Prezesa Rady Ministrów (po zrealizowaniu wniosku dot. określenia ww. wytycznych) rozporządzenia w sprawie zasad wynagradzania pracowników URE na podstawie wynagrodzeń w państwowej sferze budżetowej a nie w sektorze paliwowo-energetycznym.” (str. 3 – wnioski te powinny być raczej skierowane do Rady Ministrów, gdyż to temu organowi przysługuje inicjatywa ustawodawcza – zgodnie z art. 118 ust. 1 Konstytucji). Do chwili obecnej sytuacja prawna określająca zasady wynagradzania pracowników URE nie uległa jednak zmianie. Należy odnotować, że Prezes Rady Ministrów, zarządzeniem nr 125 z dnia 28 listopada 2003 r. powołał Międzyresortowy Zespół do Spraw Opracowania Propozycji Uporządkowania Systemu Wynagrodzeń w Administracji Rządowej, pod przewodnictwem Pana Krzysztofa Patera – Sekretarza Stanu w Ministerstwie Gospodarki, Pracy i Polityki Społecznej. W lutym br. Przewodniczący Zespołu przedłożył Komitetowi Rady Ministrów do rozpatrzenia, „Analizę i propozycje zmian w systemach wynagradzania obowiązujących w administracji rządowej (Sprawozdanie z prac Międzyresortowego Zespołu do Spraw Opracowania Propozycji Uporządkowania Systemu Wynagrodzeń w Administracji Rządowej)” wraz z

„DYLEMATAMI wymagającymi rozstrzygnięcia w zakresie propozycji zmian w systemach wynagradzania obowiązujących w administracji rządowej.” Na str. 10 Analizy został wskazany „dodatek regulacyjny dla członków korpusu służby cywilnej zatrudnionych w Urzędzie Regulacji Energetyki” – jako przysługujący „dodatek szczególny”. Prace tego Zespołu trwają i obecnie ma miejsce szeroka konsultacja zapisów i rozwiązań przedstawionych w ww. Analizie. W świetle powyższych wyjaśnień nie pozostaje mi nic innego jak tylko powtórzyć moje argumenty sformułowane już w ww. piśmie do Prezesa NIK z dnia 23.06.2003 r., ponieważ nie straciły one na aktualności. I tak:

1. Kolegium NIK (Uchwała Nr 18/2003) wyraziło pogląd (mający istotne znaczenie dla sprawy), że skreślony został przepis ust. 2 w art. 29 ustawy – Prawo energetyczne, będący podstawą wydania rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 15 października 1997 r. w sprawie zasad wynagradzania pracowników Urzędu Regulacji Energetyki (Dz. U. z 1997 r. Nr 130, poz. 860). Nadal twierdzą, że pogląd ten jest błędny, gdyż to cały art. 29 (mający dwa ustępy) otrzymał nowe brzmienie (bez podziału na ustępy), przy czym pominięto treść zawartą w ust. 1 (co zasadnie podnosi NIK), a treść dotychczasowego ust. 2 zmodyfikowano w sposób powodujący, że nowe brzmienie nie ma wymaganych przez Konstytucję RP wytycznych dla aktu wykonawczego. Należy przy tym zauważyć, że Kolegium NIK nie odniosło się w ww. Uchwale do problemu konstytucyjności przepisu zmieniającego omawiany art. 29 ustawy – Prawo energetyczne, skoro spowodował on, że nowe brzmienie art. 29 jest niezgodne z Konstytucją RP (co NIK przyznaje).
2. Najwyższa Izba Kontroli całe swoje rozumowanie opiera na usunięciu z art. 29 Prawa energetycznego zapisów mówiących, że „do pracowników URE nie stosuje się przepisów o kształtowaniu środków na wynagrodzenia w państwowej sferze budżetowej” oraz że ustalenie zasad wynagradzania pracowników URE następuje „z uwzględnieniem wynagrodzeń w sektorze paliwowo-energetycznym”. NIK nie uwzględniła jednak faktu, że pracownicy URE nie stanowią jednej, jednolitej grupy, lecz dwie grupy, o odmiennym statusie i różnej podstawie prawnej wynagradzania. Zdecydowana większość pracowników Urzędu pod rządami obecnej ustawy o służbie cywilnej stała się członkami korpusu służby cywilnej i wynagradzana jest na podstawie tej ustawy i aktów wykonawczych do niej. Dodatek regulacyjny tym pracownikom wypłacany jest na podstawie § 6 rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 29 października 1999 r. w sprawie określenia uprawnień szczególnych w zakresie plac i innych świadczeń, zasad przyznawania tych świadczeń i ich wysokości oraz określenia dodatków do wynagrodzenia przysługujących niektórym kategoriom członków korpusu służby cywilnej (Dz. U. z 1999 r. Nr 89, poz. 997 z późn. zm.). Przepis ten określa zarówno maksymalną wysokość dodatku (ust. 1 pkt. 1 i 2), jak i warunki jego przyznawania – może on być przyznany członkom korpusu służby cywilnej zatrudnionym w URE, uczestniczącym bezpośrednio w stosowaniu określonych ustawą – Prawo energetyczne środków prawnych, służących do zapewnienia bezpieczeństwa energetycznego, prawidłowej gospodarki paliwami i energią oraz ochrony interesów odbiorców, ze szczególnym uwzględnieniem zadań i czynności, o których mowa w art. 23 ust. 2 tej ustawy (ust. 1 zd. wstępne), przyznawany jest na okres 1 miesiąca w wysokości uzależnionej od charakteru, złożoności i wpływu wykonywanej pracy na jakość i efekty regulacji (ust. 2), przy czym w szczególnie uzasadnionych wypadkach może być również przyznany członkowi korpusu służby cywilnej wykonującemu zadania lub czynności istotne dla regulacji (ust. 3). Druga stosunkowo niewielka grupa pracowników, w szczególności dyrektorzy oddziałów terenowych Urzędu i doradcy Prezesa, zachowała dotychczasowy status pracowników urzędów państwowych, w rozumieniu ustawy z dnia 16 września 1982 r. o pracownikach urzędów państwowych

(Dz. U. z 2001 r. Nr 86, poz. 953 z późn. zm.), z modyfikacją wynikającą z prawa energetycznego. Realizacja wniosku NIK wstrzymania wypłat dodatku regulacyjnego tej grupie, motywowany nowelizacją art. 29 ustawy – Prawo energetyczne, w sytuacji gdy nowelizacja ta nie wpłynęła na uprawnienia pracowników, którzy stali się członkami korpusu służby cywilnej, doprowadziłaby do nieuzasadnionego zróżnicowania uprawnień pracowników, a w konsekwencji byłaby niezgodna z art. 32 ust. 1 Konstytucji RP, w myśl którego „Wszyscy są wobec prawa równi. Wszyscy mają prawo do równego traktowania przez władze publiczne”.

3. Najwyższa Izba Kontroli nie uwzględniła, że kwestionowane przez nią rozporządzenie Prezesa Rady Ministrów z 1997 r. w sprawie zasad wynagradzania pracowników Urzędu Regulacji Energetyki stanowi podstawę wypłaty nie tylko dodatku regulacyjnego dla wspomnianej grupy, ale całego wynagrodzenia za pracę. Gdyby więc podzielić pogląd NIK, że rozporządzenie to utraciło moc prawną, to nie byłoby żadnej podstawy do wypłaty tym pracowników wynagrodzenia, a stan taki byłby nie do pogodzenia z kilkoma zasadami konstytucyjnymi, w tym: że Rzeczpospolita Polska jest demokratycznym państwem prawnym, urzeczywistniającym zasady sprawiedliwości społecznej (art. 2), że praca znajduje się pod ochroną Rzeczypospolitej Polskiej (art. 24) oraz że pracownikowi przysługuje pewna minimalna wysokość wynagrodzenia za pracę określona przez ustawę (por. art. 65).
4. Ponieważ Konstytucja RP słusznie zapewnia każdemu wolność wyboru i wykonywania zawodu oraz wyboru miejsca pracy (art. 65 ust. 1), a obowiązek pracy może być nałożony tylko przez ustawę (ust. 2) realizacja wniosku NIK spowodowałaby brak możliwości „zatrudnienia” kogokolwiek na wspomnianych stanowiskach, a brak możliwości obsady stanowisk dyrektorów oddziałów terenowych maksymalnie utrudniłby realizację ustawowych zadań Prezesa URE i funkcjonowanie Urzędu.
5. Nie podzielam argumentacji NIK, odwołującej się do uzasadnienia z dnia 22 października 1999 r. do rządowego projektu ustawy o kształtowaniu wynagrodzeń w państwowej sferze budżetowej (druk sejmowy Nr 1465) gdzie wskazano, że zgodnie z projektem ustawa obejmować będzie także między innymi pracowników URE, stąd też zmiana przepisu art. 29 ustawy – Prawo energetyczne, który przewidywał odmienny sposób ustalania wynagrodzeń, w tym jego składników, pracowników tego Urzędu. Pozostawienie przez ustawodawcę zapisu ww. art. 29 jasno potwierdza jego intencje do szczegółowego uregulowania zasad wynagradzania pracowników URE nie będących członkami korpusu Służby Cywilnej, w sposób odmienny od zasad ogólnych przyjętych w sferze budżetowej. Mają być one ustalone w odrębnym akcie prawnym, co wyłącza możliwość stosowania wobec tych pracowników URE zasad ogólnych. W celu wyjaśnienia powstałych wątpliwości uzyskałem opinię prawną, opracowaną przez Pana prof. zw. hab. Marka Wierzbowskiego – Kierownika Katedry Prawa i Postępowania Administracyjnego Uniwersytetu Warszawskiego z dnia 10 stycznia 2003 r., zgodnie z którą „Wobec istnienia art. 29 jedynym możliwym do zastosowania rozwiązaniem jest dalsze stosowanie przepisów rozporządzenia z dnia 15 października 1997 r., zwłaszcza, iż nie jest ono sprzeczne z obecnie obowiązującą treścią ww. art. 29 prawa energetycznego ...” Zgodnie z ww. opinią prawną „mając na uwadze przedstawiony powyżej stan prawny można przyjąć, iż w zakresie zasad ustalania wysokości wynagrodzeń osób zatrudnionych w URE należy stosować następujące przepisy:
 1. W stosunku do najliczniejszej grupy osób zatrudnionych będących członkami korpusu służby cywilnej – przepisy ustawy z dnia 18 grudnia 1998 r. o służbie cywilnej oraz rozporządzenia Prezesa RM z dnia 29 października 1999 r. w sprawie określenia stanowisk urzędniczych, wymaganych kwalifikacji zawodowych, stopni służbowych urzędników służby cywilnej, mnożników ustalania wynagrodzenia oraz szczegółowych

zasad ustalania i wypłacania innych świadczeń przysługujących członkom korpusu służby cywilnej i rozporządzenia Prezesa RM z dnia 29 października 1999 r. w sprawie określenia uprawnień szczególnych w zakresie płac i innych świadczeń, zasad przyznawania tych świadczeń i ich wysokości oraz określenia dodatków do wynagrodzenia przysługujących niektórym kategoriom członków korpusu służby cywilnej – do ustalenia zarówno wysokości wynagrodzenia jak i dodatku regulacyjnego.
(...)

3. Wobec osób pełniących funkcje doradców Prezesa URE – przepisy ustawy z dnia 16 września 1982 r. o pracownikach urzędów państwowych oraz wydane na ich podstawie przepisy wykonawcze, jakimi obecnie są przepisy rozporządzenia z dnia 28 marca 2000 r. w sprawie zasad wynagradzania i innych świadczeń przysługujących pracownikom urzędów państwowych zatrudnionych w gabinetach politycznych oraz doradcom lub pełniących funkcje doradców osób zajmujących kierownicze stanowiska państwowe – w zakresie zasad ustalania wynagrodzenia zasadniczego i dodatku funkcyjnego oraz przepisy rozporządzenia Prezesa RM z dnia 15 października 1997 r. w sprawie zasad wynagradzania pracowników Urzędu Regulacji Energetyki – w zakresie ustalania wysokości dodatku regulacyjnego oraz

4. Wobec dyrektorów oddziałów terenowych URE – przepisy rozporządzenia Prezesa RM z dnia 15 października 1997 r. w sprawie zasad wynagradzania pracowników Urzędu Regulacji Energetyki – w pełnym zakresie tzn. przy ustalaniu wysokości wynagrodzenia zasadniczego, dodatku funkcyjnego oraz dodatku regulacyjnego.”

Nie bez znaczenia jest również fakt, że w przypadku rozbieżnych ocen co do zgodności z Konstytucją RP określonego przepisu, Prezes NIK może (zgodnie z art. 191 ust. 1 pkt 1 Konstytucji) wystąpić w tej sprawie do Trybunału Konstytucyjnego, co pozwoliłoby mu zweryfikować poprawność poglądów prezentowanych przez NIK.

Ad.2

Praca doradców Prezesa URE polega na realizacji stałych zadań przypisanych przez mnie każdemu doradcy. Nie zachodzi, i nie zachodziła, konieczność określenia na piśmie zakresu ich obowiązków i charakteru wykonywanych zadań, bowiem każdy z nich (a także zleceniodawca zadań, czyli Prezes URE), był właściwie i w bezsporny sposób poinformowany o swoim obszarze aktywności. Nie było potrzeby formalizowania zakresu tych działań na piśmie także i dlatego, iż żaden z moich doradców nie kieruje pracą innych pracowników, nie ciąży na nich też żadne obowiązki wynikające z regulaminu organizacyjnego URE ani też nie posiadają uprawnień władczych (np. do wydawania decyzji administracyjnych). Zasadniczą rolą doradców było, i jest nadal, bezpośrednie wspomaganie tak Prezesa URE, jak i procesów regulacyjnych, w tym także służenie swoją wiedzą innym pracownikom URE. Z reguły, bezpośrednie wspomaganie przez doradcę mojej osoby polegało na zastępowaniu mnie podczas obrad i posiedzeń różnego rodzaju narad, konferencji, seminariów, itp., zarówno w kraju, jak i za granicą, w pracach na rzecz Parlamentu, we współpracy ze stroną społeczną (związki zawodowe) oraz w przybliżaniu wszystkim zainteresowanym istoty wszelkich regulacji Unii Europejskiej adresowanych do szeroko rozumianego sektora energetycznego. Swoje uwagi i rekomendacje doradcy z reguły przekazywali mnie w trakcie bilateralnych spotkań ze mną a także w trakcie narad z innymi pracownikami lub poprzez bezpośrednią, roboczą współpracę z nimi. Z reguły, praca moich doradców miała i ma charakter ciągły, podobnie jak pracowników zatrudnionych w pełnym wymiarze godzin. Większość moich doradców została przez mnie zobowiązana do publikowania artykułów w Biuletynie URE, a niektórzy z ich byli także autorami (lub współautorami) publikacji w ramach „Biblioteki Regulatora”. Zgodnie z istotą funkcjonowania Gabinetów Politycznych, a taki także stanowią

i moi doradcy, w znaczący sposób wspomagali mnie w pracy politycznej, polegającej m. in. na utrzymywaniu stałej współpracy z przedstawicielami Parlamentu, Rządu, partii politycznych i związków zawodowych, istotnych z punktu widzenia tak realizacji założeń polityki energetycznej Polski, jak i polityki regulacyjnej.

Doradcami moimi w ciągu całego roku byli:

- 1. Prof. dr hab. Marek O , ekonomista, członek Rady Programowej Biblioteki Regulatora, de facto – jej Przewodniczący. Odpowiedzialny za koordynację prac związanych z Biblioteką Regulatora, w tym także za współpracę merytoryczną i redakcyjną z autorami (w 2003 r. została przygotowana i opublikowana w ramach tej serii praca zbiorowa pt. Energetyka w Unii Europejskiej. Droga do konkurencji na rynkach energii elektrycznej i gazu). Redaktor naczelny corocznego sprawozdania Prezesa URE. W 2003 r. koordynator przygotowań URE do prac na rzecz statystyki publicznej w zakresie ciepłownictwa. Jeden ze współautorów ankiety dla przedsiębiorstw energetycznych w zakresie działalności ciepłowniczej (za 2002 oraz 2003 r.), pomysłodawca analizy wskaźnikowej dla tych przedsiębiorstw. Współautor publikacji „Energetyka ciepła w Polsce w 2002 r.” – wstępne wyniki badań” – Biuletyn URE z 2003 r., nr 6. Współautor raportu o ciepłownictwie „Energetyka ciepła w 2002 r.”, złożonego do druku w serii „Biblioteka Regulatora”. Wcześniej, redaktor pracy zbiorowej pn. „Jaki model rynku energii?”, wydanej w serii „Biblioteka Regulatora” w 2001 r.*
- 2. dr Marian Ś , ekonomista, odpowiedzialny za współpracę międzynarodową, a w szczególności z ERRA (Energy Regulators Regional Association). OECD (Organization for Economic Co-operation and Development), oraz IEA (International Energy Agency). Stały przedstawiciel Prezesa URE – członek Komitetu ERRA ds. Koncesjonowania i Konkurencji, członek Komisji Finansów ERRA, reprezentant Prezesa URE na Walnym Zgromadzeniu ERRA i corocznej Konferencji Inwestycyjno-Regulacyjnej. Realizator współpracy z państwami Grupy Wyszehradzkiej (V 4). Autor lub współautor tzw. county update dla ERRA oraz IEA. Współautor angielsko-polskiego słownika wyrażeń regulacyjnych (Biuletyn URE, publikacja stała). Współautor oficjalnych wystąpień Prezesa URE (polskich i zagranicznych). Stały konsultant, dla przedstawicieli Prezesa URE występujących na konferencjach międzynarodowych. Stała współpraca z posłami zainteresowanymi tematyką energetyczną. Publikacje w Biuletynie URE w 2003 r.: „VI Europejskie Forum Regulacji Gazu – Madryt 30-31.X.2002” w nr 1 i „Informacja nt. pracy Petera Camerona: „Competition in Energy Markets Law and Regulation in the European Union, Oxford University Press 2002” w nr 2.*
- 3. Witold C , inżynier, energetyk – ciepłownik, współautor Prawa energetycznego i pierwszych rozporządzeń wykonawczych w odniesieniu do ciepłownictwa. Stały członek Zespołu ds. Taryfikacji i Standaryzacji w Ciepłownictwie. Współodpowiedzialny za ogólnopolską regulację ciepłownictwa (przede wszystkim – taryfowanie i realizacja zasady TPA – Third Party Access). Stały konsultant dla oddziałów terenowych URE w zakresie ciepłownictwa. Konsultant Biura Prawnego URE w zakresie odwołań od decyzji Prezesa URE wniesionych do Sądu Ochrony Konkurencji i Konsumenta. Ekspert i międzynarodowy konsultant ds. ciepłownictwa (OECD oraz IEA). Autor lub współautor wielu publikacji z zakresu ciepłownictwa (m. in. raport o ciepłownictwie pn. „Taryfy dla ciepła. Sprawozdanie za 2003 r.” oraz „Regulowanie działalności przedsiębiorstw ciepłowniczych” w Biuletynie URE z 2003 r., nr 4 a także inna publikacja pt. „Lokalne rynki i plany zaopatrzenia w energię” w nr 5). W ramach trwających obecnie prac nad nowelizacją ustawy – Prawo energetyczne, przygotował propozycje nowych rozwiązań prawnych w zakresie regulacji ciepła. Współautor publikacji pt. „Umowy sprzedaży ciepła i rozliczenia z użytkownikami lokali w budynku wielolokalowym”, złożonej do druku w 2003 r. (opublikowanej w Biuletynie URE z 2004 r., nr 1). Wcześniej, współautor*

publikacji pn. „Ciepłownictwo. Stan, taryfowanie, problemy”, wydanej w serii „Biblioteka Regulatora” w 2002 r.

4. Ewa S . . . , były działacz związkowy, desygnowana do kontaktów z Parlamentem i związkami zawodowymi. Udział w pracach Komisji Trójstronnej do spraw Branży Energetycznej. Członek Stałej Grupy Roboczej do Spraw Taryfy Pracowniczej. Autor lub współautor odpowiedzi na interpelacje i zapytania poselskie. Przygotowanie materiałów na temat detalicznego rynku energii dla Komisji Gospodarki Sejmu RP. Publikacja pt. „Czy i w jaki sposób energetyka może pomóc słabym odbiorcom ?” w biuletynie URE w 2003 r., nr 2. należy przypomnieć, że jednym z wniosków pokontrolnych NIK sformułowanych w Wystąpieniu Pokontrolnym z dnia 19 grudnia 2002 r. dotyczącym przeprowadzonej kontroli w zakresie realizacji zadań związanych z obsługą odbiorców energii elektrycznej w latach 1999-2002 było „Zaprzestanie zaliczania do kosztów uzasadnionych obciążeń wynikających z udzielonych bonifikat z tytułu stosowania taryfy pracowniczej na energię elektryczną”.

W wymiarze niepełnego roku 2003 moimi doradcami byli także:

1. Marek R . . . – od dnia 7.04. do dnia 31.12.2003 r.
Ekonomista, realizował program pilotażowy współpracy z wybranymi przedsiębiorstwami energetycznymi w sprawach implementacji norm Unii Europejskiej w zakresie bezpieczeństwa i higieny pracy (jako element kosztów uzasadnionych). Wyniki opublikowane pn. „Bezpieczeństwo i higiena pracy w sektorze energetycznym”, w Biuletynie URE w 2003 r., nr 5. Współpraca z przedstawicielami Parlamentu i Rządu zainteresowanymi polityką energetyczną. Autor lub współautor odpowiedzi na interpelacje i zapytania poselskie. Współautor prezentacji opinii Prezesa URE w zakresie prac Zespołu do Spraw Rynku Energii Elektrycznej i Rynku Gazu Ziemnego, przede wszystkim w zakresie restrukturyzacji i prywatyzacji sektora energetycznego i liberalizacji rynku energii elektrycznej i gazu. Przygotowanie danych ilościowych dla Prezesa URE – praca ciągła.
2. Grzegorz L . . . – od dnia 2.06. do dnia 31.12.2003 r.
Były Dyrektor Północnego Oddziału Terenowego URE z siedzibą w Gdańsku. Ekspert do spraw rozpatrywania sporów, z art. 8 ust. 1 ustawy – Prawo energetyczne oraz skarg i wniosków, współpracował na bieżąco z Dyrektorem i zespołem pracowników OT w Gdańsku.
3. Paweł B . . . – do dnia 31.05.2003 r.
Ekonomista, specjalista w zakresie finansów przedsiębiorstw, oddelegowany do pracy w Zespole ds. Taryfikacji i Standaryzacji w Ciepłownictwie, jako działalność stała. Współautor publikacji pt. „Klimatyzacji – wyzwanie dla przedsiębiorstw ciepłowniczych”, złożonej do druku w 2003 r. (opublikowanej w Biuletynie URE z 2004 r., nr 1).
4. Włodzimierz S . . . – od dnia 3.02. do dnia 31.03.2003 r.
Głównym jego zadaniem w tym czasie było przejęcie zadań administratora systemu informatycznego URE, po odejściu z pracy p. Tomasza Zydorowicza, byłego dyrektora Biura Informatyki.
5. Jacek G . . . – od dnia 3.11.2003 r.
Statystyk. Powierzyłem mu całość prac związanych z uporządkowaniem baz danych statystyczno-ekonomicznych funkcjonujących w Urzędzie. Nadzór nad sprawozdawczością przedsiębiorstw energetycznych oraz przygotowanie Urzędu i jego administracyjnych baz danych do włączenia w system statystyki publicznej.

Prace moich doradców oceniam wysoko. Uważam, że wykonywane przez nich zadania wpływały w istotny sposób na kształtowanie i doskonalenie procesów regulacyjnych w energetyce. W mojej ocenie, w administracji nowego typu, tj. m. in. w urzędach regulacyjnych, powinny funkcjonować nie Gabinety Polityczne ale właśnie zespoły ekspertów,

zatrudnionych i wynagradzanych na innych zasadach niż urzędnicy bezpośrednio pracujący na rzecz Regulatora i wspomagające realizację jego misji w okresie ustawowej kadencji. Opiniując ostatnio wspomnianą na wstępie „Analizę i propozycje zmian w systemach wynagradzania obowiązujących w administracji rządowej” oraz przedłożony przez Szefa Służby Cywilnej na posiedzeniu Komitetu Rady Ministrów projekt ustawy o zmianie ustawy o służbie cywilnej, przedłożyłem propozycje wprowadzenia rozwiązań zmierzających w takim właśnie kierunku.

W związku z Pana prośbą o zwołanie narady pokontrolnej, o której mowa w art. 58 ust. 1 ustawy o NIK, uprzejmie informuję, że uzgodnienie terminu tej narady będzie możliwe dopiero po otrzymaniu przeze mnie Protokołu Pokontrolnego z obecnie prowadzonej kontroli.”

[Dowód: akta kontroli str. 3941-3966]

Dane dot. zobowiązań wg stanu na koniec 2003 r. przedstawiono poniżej:

(w tys. zł)

Wyszczególnienie	Stan na koniec grudnia		3:2 %%
	2002 r.	2003 r.	
	tys. zł		
1	2	3	4
1. Zobowiązania ogółem	1.657	1.620	97,8
2. Zobowiązania wymagalne	-	-	-
w tym:			
- §			
- §			
3. Naliczone odsetki (ogółem)	-	-	-

[Dowód: akta kontroli str. 483]

Główne tytuły zobowiązań niewymagalnych na koniec 2003 r. dotyczyły: dodatkowego wynagrodzenia rocznego (1 350 tys. zł) wraz z pochodnymi (259 tys. zł) przysługującego pracownikom Urzędu za 2003 r. oraz zakupu towarów i usług (46 tys. zł). Ww. tytuły zostały zaksięgowane pod datą 31 grudnia 2003 r., w koszty roku 2003, natomiast wydatek zostanie poniesiony w 2004 r.

[Dowód: akta kontroli str. 3811]

Urząd w 2003 r. nie korzystał ze środków pochodzących ze źródeł zagranicznych, nie podlegających zwrotowi oraz nie tworzył środków specjalnych.

W dniu 17 marca 2004 r. kontroler zwrócił się do Szefa Kancelarii Prezesa Rady Ministrów o udzielenie informacji nt. realizacji wniosków w celu wyeliminowania stwierdzonych przez Najwyższą Izbę Kontroli nieprawidłowości w ramach kontroli wykonania budżetu państwa w 2002 r. przez Urząd Regulacji Energetyki – cz. nr 50: „W celu wyeliminowania stwierdzonych nieprawidłowości Najwyższa Izba Kontroli, przedkładając Informację o wynikach kontroli wykonania budżetu państwa w 2002 r. przez Urząd Regulacji Energetyki – cz. nr 50 (znak: P/02/066, KGP/41007-1/03, Nr ewid. 30/2003/P02066/KGP), wnosiła do Prezesa Rady Ministrów o:

- podjęcie w trybie pilnym działań w celu zgodnego z prawem obsadzenia stanowiska Dyrektora Generalnego w Urzędzie Regulacji Energetyki oraz wyciągnięcie konsekwencji wobec osób winnych uchybień w tej sprawie,
- podjęcie działań mających na celu określenie w art. 29 Prawa energetycznego wytycznych, o których mowa w art. 92 Konstytucji RP,

- wydanie przez Prezesa Rady Ministrów (po zrealizowaniu wniosku dot. Określenia ww. wytycznych) rozporządzenia w sprawie zasad wynagradzania pracowników URE na podstawie wynagrodzeń w państwowej sferze budżetowej, a nie w sektorze paliwowo-energetycznym”.

[Dowód: akta kontroli str. 3903]

*

Prezes Urzędu Regulacji Energetyki został poinformowany o przysługującym z mocy przepisów ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli (Dz. U. z 2001 r. Nr 85 poz. 937 – tekst jednolity) prawie:

- odmowy podpisania protokołu kontroli z jednoczesnym obowiązkiem złożenia na tę okoliczność w terminie 7 dni od daty jego otrzymania, wyjaśnień dotyczących przyczyn takiej odmowy, (art. 57 ust. 1 ustawy)
- zgłoszenia w terminie 14 dni od daty otrzymania protokołu kontroli, umotywowanych zastrzeżeń co do ustaleń w nim zawartych, (art. 55 ust. 1 i 2 ustawy)
- złożenia wyjaśnień co do przyczyn i okoliczności powstania nieprawidłowości opisanych w protokole kontroli (art. 59 ust. 2 ustawy)

O przeprowadzeniu kontroli w Urzędzie Regulacji Energetyki dokonano wpisu do książki ewidencji kontroli pod pozycją 1/2004.

Niniejszy protokół sporządzono w dwóch jednobrzmiących egzemplarzach, z których jeden podpisany przez kontrolerów NIK został wręczony Prezesowi Urzędu Regulacji Energetyki.

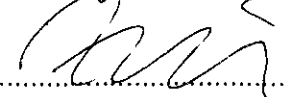
[Dowód: akta kontroli str. 4033]

Warszawa, dnia 22 marca 2004 r.

**Kontrolerzy
Najwyższej Izby Kontroli**

.....
Andrzej Oleksak

.....
Wojciech Żukowski

Warszawa, dnia

Prezes Urzędu Regulacji Energetyki

.....

Leszek Juchniewicz